

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการในการขออนุญาตทดลองทำวิจัย

สถานที่ที่ใช้ในการทดลองทำวิจัย

1. โรงเรียนสิหราชเดโช อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย สาขาตำบลบ้านกอก อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3. โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ที่ ทม 0510/๗377๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

13 พฤศจิกายน 2538

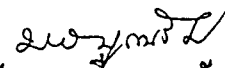
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสีหราชเดโช

ด้วยนางเอมอร ตีมาก นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ผลของโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจไฟฟัสมฤทธิ ซึ่งในการศึกษารังนี้มีความจำเป็นจะต้องทดลองใช้เครื่องมือ โดยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการทดลองคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสีหราชเดโช จะทำการทดลองใช้เครื่องมือในการวัดแรงจูงใจไฟฟัสมฤทธิ ในระหว่างวันที่ 10-17 พฤศจิกายน 2538 เพื่อให้การศึกษารังนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นางเอมอร ตีมาก ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการวัดแรงจูงใจไฟฟัสมฤทธิตามประสงค์ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางนวล บุรณรัตน์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (043) 236903

ที่ ทม. 0510/๑๗๗๑.๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

๑๘ มิถุนายน 2539

เรื่อง ขออนุญาตทดลองเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ประสานงานโรงเรียนสาขาแก่นนครวิทยาลัย

ด้วยนางเอมอร ศีมาก นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการแนะแนวและให้
คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของ
การใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ จำเป็น
ต้องทดลองโปรแกรมกระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ก่อนที่จะ
นำไปใช้ เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอขออนุญาตทดลอง
โปรแกรมกระบวนการกลุ่มกับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในระหว่าง
วันที่ 20 - 25 มิถุนายน 2539

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็น
อย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๓๐ ๑ -

(นายนิพนธ์ จันทร์โพธิ์)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร วิทยาลัยการแทน
คณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (043) 236903

ที่ ทม 0510/๗5๗๔2

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

13 พฤศจิกายน 2538

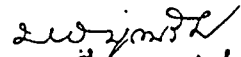
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนขอนแก่นพัฒนาศึกษา

ด้วยนางเอมอร ดีมาก นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ผลของโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งในการศึกษาในครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขอนแก่นพัฒนาศึกษา โดยจะทำการทดลองและเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 10 พฤศจิกายน 2538 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2538 เพื่อให้การศึกษานี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ นางเอมอร ดีมาก ดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลตามประสงค์ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางมาลี บุณรักษ์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (043) 236903

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดแรงงใจไฟสัณฤทธิ์
2. โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงงใจไฟสัณฤทธิ์

แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจงในการทำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ชุดนี้เป็นแบบวัดที่ถามเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด และลักษณะนิสัยของนักเรียนที่เกี่ยวกับเรื่องการเรียนและเรื่องทั่วไปที่นักเรียนเคยประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันให้นักเรียนอ่านแต่ละข้อความ แล้วเลือกคำตอบเดียว จากตัวเลือก ก. หรือ ข. ซึ่งตรง หรือใกล้เคียงกับลักษณะนิสัย ความคิดของนักเรียนให้มากที่สุด ดังนั้น คำตอบของนักเรียน จึงไม่มีถูกหรือผิดเพราะนักเรียนแต่ละ คนย่อมมี ลักษณะนิสัย ความรู้สึก และการกระทำแตกต่างกัน ข้อสำคัญ ขอให้นักเรียน ตอบแบบ สอบถามนี้ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง ของนักเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และ คำตอบที่ได้จะ ไม่มีผลกระทบกระเทือน ต่อการเรียนของนักเรียน

วิธีตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนกากบาท (X) ลงใน ☐ ทับตัวอักษรที่นักเรียนเลือก ในกระดาษคำตอบ ใช้เวลาในการทำ 45 นาที แบบสอบถามทั้งหมดมี 35 ข้อ

ตัวอย่าง

ข้อ 1. นักเรียนเป็นผู้มีสุขภาพร่างกาย

ก. สุขภาพดี แข็งแรง เคยแต่เจ็บป่วยเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้น

ข. ไม่แข็งแรง ค่อนข้างอ่อนแอ เจ็บป่วยอยู่เสมอ

ข้อ 2. ปกตินักเรียนเป็นคน

ก. จิตใจไม่ปกติ อ่อนไหวและหงุดหงิดง่าย โกรธง่าย

ข. แข็งแรง มีจิตใจมั่นคง มองโลกในแง่ดี

คำตอบดังตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข
1.	X	ข
2.	ก	ข

แบบวัดแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1. ปกติโดยทั่วไปนักเรียนจะ...
 - ก. เวลาโกรธเพื่อนเมื่อใด จะต้องแสดงออกทุกครั้ง
 - ข. ใจเย็น นอกจากบางครั้งรู้สึกโกรธจนอดกลั้นไม่ได้จึงแสดงออก
2. ส่วนมากในเวลาเรียน นักเรียนมักจะ...
 - ก. ใจลอย ชอบฝันกลางวัน ไม่สนใจสิ่งที่ครูกำลังสอน
 - ข. มีสมาธิ สนใจต่อสิ่งที่ครูสอน
3. ถ้าต้องทำงานกับเพื่อนกลุ่มใหญ่ นักเรียนมักจะ...
 - ก. ไม่ชอบการทำงานเป็นกลุ่ม เพราะไม่อยากเอาใจใส่คนอื่น
 - ข. ชอบทำงานเป็นกลุ่ม เพราะทำให้ได้รับฟังความคิดเห็นจากเพื่อน
4. โดยปกตินักเรียนจะเป็นคนที่.....
 - ก. พูดสุภาพ อ่อนโยน แต่บางขณะ ถ้าไม่พอใจก็แสดงออกบ้าง
 - ข. พูดโผงผาง ตรงไปตรงมา ไม่เกรงว่าจะกระเทือนใจใคร
5. ในการเรียนถ้าครูให้แสดงความคิดเห็น นักเรียนจะ.....
 - ก. ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะพูดให้คนอื่นเข้าใจเป็นเรื่องยาก
 - ข. แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ได้ และพูดให้คนอื่นเข้าใจได้
6. เมื่อจะทำงานชิ้นใดก็ตาม ปกตินักเรียนจะ...
 - ก. ทำไปแก้ปัญหาก็ไป
 - ข. วางโครงการไว้ก่อน

7. นักเรียนไม่เคยกำหนดไว้ก่อนเลยว่าทำอะไร เวลาใด
- ก. จริง
 - ข. ไม่จริง
8. นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ที่มาเรียนทุกวันนี้เพื่อจุดมุ่งหมายใด
- ก. ทราบ เพราะตั้งจุดมุ่งหมายไว้แล้ว
 - ข. ไม่ทราบเพราะผู้ปกครองให้มาเรียน
9. เมื่อโรงเรียนจัดโปรแกรมการเรียนให้เลือก นักเรียนจะ...
- ก. เลือกตามผู้ปกครอง หรือเพื่อน
 - ข. เลือกตามที่ตัวเองตั้งใจไว้
10. ในการไปซื้อของที่ตลาด หรือร้านค้า นักเรียนมักจะ...
- ก. เดินไปเรื่อยๆเจอของถูกใจก็จะซื้อ
 - ข. จดรายการที่จะซื้อไว้ก่อน
11. ทุกวิชาที่เรียนอยู่ นักเรียนมักจะ...
- ก. อ่านหนังสือล่วงหน้า เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเรียน
 - ข. ไม่ได้อ่าน รอให้ครูสอนก่อน แล้วค่อยทบทวนทีหลัง
12. ในการทำข้อสอบแต่ละครั้ง นักเรียนมักจะ...
- ก. ทบทวนก่อนส่ง
 - ข. รีบทำรีบส่ง
13. โดยปกตินักเรียนจะใช้เวลาว่างในการ...
- ก. คุยกับเพื่อนๆ
 - ข. ทำงานหรืออ่านหนังสือ

14. ในการดูหนังสือสอบนั้น นักเรียนจะ...
- ก. วางแผนอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนวันสอบ
 - ข. อ่านหนังสือในวันสอบ ตามลำดับวิชาที่สอบก่อนหลัง
15. นักเรียนจะเอาใจใส่ในการทำงาน...
- ก. เมื่องานนั้นเป็นงานของตนเอง
 - ข. ทุกงานที่ได้รับมอบหมาย
16. ถ้าชั่วโมงเรียนที่ใกล้พักเที่ยง แล้วครูสอนเลยเวลา นักเรียนจะ...
- ก. สามารถฟังครูได้อย่างตั้งใจ
 - ข. หหมดความสนใจ เพราะกลัวซื้ออาหารที่โรงอาหารไม่ทัน
17. ในการทำการบ้านส่ง นักเรียนมักจะ...
- ก. ทำให้เสร็จทันส่งก็พอ
 - ข. ทำให้เสร็จและดูความเรียบร้อย
18. ถ้าวิชาที่นักเรียนไม่ชอบ แล้วทำให้ครูทำงานส่ง นักเรียนจะ...
- ก. ทำงานเพียงเพื่อให้มีงานส่ง และให้ผ่านก็พอใจแล้ว
 - ข. พยายามขามทำงานให้ดีถึงแม้จะไม่ชอบ
19. เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานนักเรียนจะ...
- ก. รีบทำทันทีที่ว่าง
 - ข. เก็บไว้ก่อน ทำตอนหลังก็เสร็จ
20. เมื่อนักเรียนตั้งใจทำงาน แต่พอถึงเวลานั้นจริงๆ นักเรียนจะ...
- ก. ผิดคว้นอยู่เรื่อย หรือทำได้ซักหน่อยก็จะหยุด เอาไว้ทำต่อวันหลัง
 - ข. ต้องทำงานนั้นให้เสร็จตามที่ตั้งใจไว้

21. เมื่อทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรืออ่านหนังสือเรียน นักเรียนจะ...
- ก. เบื่อ หรือไม่ก็ง่วงนอนเป็นประจำ
 - ข. เพลิดเพลิน มีความสุขที่ได้ทำ
22. ยิ่งถ้านักเรียนถูกครูนักเรียนพิเศษ ในวิชาที่นักเรียนไม่ชอบ และเป็นวิชาที่นักเรียนคิดว่า ยาก นักเรียนจะ...
- ก. เบื่อหน่ายมาก ไม่อยากไปเรียนพิเศษเลย
 - ข. ถึงแม้ไม่ชอบ แต่ก็พยายามทำใจให้ชอบ และพยายามจะไปเรียน
23. ถ้าครูให้ออกไปรายงานหน้าชั้น แล้วปรากฏว่านักเรียนพูดได้ไม่ดี นักเรียนจะ...
- ก. ไม่อยากออกไปพูดหน้าชั้นอีกเลย
 - ข. อยากออกไปหน้าชั้นเพื่อพูดใหม่
24. เมื่อหัวหน้าห้องสั่งให้นักเรียนทุกคน ช่วยกันหาดอกไม้ เพื่อใช้ในการทำพานไหว้ครู นักเรียนจะ...
- ก. เอาดอกไม้มา ถ้าที่บ้านมี
 - ข. พยายามหาดอกไม้มาช่วยเพื่อน ถึงแม้ที่บ้านจะ ไม่มี
25. ในการแข่งขันกีฬาในโรงเรียน ถึงแม้ว่านักเรียนจะไม่ได้เป็นนักกีฬาก็ตาม นักเรียนจะ...
- ก. ไปร่วมงานทุกวัน
 - ข. ไปร่วมงานบางวัน
26. ในการทำงานกลุ่ม นักเรียนเป็นหัวหน้ากลุ่ม และสมาชิกกลุ่ม ไปขโมยหนังสือห้องสมุดเพื่อทำรายงาน นักเรียนจะ...
- ก. บอกครูว่านักเรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ เนื่องจากนักเรียนไม่ได้แนะนำ การหาหนังสือที่จะใช้ในการทำรายงานกลุ่ม
 - ข. บอกครูว่านักเรียนไม่รู้เรื่อง นักเรียนไม่เกี่ยว

27. ในขณะที่กำลังเรียนวิชาหนึ่งอยู่ แต่ครูที่จะสอนชั่วโมงต่อไป มาบอกว่า จะทดสอบ
 ย่อนักเรียนจึงเอาวิชานั้นมาอ่าน แล้วครูจับได้ นักเรียนจะ...
 ก. ขอโทษครู แล้วเก็บหนังสือ ตั้งใจเรียนวิชานั้นต่อ
 ข. ไม่สนใจ ถ้าครูทำโทษก็จะออกจากห้องไปเลย เพื่อเตรียมตัวสอบดีกว่า
28. ถ้านักเรียนเป็นนักกีฬาของโรงเรียน นักเรียนจะ...
 ก. เล่นอย่างเต็มที่ ถ้ามีเพื่อนมาเชียร์มากๆ
 ข. เล่นเต็มความสามารถ ถึงแม้จะไม่มีเพื่อนมาเชียร์
29. ในการทำการบ้าน ในเวลาพักกลางวัน ถึงแม้เพื่อนๆ จะชวนคุยก็ตาม นักเรียนจะ...
 ก. ทำต่อไปตามปกติเพื่อให้เสร็จ
 ข. ทำต่อไปไม่ได้เพราะ ไม่มีสมาธิ และมีข้อผิดพลาดบ่อยๆ
30. ในการทำการบ้าน นักเรียนจะ...
 ก. ทำได้ เมื่อมีเพื่อนคอยช่วยเหลือ
 ข. ทำได้ เมื่อทำด้วยตัวเอง
31. เมื่อต้องการทำการบ้านข้อที่ยากๆ และต้องใช้ความคิดนานๆ นักเรียนจะ...
 ก. ดูตัวอย่างของเพื่อนก่อนจึงจะทำ
 ข. พยายามทำให้ได้ด้วยตัวเอง
32. ในการเรียนศิลปะ ถ้าครูให้วาดรูปโดยมีแบบให้ดู นักเรียนจะ...
 ก. ชอบ เพราะไม่ต้องคิดเอง
 ข. ไม่ชอบเพราะไม่มีอิสระในการคิด
33. ถ้าทำการบ้านแล้ว ปรากฏว่าวิธีทำของนักเรียนไม่เหมือนของเพื่อน นักเรียนจะ...
 ก. ไม่สบายใจกลัวผิด
 ข. มั่นใจในวิธีทำของตนเอง

34. นักเรียนเป็นคน...

ก. ชอบทำตามความคิดของตัวเอง

ข. ชอบทำตามเพื่อนๆ

35. ปัจจุบันนี้มีปัญหามากมายเกิดจากการกระทำของมนุษย์ ดังนั้นมนุษย์จึงต้องช่วยกัน
แก้ปัญหาและการป้องกันจะเป็นหนทางที่ดีกว่าการแก้ปัญหา เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม-
ลือมเป็นพิษ นักเรียนคิดว่า ...

ก. ไม่มีความคิดเห็นเพราะเป็นสิ่งที่ไกลตัว

ข. เห็นด้วยเพราะเท่าที่ติดตามข่าว ปัญหานี้กำลังทวีความรุนแรงขึ้น

การตรวจและให้คะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คะแนนเต็ม 35 คะแนน

การให้คะแนน 0-1 คะแนน

คำตอบที่ถูกต้อง ได้คะแนน 1 คะแนน

คำตอบที่แตกต่าง ได้คะแนน 0 คะแนน

คำตอบที่ถูกต้อง

1. ข	8. ก	15. ข	22. ข	29. ก
2. ข	9. ข	16. ก	23. ข	30. ข
3. ข	10. ข	17. ข	24. ข	31. ข
4. ก	11. ก	18. ข	25. ก	32. ข
5. ข	12. ก	19. ก	26. ก	33. ข
6. ข	13. ข	20. ข	27. ก	34. ก
7. ข	14. ก	21. ข	28. ข	35. ข

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงงใจฝัลัษณฤทธิ

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมายของกิจกรรม	จุดมุ่งหมายหลัก
ครั้งที่ 1 สร้างความคุ้นเคย	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน 2. เพื่อชี้แจงจุดมุ่งหมายในการจัดกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้นักเรียนได้รับทราบ 3. เพื่อชี้แจงความหมายและลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน 2. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนกับนักเรียน 3. เพื่อชี้แจงจุดมุ่งหมายในการจัดกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4. เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับทราบและเข้าใจความหมายและลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ครั้งที่ 2 การสำรวจตนเอง	คนมีหัวใจ	1. ให้นักเรียนมีการสำรวจตนเองมากยิ่งขึ้น 2. เพื่อให้นักเรียนมีการพัฒนาตนเอง	1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการสำรวจตนเอง 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความสามารถ ความสนใจและศักยภาพที่แท้จริงของตนเองและยอมรับว่านักเรียนประทับใจลักษณะ

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมายของกิจกรรม	จุดมุ่งหมายหลัก
ครั้งที่ 3 การสำรวจตนเอง	ความทรงจำที่มีคุณค่า	1. ให้นักเรียนทบทวนความสำเร็จในอดีตที่ทำให้นักเรียนประทับใจ 2. นักเรียนสามารถระบุสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้ตนได้รับความสำเร็จ 3. ให้นักเรียนมีความต้องการความสำเร็จและคาดหวังที่จะได้รับความสำเร็จอีก	ดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงได้ 3.1 เพื่อช่วยให้นักเรียนสำรวจตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เช่น 3.1 ช่วยให้นักเรียนอธิบายเรื่องต่างๆ ของตนเองได้ บอกแนวทางการวางแผนการดำเนินชีวิตประจำวันและการวางแผนอนาคตได้ 3.2 ช่วยให้นักเรียนทบทวนความสำเร็จของตนในอดีตที่ทำให้นักเรียนภาคภูมิใจ ช่วยให้นักเรียนมีกำลังใจมั่นใจในตนเองที่จะพยายามทำงานให้เกิดผลสำเร็จ 3.3 ช่วยให้นักเรียนรู้จักสาเหตุหรือปัจจัยที่
ครั้งที่ 4 การสำรวจตนเอง	ใช่ ไม่ใช่	1. ให้นักเรียนประเมินตนเองว่ามีลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือต่ำเพียงใด 2. ให้นักเรียนรู้จักตนเองได้ดีขึ้นทั้งในด้านจุดเด่นซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและควรรักษาไว้ และในด้านด้อยซึ่งเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จ ต้องรีบแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น	3.2 ช่วยให้นักเรียนทบทวนความสำเร็จของตนในอดีตที่ทำให้นักเรียนภาคภูมิใจ ช่วยให้นักเรียนมีกำลังใจมั่นใจในตนเองที่จะพยายามทำงานให้เกิดผลสำเร็จ 3.3 ช่วยให้นักเรียนรู้จักสาเหตุหรือปัจจัยที่

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมายของกิจกรรม	จุดมุ่งหมายหลัก
			ทำให้ตนเองประสบผลสำเร็จ รู้จักจุดเด่นของตนเองซึ่งสร้างเสริมความสำเร็จที่นักเรียนควรรักษา รู้จัก แก้ไขปรับปรุงจุดด้อยให้ดีขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ประสบผลสำเร็จในที่สุด 3.4ช่วยให้นักเรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผลงานของตนเองอยู่เสมอ
ครั้งที่ 5 การวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การทำงาน	จะทำอะไรในวันหยุด	1.ให้นักเรียนระบุได้ว่าทำอะไรในวันหยุด 2.ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการวางแผนและการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต	ลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของผู้มีแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์สูง คือ การเป็นคนมีการวางแผน มีการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้รู้ทิศทางว่าจะทำอะไร เพื่ออะไร อะไรจะต้องทำก่อนและหลัง และสิ่งที่ทำนั้นต้องมีแนวทางที่จะสำเร็จได้ กระบวนการกลุ่มช่วงนี้จึงเน้นให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย
ครั้งที่ 6 การวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การทำงาน	การกำหนดเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จ	1.ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนและการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต	

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมายของกิจกรรม	จุดมุ่งหมายหลัก
		2.นักเรียนกำหนดเป้าหมายและวางแผนในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม	หมายโดย 1.นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย 1.1 ช่วยให้นักเรียนรู้ทิศทางที่แน่นอนว่าคนจะทำกิจกรรมอะไร เพื่ออะไร 1.2 ช่วยให้นักเรียนมีความสนใจจดจ่ออยู่ที่เป้าหมายของตนเอง ทำให้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ สำเร็จอย่างรวดเร็วและมีคุณภาพ 1.3 ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความเพียรพยายามอย่างเต็มที่เพื่อจะสำเร็จตามเป้าหมาย 1.4 ช่วยให้นักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีความหมาย มีชีวิตชีวา มีความมุ่งมั่นสู่ความก้าวหน้า

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมายของกิจกรรม	จุดมุ่งหมายหลัก
			2.นักเรียนรู้จักแนวทางในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายโดย 2.1 เป้าหมายเป็นสิ่งสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม 2.2 เป็นเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง ทำตามความสามารถ ไม่ยากหรือง่ายเกินไป 2.3 เป็นเป้าหมายที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน และเป็นคนกำหนดขึ้นเอง 3.นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตอย่างต่อเนื่อง ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายเสมอทั้งที่เป็นระยะสั้น เช่น เป้าหมายในวันหยุด ระหว่างปิดเทอม แต่ละปี รวมทั้งเป้า

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมายของกิจกรรม	จุดมุ่งหมายหลัก
			หมายระยะยาว จนกระทั่งเรียกว่าเป้าหมายชีวิต
ครั้งที่ 7 การดำเนินงานสู่เป้าหมาย	หลายชีวิต	1. ให้นักเรียนมีประสบการณ์จากแนวทางการดำเนินชีวิตของผู้ที่ประสบความสำเร็จ 2. ให้นักเรียนระบุแนวทางการดำเนินสู่เป้าหมายของตนเองได้	1. ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณสมบัติมุ่งสู่ความสำเร็จ คือมีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้น รู้จักพึ่งตนเองในการดำเนินงานตามเป้าหมาย 2. นักเรียนได้รับประสบการณ์หลากหลายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของผู้ประสบความสำเร็จ
ครั้งที่ 8 การดำเนินงานสู่เป้าหมาย	เคล็ดลับคนเก่ง	1. ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการวางแผนก่อนการทำงาน 2. ให้นักเรียนนำวิธีการไปใช้วางแผนในการทำงานเพื่อบรรลุสู่เป้าหมาย	
ครั้งที่ 9 ความกระตือรือร้น	ความกระตือรือร้น	1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของความกระตือรือร้นในการทำงาน 2. เพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงตนเองให้มีความกระตือรือร้น	

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมายของกิจกรรม	จุดมุ่งหมายหลัก
ครั้งที่ 10 ความรับผิดชอบ	ความสำเร็จ ของท่าท่า	1. ให้นักเรียนเห็นความ สำคัญของความรับผิดชอบ การยอมรับข้อ บกพร่องของตนเอง นำไปปรับปรุงตนเอง ให้ดีขึ้น	
ครั้งที่ 11 การรู้จักฟังตน เอง	คนเป็นที่ฟัง แห่งตน	1. ให้นักเรียนเห็นความ สำคัญของการฟังตน เอง 2. ให้นักเรียนทราบถึง ลักษณะของผู้มีแรงจูง ใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะต้อง มีลักษณะของการฟัง ตนเองในการทำกิจ- กรรมต่างๆ	
ครั้งที่ 12 ปัจจัยนิเทศ ทบทวนเนื้อหา	กิจกรรมอำลา	1. ให้นักเรียนสรุปบท ทวนบทเรียนที่ได้รับ จากการร่วมกิจกรรม ทั้งหมด 2. ทบทวนความหมาย และลักษณะของแรง จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3. ร่วมกันร้องเพลงก่อน จากกัน 4. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณ	

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ครั้งที่ 1

กิจกรรม ปฐมนิเทศ

เทคนิคกระบวนการกลุ่ม เกม

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน
2. เพื่อชี้แจงจุดมุ่งหมายในการจัดกระบวนการกลุ่มให้นักเรียนทราบ
3. เพื่อชี้แจงความหมายและลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แนวคิด

การพบกันครั้งแรกมีความจำเป็นต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดี เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย และไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกอย่างเป็นธรรมชาติ กล้าเปิดเผยตัวเอง และเป็นการแจ้งให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนร่วมมือในการทำกิจกรรมอย่างเต็มใจ

จำนวนสมาชิก 40 คน

เวลา 50 นาที

สถานที่ ห้องเรียน โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

อุปกรณ์

1. แผ่นป้ายข้อความจำนวน 4 แผ่น
2. ภาพบุคคลกำลังทำกิจกรรมต่าง ๆ จำนวน 5 แผ่น
3. ภาพบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในด้านต่าง ๆ จำนวน 5 แผ่น
4. ใบงาน 1.1 ทำอย่างไรนักเรียนจึงจะเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 40 ชุด
5. แบบประเมินกิจกรรม จำนวน 40 ชุด
6. แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรม จำนวน 1 ชุด

ขั้นกิจกรรม

1. ผู้วิจัยยื่นหน้าชั้น หลังจากทีครูประจำชั้นแนะนำตัว

“สวัสดิ์คะ นักเรียนทุกคน นักเรียนคงสงสัยว่าครูเป็นใคร และมาทำอะไร แต่ครูยังไม่บอกนักเรียนในตอนนี่ว่าครูเป็นใคร และมาทำอะไร ครูชี้ว่า นักเรียนพร้อมที่จะเรียกครูแค่ไหน ครูจะดูจากกิจกรรมที่จะให้นักเรียนทำต่อไปนี้ “

2. ผู้วิจัยอธิบายกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจ

“ครูต้องการให้นักเรียนฟังให้เข้าใจก่อน ถ้าครูพูด หนึ่ง ให้นักเรียนยกแขนข้างขวาขึ้นระดับบ่า และกำมือชูนิ้วชี้ขึ้น ครูพูด สอง ให้นักเรียนยกแขนข้างซ้ายขึ้นระดับบ่า คว้ามือลง และหันปลายนิ้วชี้ออกจากลำตัว ครูพูด สาม ให้นักเรียนเอานิ้วชี้ ไปจิ้มกลางฝ่ามือของเพื่อนที่อยู่ข้าง ๆ ถ้าครูพูด สี่ ให้นักเรียนพยายามกำนิ้วของเพื่อนให้ได้ และในขณะเดียวกันต้องพยายามไม่ให้เพื่อนกำนิ้วตัวเองได้ “

ผู้วิจัยทวนคำพูดอีกครั้ง

“ครูจะทบทวนวิธีการอีกครั้ง และจะให้นักเรียนลองทำดู หนึ่ง ยกแขนข้างขวาขึ้นระดับบ่า และกำมือชูนิ้วชี้ขึ้น”

ผู้วิจัยปฏิบัติเป็นตัวอย่างเช่นเดียวกันกับนักเรียน

“สอง ยกแขนข้างซ้ายขึ้นระดับบ่า คว้ามือลง และหันปลายนิ้วออกจากลำตัว”

ผู้วิจัยปฏิบัติเช่นเดียวกับนักเรียน

“สาม เอานิ้วชี้ ไปจิ้มกลางฝ่ามือของเพื่อนที่อยู่ข้าง ๆ “

ผู้วิจัยเดินไปหานักเรียนโดยจับนิ้วชี้ไปจิ้มฝ่ามือเพื่อนที่อยู่ข้าง ๆ

นักเรียนคนอื่น ๆ ปฏิบัติตาม

“สี่ นักเรียนต้องพยายามกำนิ้วเพื่อนให้ได้และในขณะเดียวกันต้องพยายามไม่ให้เพื่อนกำนิ้วตัวเองได้”

นักเรียนปฏิบัติ

“ทีนี้เราจะจริง เมื่อก็เป็นการซ้อม ให้นักเรียนลุกขึ้น”

นักเรียนลุกขึ้น

“จับมือกันเป็นวงกลมรอบ ๆ ห้อง”

นักเรียนจับมือกัน และจัดเป็นวงกลมรอบ ๆ ห้อง

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

“ครูจะเริ่มเอาจริงแล้วนะ นักเรียนพร้อมหรือยัง”

นักเรียนตอบ

“หนึ่ง”

นักเรียนยกมือข้างขวาขึ้นระดับบ่า กำมือชูนิ้วชี้ขึ้น

“สอง”

นักเรียนยกแขนข้างซ้ายขึ้นระดับบ่า คว่ำมือลง

“สาม”

นักเรียนเอานิ้วชี้ข้างซ้ายไปจิ้มกลางฝ่ามือตนข้าง ๆ

“สี่” นักเรียนพยายามกำนิ้วเพื่อนให้ได้ และพยายามไม่ให้เพื่อนกำนิ้วตัวเอง

“เมื่อก็ครูพูดเรียงลำดับตัวเลข หนึ่ง สอง สาม สี่ คราวนี้ครูจะไม่เรียงลำดับนะ นักเรียนต้องฟังให้ดีว่าครูพูดอะไร และนักเรียนต้องทำอะไร”

ผู้วิจัยพูดหมายเลข หนึ่ง สอง สาม สี่ โดยลุ่มและสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ได้เวลาพอสมควรจึงหยุดกิจกรรม

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเข้าประจำที่นั่งตามเดิม

“ให้นักเรียนเข้านั่งประจำที่เดิมได้”

นักเรียนเข้านั่งประจำที่เดิม

“ครูก็รู้แล้วนะคะ ว่านักเรียนทุกคนมีความพร้อม ครูขอแนะนำตัวอีกครั้ง หลังจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียนได้แนะนำไปแล้ว ครูชื่อ เอมอร คีมาก ขณะนี้กำลังศึกษาระดับปริญญาโทอยู่ที่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครูจะมาพบกับนักเรียนจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาทีและในการพบกันเราก็จะมีกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งกิจกรรมนี้จะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเอง เพราะฉะนั้นครูก็อยากจะขอร้องให้นักเรียนให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ ถ้าครูให้ร่วมกิจกรรม ให้ออกมาพูดหน้าชั้นและครูให้ตอบคำถาม นักเรียนจะต้องทำ คกลงนะคะ”

“คราวนี้ครูมีอะไรเด็ด ๆ มาให้นักเรียนดู”

4. ผู้วิจัยนำป้ายข้อความหมายเลขหนึ่ง แรงงูใจไฟสัมฤทธิ์ ไปปิดกระดานส่วนที่หนึ่ง

โดยผู้วิจัยแบ่งกระดานออกเป็น 3 ส่วน

“ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน”

นักเรียนปฏิบัติ

“นักเรียนรู้ใหม่ว่า แรงงูใจไฟสัณฤทธิ มีความหมายอย่างไร”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

“ครูขอสรุปความหมายดังนี้”

ผู้วิจัยนำป้ายข้อความหมายเลขสอง ไปปิดบนกระดานถัดลงมาข้างล่างจากป้ายข้อความหมายเลขหนึ่ง

“ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน ตั้งแต่ป้ายแรก ลงมาป้ายที่สอง”

นักเรียนอ่าน

“แรงงูใจไฟสัณฤทธิ คือ ความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จในงาน โดยมีการสำรวจตนเอง เพื่อจะได้เข้าใจตนเอง มีการวางแผนในการดำเนินชีวิตประจำวันและมีการวางแผนในการทำงาน มีความพยายามทำงาน ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้”

“ตามความหมายนั้นทำอย่างไรนักเรียนจึงจะเป็นคนที่มีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม พร้อมกับนำแผ่นป้ายข้อความหมายเลขสาม ไปปิดบนกระดานถัดลงมาจากแผ่นป้ายหมายเลขสอง

“คนที่เป็นผู้มีแรงงูใจไฟสัณฤทธิจะเป็นผู้มีลักษณะดังนี้”

ผู้วิจัยนำแผ่นป้ายข้อความหมายเลขสี่ ไปปิดบนกระดาน ถัดลงมาจากแผ่นป้ายข้อความหมายเลขสาม

“นักเรียนอ่านพร้อมกัน ตั้งแต่แผ่นป้ายข้อความหมายเลขสามถึงแผ่นป้ายหมายเลขสี่”

นักเรียนอ่าน

“ลักษณะของผู้มีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ คือบุคคลที่มีการสำรวจตนเองอยู่เสมอ มีการประเมินตนเอง เพื่อจะได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง รู้จักวางแผนในการดำเนินชีวิตและวางแผนในการทำงาน มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง รู้จักพึ่งพาตนเอง”

“นักเรียนคนใดคิดว่ามีลักษณะตามที่กล่าวมา”

นักเรียนยกมือ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

“ส่วนนักเรียนคนใดคิดว่ายังไม่มีลักษณะดังกล่าว ก็ยังไม่ต้องกังวล นักเรียนลองมาดูภาพต่อไปนี้”

ผู้วิจัยนำภาพแสดงบุคคลกำลังทำกิจกรรมต่าง ๆ จำนวน 5 ภาพ ไปปีคบนกระดานส่วนที่สอง

ภาพที่ 1 นักศึกษากำลังหัดทำขนมโดยครูเป็นผู้ช่วย

ภาพที่ 2 นักศึกษากำลังฟังครูบรรยายวิธีผสมสารเคมี

ภาพที่ 3 นักศึกษากำลังหัดจัดอาหารใส่จานเพื่อนำไปเสิร์ฟ

ภาพที่ 4 เด็กเล็กกำลังหัดวาดภาพโดยมีครูดูแล

ภาพที่ 5 ภาพที่ประกอบไปด้วย ภาพศิลปินเนอร์กำลังหัดออกแบบ ภาพนักศึกษากำลัง

ปรึกษากันทำงานกลุ่ม โดยมีครูช่วยดูแล ภาพนักศึกษากำลังหัดแต่งเล็บโดยมีครูช่วย

ภาพนักศึกษากำลังเรียนคอมพิวเตอร์

“นักเรียนคะ เมื่อดูภาพเหล่านี้แล้ว นักเรียนรู้สึกอย่างไร”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม และสรุป

“จะเห็นว่าไม่ว่าใครจะทำงานอะไรก็ตาม จะต้องมีการฝึกฝน เพื่อให้เกิดความชำนาญ มีการเรียนรู้เหมือนกับที่นักเรียนมาเรียนหนังสือ”

ผู้วิจัยนำภาพชุดที่แสดงบุคคลที่ประสบความสำเร็จไปปีคบนกระดานส่วนที่สาม

ภาพที่ 1 ภาพนักวิ่งได้รับรางวัล

ภาพที่ 2 ภาพหญิงสาวเขารับประกาศนียบัตร

ภาพที่ 3 ภาพรับพระราชทานปริญญาบัตรจากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ภาพที่ 4 ภาพนักร้องรับรางวัลชนะเลิศการประกวดร้องเพลง

ภาพที่ 5 ภาพนักฟุตบอลเยาวชนรับรางวัล

“ภาพเหล่านี้เป็นภาพของคนที่ประสบความสำเร็จด้านต่าง ๆ เห็นภาพเหล่านี้แล้ว

นักเรียนอยากประสบความสำเร็จไหมคะ”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

“การที่เราจะประสบความสำเร็จได้ในสิ่งที่ตนเองตั้งใจไว้นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบสำคัญ และคนที่ประสบความสำเร็จนั้น ทุกคนจะเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ดังที่ได้กล่าวมา ดังนั้นการที่นักเรียนจะเป็นผู้ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องฝึกฝนให้เป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์”

“นักเรียนอยากเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์บ้างไหมคะ”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

“และที่ครูจะมาพบกับนักเรียน ก็เพื่อนำกระบวนการกลุ่มที่ครูสร้างขึ้นมามาทดลองใช้ หลังจากที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมกับครู รวม 12 ครั้งรวมกับครั้งนี้ นักเรียนจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ที่ครูกล่าวมาแล้วไม่ได้หมายความว่า นักเรียนเป็นผู้ไม่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นะ สำหรับคนที่คิดว่า ตนเองมีลักษณะดังที่ได้กล่าวมาแล้วก็ไม่ต้องลำบากใจ ขอให้นักเรียนร่วมกิจกรรมทุกคน ครูขอร้องขอความร่วมมือ ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งนะคะ และครูก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่านักเรียนจะร่วมมือเป็นอย่างดี ครูจึงเลือกห้องนี้ เพื่อทำการทดลอง นักเรียนคงไม่ทำให้ครูผิดหวัง”

ขั้นวิเคราะห์

5. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่ากิจกรรมในครั้งนี้ นักเรียนได้รับอะไร

“วันนี้กิจกรรมที่ครูได้นำมาให้นักเรียนทำร่วมกันนักเรียนคิดว่านักเรียนได้รับอะไรบ้าง”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

ขั้นสรุป

6. ผู้วิจัยสรุป

“กิจกรรมที่นักเรียนได้ทำในวันนี้ ครูต้องการให้นักเรียนรู้จักความหมายและลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพราะคุณลักษณะที่ทำให้คนเราประสบความสำเร็จ ให้ นักเรียนทบทวนความหมายและลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยอ่านข้อความบนกระดานพร้อม ๆ กัน”

นักเรียนอ่านข้อความบนกระดานพร้อมกัน

ผู้วิจัยให้คำถาม ให้นักเรียนไปคิดเป็นการบ้าน โดยแจกใบงาน 1.1 เป็นรายบุคคล

“ครูมีการบ้านให้นักเรียนไปทำ ให้นำมาส่งในคราวหน้า คำถามมีอยู่ว่า ทำอย่างไร นักเรียนจึงจะเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นักเรียนต้องเขียนคำตอบลงในใบงานที่ครูแจกให้ คนละไม่น้อยกว่าสามคำตอบ ตอบมากกว่านั้นยิ่งดี”

ขั้นประเมินผล

จากความร่วมมือ ความสนใจ การตอบคำถาม

การประเมินผลกิจกรรม

ผู้วิจัยแจกแบบประเมินกิจกรรม

“ให้นักเรียนทุกคนตอบแบบประเมินกิจกรรมให้ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน แล้วให้หัวหน้าเก็บรวบรวมนำมาส่งครูทั้งหมด เขียนชื่อ เลขที่ บนใบงานด้วยนะค่ะ วันนี้หมดเวลาแล้วค่ะ พบกันครั้งต่อไปวันที่.....เวลา.....นักเรียนรวบรวมการบ้านมาส่งครูด้วย ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ร่วมมือ”

ใบงานที่ 1.1

ทำอย่างไรนักเรียนจึงจะเป็นคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

1.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ครั้งที่ 2

กิจกรรม คนมีหัวใจ

เทคนิคกระบวนการกลุ่ม

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ นักเรียนมีการสำรวจตนเอง จะได้รู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น จะได้ค้นพบความสนใจของตนเอง
2. เพื่อจะได้พัฒนาตนเอง ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง

แนวคิด

การสำรวจตนเอง เป็นการประเมินตนเอง ทำให้รู้จักจุดดีและจุดด้อย ทำให้สามารถแก้ไขจุดด้อย ส่วนจุดเด่นก็รักษาไว้ ทำให้นักกลมีการพัฒนาไปในทางที่ดี

จำนวนสมาชิก 40 คน

เวลา 50 นาที

สถานที่ ห้องเรียน โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

อุปกรณ์

1. กระดาษเปล่าขนาด A4 จำนวน 40 แผ่น
2. ปากกาจำนวน 40 ด้าม
3. แบบสำรวจตนเองจำนวน 40 ชุด
4. ใบงานที่ 2.1 จำนวน 40 ชุด
5. แบบบันทึกพฤติกรรมจำนวน 1 ชุด

6. แบบประเมินกิจกรรมจำนวน 40 ชุด

ขั้นกิจกรรม

1. ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน

- “คราวที่แล้วครูได้พูดถึง แรงงูใจใฝ่สัณฤทธิ์ และถ้าใครงการประสบความสำเร็จ จะต้องเป็นผู้มีแรงงูใจใฝ่สัณฤทธิ์ โดยผู้มีแรงงูใจใฝ่สัณฤทธิ์เป็นผู้มีการสำรวจตนเอง ยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง มีการวางแผนในการดำเนินชีวิตประจำวัน และวางแผนในการทำงาน มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ รู้จัดพึ่งพาตนเองและครูได้ให้นักเรียนไปคิดเป็นการบ้านว่า จะทำอย่างไรจึงจะเป็นคนที่มีแรงงูใจใฝ่สัณฤทธิ์ โดยครูให้นักเรียนเขียนคำคอบในใบงาน 1.1 ก่อนจะรวบรวมส่งครูจะสุ่มว่าคำคอบของนักเรียนเป็นอย่างไร”

• ผู้วิจัยสุ่มโดยการเรียกชื่อนักเรียน เพื่อให้ลุกขึ้นคอบคำคอบของนักเรียนในใบงาน

“นักเรียนทุกคนมีคำคอบที่เป็นของตนเอง ให้นักเรียนเก็บรวบรวมมาส่งครู”

ตัวแทนนักเรียนเก็บรวบรวมใบงานและนำมาส่งผู้วิจัย

ผู้วิจัยพลิกคาคอบของนักเรียน

“คราวนี้มาทำกิจกรรมต่อไปนี้”

2. ผู้วิจัยแจกกระดาษเปล่าพร้อมกับการอธิบายกิจกรรม

“นักเรียนได้กระดาษเปล่าแล้ว ให้นักเรียนพับครึ่งตามครู”

• ผู้วิจัยพับครึ่งกระดาษ A4

นักเรียนปฏิบัติตาม

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

“หลังจากนักเรียนพับครึ่งแล้ว ให้นักเรียนวาดรูปหัวใจครึ่งดวง ตามรูปที่ครูวาดให้ดู”

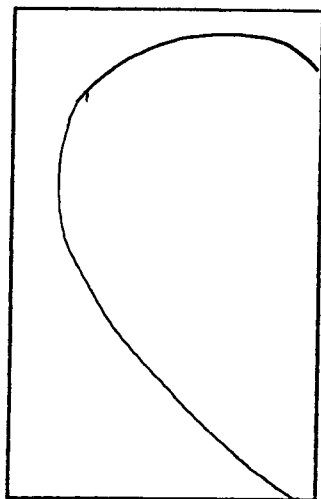
ผู้วิจัยวาดรูปหัวใจครึ่งดวง บนกระดาษที่พับครึ่ง แล้วสุ่มให้นักเรียนดู

นักเรียนปฏิบัติตาม

“เสร็จแล้วให้นักเรียนฉีกกระดาษ ตามรอยที่วาดหัวใจครึ่งซีกไว้”

- ผู้วิจัยฉีกตามรอยที่วาดรูปหัวใจครึ่งซีก เช่นเดียวกับนักเรียน

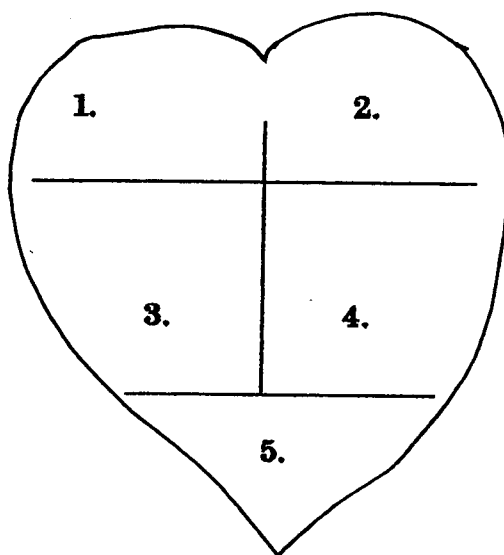
กระดาษ A4 พับครึ่ง

ฉีกตามรอยปะ

ฉีกเสร็จเก็บขยะด้วยนะคะ เสร็จแล้วให้นักเรียนคลี่กระดาษออก ก็จะได้รูปหัวใจเต็มดวง”

ผู้วิจัยปฏิบัติเช่นเดียวกับนักเรียน ผู้วิจัยวาดรูปหัวใจเต็มดวง บนกระดาษ และใส่หมายเลขกำกับลงในรูปหัวใจดังรูป

ให้นักเรียนใส่หมายเลขกำกับ ตามครูในกระดาษ สมมติว่าหัวใจของนักเรียนมี 5 ห้อง”
นักเรียนปฏิบัติ

“เมื่อใส่หมายเลขกำกับแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ให้ตรงกับหมายเลขห้องหัวใจของนักเรียนข้อหนึ่งก็ตรงกับข้อที่หนึ่ง คำถามสำหรับข้อที่หนึ่งคือ ถามว่า สิ่งที่นักเรียนทำได้ดีที่สุดคืออะไร ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในห้องที่หนึ่ง”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

“ห้องที่สอง คนที่มีอิทธิพลต่อชีวิตนักเรียนมากที่สุด”

นักเรียนเขียนคำตอบในห้องที่สอง

“ห้องที่สาม สิ่งที่เป็นความสำเร็จสำหรับนักเรียนและนักเรียนรู้สึกภูมิใจ”

นักเรียนเขียนคำตอบ

“ห้องหมายเลขสี่ สิ่งที่นักเรียนชอบและอยากทำมากที่สุด”

นักเรียนเขียนคำตอบ

“ส่วนห้องสุดท้าย ห้องที่ห้า อนาคตอยากเป็นอะไร”

นักเรียนเขียนคำตอบ

“เมื่อนักเรียนตอบคำถามลงในห้องหัวใจทั้งห้าห้องแล้ว นักเรียนจะเห็นว่า คนเรามีชีวิตอยู่ได้ต้องประกอบด้วยหลายส่วนประกอบกัน และแต่ละส่วนก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน เปรียบได้กับหัวใจจริง ซึ่งก็มีหลายห้อง แต่ละห้องทำหน้าที่ต่างกัน ขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้ ให้นักเรียนเก็บหัวใจไว้ก่อน ครูจะให้นักเรียนทำกิจกรรมต่อไปนี่”

3. ผู้วิจัยแจกใบงาน 2.1

“ครูจะให้นักเรียนสำรวจตนเอง โดยครูจะแจกแบบสำรวจตนเองให้นักเรียนเลือก ให้นักเรียนเขียนชื่อ เลขที่ บนหัวกระดาษที่ครูแจกให้”

นักเรียนปฏิบัติ

“แบบสำรวจชุดนี้ เป็นแบบประเมินทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง โดยให้เขียนอักษรข้อเลือกตามที่ครูอ่านที่ตรงกับลักษณะของนักเรียน ให้นักเรียนเขียนลงในใบงานที่ครูแจกให้ ซึ่งจะมีหมายเลขข้อกำกับเอาไว้แล้ว ครูจะอ่านทวนข้อละสองรอบ เริ่มเลยนะ”

ผู้วิจัยปล่อยให้นักเรียนทำแบบสำรวจตนเองเป็นข้อ ๆ

“ข้อที่หนึ่ง นักเรียนเป็นคน ก.ไม่แข็งแรง ก่อนข้างอ่อนแอ ไม่มีเรี่ยวแรง ข.มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ถ้านักเรียนคิดว่าตนเองมีลักษณะตรงกับข้อใด ก็ให้เขียนคำตอบลงในข้อที่หนึ่ง เช่นนักเรียนคิดว่ามีลักษณะตรงกับข้อ ข. ก็เขียน ข. ลงในกระดาษคำตอบที่มีหมายเลข 1 อยู่ คราวนี้เอาจริงนะคะ เดี่ยวจะไม่ทันเวลา แต่ข้อเลือกมี 5 คำตอบ ฉะนั้น ให้นักเรียนฟังให้ครบทุกข้อก่อนค่อยเลือกคำตอบที่ตรงกับตัวเองมากที่สุด”

เมื่อครบ 25 ข้อ ผู้วิจัยให้นักเรียนให้คะแนนตนเอง

“คราวนี้ครูจะให้นักเรียนให้คะแนนตัวเอง โดยครูจะอ่านเฉลยว่า ข้อที่นักเรียนเลือกจะได้คะแนนอะไรให้นักเรียนเขียนคะแนนหลังคำตอบแต่ละข้อ แล้วค่อยมารวมกันเมื่อเฉลยครบทุกข้อ เริ่มเลยนะ ข้อที่ 1. นักเรียนที่เลือก ก. ได้ 2 คะแนน เลือก ข. ได้ 5 คะแนน เลือก ค. ได้ 1 คะแนน เลือก ง. ได้ 4 คะแนน เลือก จ. ได้ 3 คะแนน ใครได้คะแนนเท่าใด ก็เขียนคะแนนไว้หลังคำตอบข้อที่ 1.”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม และอ่านเฉลยไปจนครบ 25 ข้อ

“เสร็จแล้วนักเรียนจะมีคะแนนทุกข้อ ให้นักเรียนรวมคะแนนทั้งหมด”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยสังเกตได้เวลาพอควร

“รวมคะแนนเสร็จหรือยังคะ” “ใครที่เสร็จแล้วให้เอา 25 ไปลบ จากคะแนนที่รวมได้ เมื่อก็”

นักเรียนปฏิบัติ

“หลังจากที่ลบเสร็จนักเรียนก็จะ ได้คะแนนจริง ทีนี้เรามาแปลความหมายว่าคะแนนของนักเรียนมีความหมายว่าอย่างไร”

ผู้วิจัยเขียนกระดาน

การแปลความหมาย

คะแนน 0-20 ยังต้องปรับปรุงตัวเองอีกมาก

คะแนน 21-40 ยังต้องปรับปรุง

คะแนน 41-60 พอใช้

คะแนน 61-80 ดี

คะแนน 81-100 ดีมาก

“คะแนนของใครตรงกับช่วงคะแนนใดก็มีความหมายตามที่ครูเขียนไว้บนกระดาน ให้นักเรียนเขียนความหมายจากคะแนนของตนเองให้เห็นชัดเจน”

นักเรียนปฏิบัติ

“นักเรียนก็รู้แล้ว ว่าตัวเองอยู่ในระดับใด ใครที่ยังต้องปรับปรุงก็ไม่ต้องท้อแท้ พยายามปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นส่วนคนที่คืออยู่แล้ว ก็ขอให้รักษาระดับความดีไว้ ถ้าจะให้ดียิ่งขึ้น ก็จะต้องปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งขึ้นไปอีก”

ขั้นวิเคราะห์

4. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนออกมา เสนอผลงาน ตั้งแต่กิจกรรม คนมีหัวใจจนถึง แบบสำรวจตนเอง

“เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมผ่านไปแล้ว คราวนี้ครูอยากให้นักเรียนออกมาเสนอผลงาน โดยครูจะนับ ซึ่งการนับลักษณะนี้ส่วนใหญ่ เขาเรียกว่านับชวช แต่สำหรับคราวนี้ ครูเปลี่ยนชื่อให้ใหม่เป็น นับโชค เพราะเป็นการโชคดีที่จะได้ออกมาเสนอผลงาน ครูจะหันหลังให้และจะนับเลขไปเรื่อย ๆ ถ้าครูหันมาตรงกับหมายเลขใด คนที่ตรงกับหมายเลขนั้น ๆ จะต้องออกมาเสนอผลงาน เริ่มนะ”

ผู้วิจัยหันหลังให้ และนับเลขไปเรื่อย ๆ ได้ระยะพอประมาณจึงหันหน้ามา

“ขอเชิญนักเรียนหมายเลข (เลขที่) ดังกล่าวออกมาเสนอผลงาน”

นักเรียนออกมาเสนอผลงาน

ผู้วิจัยทำแบบเดิมเพื่อให้ได้นักเรียนออกมาเสนอผลงาน ตามความเหมาะสมของเวลา

ขั้นสรุป

5. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรม

“นักเรียนได้ออกมาเสนอผลงานเพียงบางคน ส่วนคนที่ไม่ได้ออกมาก็ไม่เป็นไรนะคะ เอาไว้คราวต่อไป และ

กิจกรรมที่ได้ทำในวันนี้ นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกกิจกรรม และสรุปอีกครั้ง

“กิจกรรมที่ครูนำมาให้นักเรียนทำในวันนี้ เป็นการสำรวจตนเอง ทำให้นักเรียนทราบว่าตนเองชอบอะไร มีความสามารถในด้านใด มีนิสัยอย่างไร เพื่อช่วยให้นักเรียนนำไปวางแผนได้ว่า จะทำอะไร ทั้งนี้ต้องอาศัยส่วนประกอบดังเช่นกิจกรรม คนมีหัวใจ เพื่อจะได้วางจุดมุ่งหมาย ตามทิศทางที่นักเรียนต้องการ ว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่ เหมาะสมกับ

นักเรียนเพียงไร ซึ่งการสำรวจตนเองนี้ เป็นลักษณะอย่างหนึ่งของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

และผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้ ยังมีลักษณะอื่น ๆ อีก ซึ่งครูจะพูดถึงในคราวต่อไป วันที่เวลา.....ครูขอให้นักเรียนเก็บรวบรวมผลงานทุกอย่างที่ทำในวันนี้”

ผู้วิจัยแจกแบบประเมินกิจกรรม

“ให้นักเรียนตอบแบบประเมินกิจกรรม และให้หัวหน้าห้องเก็บรวบรวมมาส่งครูนะคะ วันนี้หมดเวลาเรียนค่ะ”

ขั้นประเมิน

จากความร่วมมือ ความสนใจ และการนำเสนอผลงานของนักเรียน

การประเมินผลกิจกรรม

จากแบบบันทึกพฤติกรรมและแบบประเมินผลกิจกรรม

แบบสำรวจตนเอง

ให้นักเรียนเขียนอักษรข้อที่นักเรียนเลือก ตามที่นักเรียนคิดว่าตรงกับลักษณะของนักเรียน ขอให้พิจารณาข้อความทุกข้อให้ละเอียดก่อนตัดสินใจเลือก ขอให้เลือกข้อที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด แบบประเมินนี้เปิดโอกาสให้นักเรียนสำรวจตัวเอง ทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

1. ก. ไม่แข็งแรง ค่อนข้างอ่อนแอ ไม่มีเรี่ยวแรง
 - ข. มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ไม่เคยป่วยหนัก หรือเจ็บเล็ก ๆ น้อย ๆ เลย
 - ค. เจ็บป่วยอยู่เสมอ และมีโรคเรื้อรังประจำตัว
 - ง. มีสุขภาพดี แข็งแรง เคยเจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ
 - จ. ปกติแข็งแรงดี นานๆ จึงจะเจ็บป่วยสักครั้งหนึ่ง
2. ก. มองโลกในแง่ดี มีความเป็นมิตร มีความสุขในชีวิตประจำวัน
 - ข. ทำทางเชิงซึม โกรธง่าย รู้สึกว่าผู้อื่นไม่เป็นมิตร
 - ค. ปกติเป็นคนร่าเริง แต่บางครั้งมีท่าทางหงอยเหงา
 - ง. แจ่มใสร่าเริงอยู่เสมอ และมีจิตใจมั่นคง
 - จ. จิตใจไม่ปกติ อ่อนไหวและหงุดหงิดง่ายอยู่เสมอ
3. ก. ประสาทดี ไม่ตกใจง่าย เผชิญกับเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้ดี
 - ข. ปกติเป็นคนอารมณ์มั่นคง แต่บางครั้งไม่โห้ง่าย
 - ค. ปวดศีรษะบ่อย ๆ มือสั่นและตกใจง่าย
 - ง. ควบคุมสติได้ดี ไม่หวาดหวั่นสิ่งใดง่าย ๆ
 - จ. ตกใจง่ายไม่โห้ง่าย ควบคุมสติไม่ค่อยได้
4. ก. โดยปกติไม่เคยให้เรื่องเล็กน้อยมาทำให้ไม่สบายใจ แต่บ่อยครั้งที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้
 - ข. รู้จักยับยั้งอารมณ์ ทำใจให้สงบเมื่อเผชิญกับเหตุการณ์ตึงเครียด มีความคิดสุขุมเยือกเย็นอยู่ตลอดเวลา
 - ค. มีบางขณะเท่านั้น ที่รู้สึกงังงันต่อเหตุการณ์ หรือไม่สามารถควบคุมตนเองได้
 - ง. รู้สึกว่าไม่อาจควบคุมอารมณ์ตนเองได้
 - จ. เสียใจ โกรธ ดีใจ หรือตื่นเต้นต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ง่าย

5. ก. ไกรรณณเฑียรตลอดเวลา ต้องแสดงออกทุกครั้ง
 - ข. มักจะหมกความอดทนต่อคนอื่น ๆ ได้ง่าย
 - ค. มีความอดกลั้นอยู่เสมอ นอกจากบางครั้งที่รู้สึกโกรธ จนต้องแสดงออกมา
 - ง. โดยปกติเป็นคนใจเย็น แต่บ่อยครั้งที่รู้สึกโกรธจนระงับไว้ไม่ไหว
 - จ. มีขันติ วางเฉยได้อย่างใจเย็นต่ออารมณ์ของผู้อื่นอยู่เป็นนิจ
6. ก. มีสมาธิดี สนใจต่อสิ่งรอบตัว
 - ข. ใจลอย ชอบฝันกลางวัน ไม่สนใจสิ่งรอบข้าง
 - ค. ถ้ามีความกังวลใจ จะไม่สามารถตั้งสมาธิกับสิ่งใดได้
 - ง. ไม่สามารถตั้งสมาธิให้จดจ่ออยู่กับสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้
 - จ. ควบคุมสมาธิได้ดี นอกจากบางครั้งเท่านั้น
7. ก. มีอารมณ์หม่นหมองอยู่เป็นนิจ ไม่รู้สึกสนุก หรือมีความสุขต่อสิ่งแวดล้อมรอบ

กาย

 - ข. มองโลกในแง่ดีรู้สึกสุขใจอยู่เป็นนิจ
 - ค. ปกติเป็นคนร่าเริง รักสนุก แต่บางครั้งก็ทุกข์หงอยเหงา
 - ง. รู้สึกมีความสุข ร่าเริงอยู่เสมอ แม้มีปัญหาก็ไม่รู้สึกท้อใจ หาทางแก้ไขอย่างสุขุม
 - จ. รู้สึกว่าเหวออยู่เสมอ ถึงแม้จะอยู่กับคนอื่น ๆ ก็ตาม
8. ก. มีอารมณ์ราบเรียบเสมอต้นเสมอปลาย ไม่วู่วาม
 - ข. บางครั้งมีความกระตือรือร้นดี แต่บางครั้งเกิดความท้อถอย
 - ค. มีความท้อแท้ในชีวิต รู้สึกผิดหวังและล้มเหลวอยู่ตลอดเวลา
 - ง. มีความกระตือรือร้นในชีวิตอยู่เป็นนิจ มีจิตดีอยู่เสมอ
 - จ. มักหมกกำลังใจที่จะดำเนินชีวิตให้มีความสุข
9. ก. ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่เอาใจใส่ผู้อื่น
 - ข. บางครั้งขาดไหวพริบ หรือรู้สึกยุ่งยากใจ ในการวางตัวต่อบุคคลอื่น
 - ค. รู้จักใจเขาใจเรา มีความคิดไม่เห็นแก่ตัว รู้จักสังคม
 - ง. คิดถึงตนเองโดยลืมนึกถึงคนอื่น
 - จ. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่เสมอ
10. ก. สามารถตั้งใจได้ในบางครั้ง แต่ในบางครั้งก็ใจลอย
 - ข. ใจลอยอยู่ตลอดเวลา ไม่สามารถบังคับตนเอง ให้ตั้งใจอยู่กับสิ่งใดได้

- ค. มีความตั้งใจอันแน่วแน่ไม่ใจลอย
 - ง. พยายามฝึกคนให้เป็นผู้มีความตั้งใจจริงอยู่เสมอ
 - จ. ใจลอยได้ง่าย มีความตั้งใจในบางโอกาสเท่านั้น
11. ก. บางครั้งสามารถเป็นผู้นำในเรื่องสำคัญได้
- ข. จะยอมเป็นผู้นำต่อเมื่อไม่มีใครยอมรับเท่านั้น
 - ค. โดยปกติให้ผู้อื่นเป็นผู้ตัดสินใจ แต่บางครั้งจะเป็นผู้นำในกลุ่มเล็ก หรือเรื่องปลีกย่อย
 - ง. มีความสามารถเป็นผู้นำในทุกโอกาส สามารถจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตามและเห็นชอบด้วย
 - จ. ไม่มีความสามารถเป็นผู้นำ ชอบคล้อยตามผู้อื่น
12. ก. รับอาสางานที่เป็นประโยชน์ต่อตน หรือทำให้มีชื่อเสียง
- ข. อาสารับงานบางส่วนมาทำ
 - ค. ปฏิเสธความร่วมมือในการทำงาน
 - ง. รู้สึกรำคาญถ้าถูกขอร้องให้ร่วมมือ
 - จ. อาสาทำงานที่ตนสนใจ
13. ก. ขาดความคิดริเริ่มโดยตลอด
- ข. มีความคิดริเริ่มขึ้นตัวอยู่เสมอ
 - ค. มีความคิดริเริ่มอยู่ตลอดเวลา ไม่ยอมหยุดนิ่ง
 - ง. ขาดความริเริ่มในการทำงานที่ตนเลือกทำ และไม่มีจุดมุ่งหมาย
 - จ. ขึ้นตัวและพร้อมที่จะทำงาน แต่ต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบภายนอกด้วย
14. ก. พอจะให้ความไว้วางใจในการทำงานได้
- ข. มีความรอบคอบในการทำงาน
 - ค. มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนอย่างดียิ่ง
 - ง. มีความรับผิดชอบต่องานบางครั้ง
 - จ. รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
15. ก. มีความจริงใจต่อผู้อื่นอย่างเสมอต้นเสมอปลาย และให้ความเห็นใจ โอบอ้อมอารีอยู่เป็นนิจ
- ข. แสดงความจริงใจต่อผู้อื่น แต่ซ่อนความขัดแย้งไว้ในใจ

- ค. มีความจริงใจต่อผู้อื่น
 - ง. มีความจริงใจต่อผู้อื่นอยู่เสมอ ไม่เคลือบแฝงลวงล่อ
 - จ. มีความไม่จริงใจอยู่เสมอ
16. ก. พุดจาเข้าลักษณะขวานผ่าซาก โดยไม่เกรงใจใครทั้งสิ้น
- ข. อุปนิสัยอ่อนโยน สุภาพต่อบุคคลทั่วไป วาจาไพเราะอ่อนหวานเก็บความรู้สึก
เก่ง
 - ค. เรียบร้อย แต่บางขณะที่ไม่พอใจก็แสดงออกทางวาจาบ้าง
 - ง. มีมารยาทงดงาม รู้จักกาลเทศะ พุดจาไพเราะ
 - จ. พุดจาโผงผาง ตรงไปตรงมาไม่เกรงว่าจะกระเทือนใจใคร
17. ก. ชอบเข้าสังคม และสมาคมคบหากับบุคคลทั่วไปเป็นชีวิตจิตใจ
- ข. สนใจที่จะทำความรู้จักกับบุคคลอื่น ไม่รังเกียจที่จะรู้จักกับคนที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน
 - ค. ไม่ชอบอยู่กับคนหมู่มาก
 - ง. ชอบสมาคมกับผู้คุ้นเคย แต่ไม่ชอบเข้าสังคมกับผู้ไม่สนิทสนม
 - จ. ชอบอยู่คนเดียวเงียบ ๆ เก็บตัว พุดน้อย
18. ก. แสดงความเห็นไม่เป็น พุดให้คนอื่นเข้าใจได้ยาก
- ข. สังเกตเห็นได้ชัดว่า ขาดความสามารถในการออกความเห็นให้ผู้อื่นเข้าใจ
 - ค. แสดงความคิดเห็นส่วนตัวได้ดี และโดยปกติออกความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ได้ดี
 - ง. แสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน และติดต่อพุดจากับผู้อื่นได้เรื่องได้ราว
 - จ. แสดงความคิดเห็นได้ชัดเจนดี พุดจากับผู้อื่นได้เรื่องได้ราว และช่วยให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างดี
19. ก. อภิปรายหรือถกเถียงปัญหา และเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างดี
- ข. มีปฏิริยาต่อสถานการณ์ใหม่ได้อย่างรวดเร็ว และมีความสามารถเป็นเยี่ยมในการทำงานที่ต้องใช้สมอง
 - ค. ไม่สามารถออกความคิดเห็นได้เลย
 - ง. บางครั้งจับจุดการอภิปรายได้ แต่ถ้ามีการเรียนที่ต้องติดตามอย่างรวดเร็วจะตามไม่ทัน

- จ. โดยปกติสามารถทำงานด้านความคิดได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดให้
- 20. ก. โดยปกติสนใจทำงานจนกว่าจะเรียบร้อย
 - ข. บางครั้งจึงตั้งใจทำงานให้เสร็จ แต่ถ้างานยากก็จะหมดความพยายาม
 - ค. อุทิศเวลาให้กับงานอย่างจริงจัง และคอยหางานทำอยู่เสมอ
 - ง. แม้จะทำการบ้านให้สำเร็จเพียงครั้งหนึ่งก็ทั้งยาก มีนิสัยชอบทิ้งงานค้างไว้ไม่เคยเสร็จ
 - จ. เตรียมบทเรียนอย่างสม่ำเสมอและรอบคอบ และบางครั้งก็ทำงานเพิ่มอีก
- 21. ก. เชื่อมั่นในความคิดของตนเอง
 - ข. มีความคิดในทางสร้างสรรค์
 - ค. ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น โดยไม่ใคร่ตรง
 - ง. เป็นผู้มีความคิดริเริ่มอยู่เสมอ
 - จ. ขาดความคิดริเริ่ม ดำเนินตามแนวเดิมตลอดเวลา
- 22. ก. ค้นตัวที่จะแสวงหาความรู้อยู่เสมอ
 - ข. สนใจในการเรียนพอสมควร
 - ค. สติปัญญาอ่อน เรียนไม่ทันเพื่อนและเบื่อหน่าย
 - ง. เรียนช้า ต้องใช้เวลานานกว่าธรรมดา เพื่อทำความเข้าใจ
 - จ. มีความกระตือรือร้นในการเรียน เอาใจใส่ดีและเฉลียวฉลาด
- 23. ก. ชอบอยู่เฉย ๆ ชอบพักผ่อนคนเดียวเงียบ ๆ ไม่อยากจะออกไปเที่ยวไหน
 - ข. ชอบฟังเพลง ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ ดูภาพยนตร์ เพื่อความบันเทิง บางครั้งก็ชอบเล่นกีฬา ปลูกต้นไม้
 - ค. ชอบอ่านหนังสือประเภทให้ความบันเทิง หรือชอบสะสมแสตมป์ รูปภาพ ฯลฯ
 - ง. เมื่อมีเวลาว่าง ชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาที่เรียนและความรู้ทั่วไป
 - จ. ชอบสังคมกับเพื่อนฝูง เที่ยวเตร่เฮฮาและสนุกสนาน
- 24. ก. รู้จักตนเองดีในทุก ๆ ด้าน ทำให้ควบคุมตนเองได้ดียิ่ง
 - ข. เข้าใจตนเองได้ดีรู้จักยับยั้งชั่งใจ แม้ว่าจะใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล
 - ค. ประมาณตนเองยังไม่ถูกต้อง หลงผิดอยู่เสมอ
 - ง. ไม่เข้าใจตนเองเป็นคนอย่างไร รู้จักประมาณตน
 - จ. ไม่เข้าใจตนเองเลย ไม่ว่าด้านใด ควบคุมตนเองไม่ได้

25. ก. ก่อนข้างอัคคัตต ต้องคอยกระเบียดกระเสียน

ข. ฐานะปานกลาง ไม่ฝืดเคือง แต่ฟุ่มเฟือยไม่ได้

ค. ฐานะครอบครัวย่ำรวยมาก มีความเป็นอยู่อย่างสบาย ต้องการสิ่งใดก็ได้

ง. ยากจนมากต้องอดมือกินมือ

จ. ฐานะดี อยู่ดี กินดี ไม่ฟุ่มเฟือยเกินไป แต่ไม่ฝืดเคือง

การแปลความหมาย

1. ให้คะแนนในกระดาษคำตอบตามคะแนนที่เฉลยให้ แล้วให้รวมคะแนน จะได้เป็นคะแนนดิบ นำ 25 ไปลบออก จะได้คะแนนจริง

2. การตีความหมาย

0 - 20 ต้องปรับปรุงอีกมาก

21 - 40 ยังต้องปรับปรุง

41 - 60 พอใช้

61 - 80 ดี

81 - 100 ดีมาก

3. ตารางกำหนดคะแนน

1. ก. 2	2. ก. 4	3. ก. 5	4. ก. 3	5. ก. 1
ข. 5	ข. 1	ข. 3	ข. 5	ข. 2
ค. 1	ค. 3	ค. 1	ค. 4	ค. 4
ง. 4	ง. 5	ง. 4	ง. 2	ง. 3
จ. 3	จ. 2	จ. 2	จ. 1	จ. 5
6. ก. 5	7. ก. 2	8. ก. 4	9. ก. 1	10. ก. 3
ข. 1	ข. 4	ข. 3	ข. 3	ข. 1
ค. 3	ค. 3	ค. 1	ค. 5	ค. 4
ง. 2	ง. 5	ง. 5	ง. 2	ง. 5
จ. 4	จ. 1	จ. 2	จ. 4	จ. 2
11. ก. 4	12. ก. 3	13. ก. 1	14. ก. 2	15. ก. 5
ข. 2	ข. 4	ข. 4	ข. 3	ข. 2
ค. 3	ค. 1	ค. 5	ค. 5	ค. 3
ง. 5	ง. 2	ง. 2	ง. 1	ง. 4
จ. 1	จ. 5	จ. 3	จ. 4	จ. 1

16.ก. 1	17.ก. 5	18.ก. 2	19.ก. 4	20.ก. 3
ข. 5	ข. 4	ข. 1	ข. 5	ข. 2
ค. 3	ค. 2	ค. 4	ค. 1	ค. 5
ง. 4	ง. 3	ง. 3	ง. 2	ง. 1
จ. 2	จ. 1	จ. 5	จ. 3	จ. 4
21.ก. 3	22.ก. 4	23.ก. 1	24.ก. 5	25.ก. 2
ข. 4	ข. 3	ข. 4	ข. 3	ข. 3
ค. 2	ค. 1	ค. 3	ค. 2	ค. 5
ง. 5	ง. 2	ง. 5	ง. 4	ง. 1
จ. 1	จ. 5	จ. 2	จ. 1	จ. 4

ที่มา : สำนักระเบียบ,กรม,กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการจัดกิจกรรมคาบแนะแนวชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1. สถาบัน:กองพัสดุและอุปกรณ์การศึกษา,2533

ใบงานที่ 2.1

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....

ข้อ	คำตอบ	ได้คะแนน
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.		

คะแนนรวม

คะแนนจริง

นักเรียนอยู่ในระดับ

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ครั้งที่ 3

กิจกรรม ความทรงจำที่มีคุณค่า

เทคนิคกระบวนการกลุ่ม การอภิปราย การใช้ตัวแบบ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทบทวน ความสำเร็จในอดีตที่ทำให้นักเรียนประทับใจ หรือภาคภูมิใจ ในตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุสาเหตุ หรือปัจจัยที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ
3. เพื่อให้นักเรียนมีความต้องการความสำเร็จ และคาดหวังที่จะ ได้รับความสำเร็จอีก

แนวคิด

เนื่องจากความสำเร็จในอดีต เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างความภูมิใจ กำลังใจ เจตคติที่ดี และมีความเชื่อมั่น ทำให้ความเชื่อมั่น ทำให้มีความต้องการประสบความสำเร็จต่อไป ในอนาคต

จำนวนสมาชิก 40 คน

เวลา 50 นาที

สถานที่ ร่มไม้ โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

อุปกรณ์

1. ภาพในอดีตของผู้วิจัยจำนวน 5 ภาพ
2. ภาพสัตว์จำนวน 8 ภาพ ขนาด 8x10 นิ้ว คือ แมว เสือ ม้า ลิง เป็ด สุนัข ช้าง วัว
3. แบบบันทึกความทรงจำที่มีคุณค่า จำนวน 40 ชุด

4. แบบประเมินกิจกรรมจำนวน 40 ชุด

5. แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนจำนวน 1 ชุด

ขั้นกิจกรรม

1. ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยการนำภาพถ่ายในอดีตมาให้นักเรียนดู เป็นการแสดงความสำเร็จในอดีต เพื่อให้ให้นักเรียนลองนึกย้อนถึงความสำเร็จของตัวเอง อะไรก็ได้ที่เป็นความสำเร็จที่นักเรียนภูมิใจ ความสำเร็จในอดีตของแต่ละคนนั้น ไม่จำกัดว่าจะเป็นเรื่องเล็กเรื่องใหญ่ แต่ควรจะเป็นประสบการณ์ที่มีความหมายต่อนักเรียน

“คราวที่แล้วครูได้บอกนักเรียนว่า ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นอกจากจะเป็นผู้รู้จักสำรวจตนแล้ว ยังมีลักษณะอื่น ๆ อีกมาก ซึ่งครูจะพานักเรียนไปรู้จัก ลักษณะดังต่อไปนี้ แต่ครูยังไม่บอกว่าเป็นลักษณะอะไร ครูมีภาพถ่ายของครูมาให้นักเรียนดู”

ผู้วิจัยแสดงภาพถ่ายหมายเลขหนึ่ง

“ภาพนี้เป็นภาพถ่ายตอนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พร้อมเพื่อน ๆ ในห้อง ทุกคนดีใจ ซึ่งก็เป็นความสำเร็จในชีวิตอย่างหนึ่ง ถ้าเปรียบเทียบกับนักเรียน ก็เหมือนกับนักเรียนสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 6”

ผู้วิจัยแสดงภาพถ่ายหมายเลขสอง ส่งเวียนให้นักเรียนดู

“ภาพที่สอง ภาพนี้เป็นภาพงานรับน้องใหม่ ซึ่งเป็นตอนที่ครูสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ และพี่ ๆ เขาก็ทำพิธีต้อนรับน้องใหม่ สนุกมาก ครูประทับใจมาก ถ้านักเรียนสำเร็จการศึกษาและสามารถสอบเข้าเรียนต่อในสถานศึกษา ที่นักเรียนใฝ่ฝัน ก็จะมีพิธีต้อนรับน้องใหม่เช่นกัน ครูให้ดูภาพนี้ก็เพราะเป็นตัวอย่าง ของความสำเร็จอย่างหนึ่ง เรามาดูภาพต่อไป”

ผู้วิจัยแสดงภาพหมายเลขสาม และเวียนให้นักเรียนดู

“ภาพที่สามนี้ เป็นภาพที่ครูรับหมวก พอดีครูเป็นนักเรียนพยาบาลก่อนที่จะได้รับหมวกนี้ ไม่ใช่ว่าพอสอบได้เป็นนักเรียนพยาบาลแล้ว จะได้รับหมวกเลย ครูจะต้องขึ้นฝึกงานในโรงพยาบาลเป็นเวลา 1 ปี นักเรียนพยาบาลคนใดไม่ผ่านการฝึกงานก็ไม่ได้รับหมวก นี่ก็เป็นความสำเร็จอย่างหนึ่ง ครูให้นักเรียนดูภาพของครู ในขณะที่เดียวกันครูก็ให้นักเรียนลองย้อนทบทวน ตัวนักเรียนเองว่า ตั้งแต่เด็กจำความได้ จนถึงปัจจุบันนักเรียนประสบความสำเร็จอะไรบ้าง แต่ยังไม่ต้องตอบครูในตอนนี เรามาดูภาพต่อไป

ผู้วิจัยแสดงภาพหมายเลขสี่ และส่งเวียนให้นักเรียนดู

“ภาพที่สี่ ภาพนี้เป็นภาพที่ครูได้รับพระราชทานปริญญาบัตรจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา นับเป็นความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของครู ครูขอบคุณชูละแล้วครูก็ลืมตัวจ้างพระพักตร์ของในหลวง จริง ๆ แล้วเขาห้ามจ้างพระพักตร์ท่าน ความสำเร็จอันนี้ก็จะได้มาไม่ใช่ง่าย ๆ ครูต้องฝ่าฟันพอสมควร เพราะครูเป็นนักเรียนจากต่างจังหวัด ซึ่งจะเรียกว่าเป็นนักเรียนจากต่างจังหวัด ซึ่งจะเรียกว่าเป็นนักเรียนบ้านนอกก็ว่าได้ ครูจบจากโรงเรียนมัธยมที่จังหวัดกาฬสินธุ์ครูไม่เคยจากบ้านไปไหนเลย นักเรียนลองคิดดู นักเรียนบางคนได้เปรียบครูตั้งหลายอย่าง และที่มองเห็นชัดเจนคือ นักเรียนอยู่ใกล้ตัวเมือง ใกล้แหล่งข้อมูลทางการศึกษา แต่นักเรียนให้ความสนใจ ตั้งใจแสวงหาความรู้ นักเรียนก็ประสบความสำเร็จเกินครึ่งแล้ว”

ผู้วิจัยแสดงภาพหมายเลขห้า และส่งเวียนให้นักเรียนดู

“ภาพที่ห้า หลังจากทีครูให้ดูภาพความสำเร็จใหญ่ ๆ ทีนี้ครูจะให้นักเรียนดูภาพความสำเร็จเล็ก ๆ แต่ครูก็ภูมิใจ ภาพนี้เป็นภาพพิธีดฤกระดิ่ง ไหนนักเรียนคนใดเคยขึ้นเขานักเรียนยกมือ

“ถ้าคนเคยขึ้นเขาถึงจะรู้ว่าเหนื่อยแค่ไหน ขึ้นภูกระดิ่งก็เช่นกัน เหนื่อยมาก และสำหรับครูก็เป็นอะไรที่ยากมาก ระยะทางที่ต้องปีนเขา ประมาณ 10 กิโลเมตร นักเรียนลองเปรียบเทียบกับการเดินทางไกล ตอนนักเรียนเข้าค่ายว่าเหนื่อยแค่ไหน และนี่ต้องเพิ่มความเหนื่อยอีกเท่าตัว เพราะเป็นการปีนเขา แต่หลังจากที่ได้รับความเหน็ดเหนื่อย พอขึ้นถึงยอดภูกระดิ่ง สวยงามมาก บรรยายให้นักเรียนฟังไม่ถูก แต่ความรู้สึกในตอนนั้นก็คือมันคุ้มค่าจริง ๆ กับการที่ขอมเหน็ดเหนื่อย และนี่คือตัวอย่างความสำเร็จเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ครูนำมาเป็นตัวอย่างให้นักเรียนดู”

“และสิ่งที่สำคัญที่ครูอยากบอกนักเรียนคือ ความสำเร็จที่ไม่ได้มาง่ายๆ แต่ก็ไม่ใช่ว่าที่ยากเกินความสามารถของเรา แต่เราต้องทุ่มเทฝ่าฟันพอสมควรและหลังความยากลำบากนั้น ความสำเร็จที่ให้ความรู้สึกทรงคุณค่า จะรอนักเรียนอยู่ เพราะฉะนั้นนักเรียนจะต้องทำเอา ไม่ใช่อยู่เฉยๆแล้วจะได้มา ต้องลงมือทำจะได้คุยว่า นั่นคือความสำเร็จที่ทำมาด้วยมือ”

“ครูได้เล่าเรื่องของครู ให้นักเรียนฟังมากแล้ว ครูจะให้นักเรียนย้อนไปทบทวนความสำเร็จของตัวเอง เป็นความสำเร็จอะไรก็ได้ ที่นักเรียนภูมิใจ ไม่จำกัดว่า

เป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่เป็นประสบการณ์ที่มีความหมายกับนักเรียน นักเรียนคิดไว้แล้วใช่ไหมคะ แต่ครูยังไม่ตอบตอนนี้”

2. ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม โดยการนับ 1 ถึง 8 คนที่นับตรงกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

“ครูจะให้นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยให้นักเรียนนับแยกผู้หญิงผู้ชาย โดยแต่ละฝ่ายนับ 1 ถึง 8 พอครบก็ให้เริ่ม 1 ใหม่ ให้จำไว้ว่าตัวเองได้หมายเลขใด ลงมือทำคะ”
นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

“คราวนี้ให้คนที่นับได้ หมายเลขตรงกัน มาอยู่กลุ่มเดียวกัน เลือกกลุ่มคะ”
นักเรียนเดินหากลุ่ม

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

“คราวนี้นักเรียนก็มีกลุ่มละ 8 คน ครูมีภาพสัตว์ 8 ชนิด แจกให้แต่ละกลุ่ม ให้นักเรียนดูว่ากลุ่มของตัวเองเป็นสัตว์อะไร และส่งเสียงร้องของสัตว์ชนิดนั้น ร้องอย่างไร”

ผู้วิจัยแจกภาพสัตว์แต่ละชนิดให้แต่ละกลุ่ม

“ทุกกลุ่มได้ภาพสัตว์ครบแล้ว ครูได้ให้นักเรียนทบทวนความสำเร็จของนักเรียนไว้แล้ว และครูมีแบบบันทึกความทรงจำที่มีคุณค่า ให้นักเรียนเขียนเอง โดยแยกเป็นหมวด หมวดที่หนึ่ง ความสำเร็จเมื่อเรียนระดับประถมศึกษา หมวดที่สอง ความสำเร็จเมื่อเรียนระดับมัธยมศึกษา ตั้งแต่หลังจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จนถึงปัจจุบัน และให้นักเรียนระบุสาเหตุที่ทำให้นักเรียน ประสบความสำเร็จด้วย ให้เขียนชื่อ เลขที่ ด้วยนะคะ”

3. ผู้วิจัยแจกแบบบันทึกความทรงจำที่มีคุณค่า

“ครูให้เวลานักเรียนในการเขียน 5 นาที และในขณะที่เดียวกันให้ปรึกษากันในกลุ่มว่า ประสบการณ์แห่งความสำเร็จของใคร ที่น่าจะเป็นตัวแทนกลุ่ม เพื่อจะได้นำมาอวดเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ลงมือทำคะ”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

ขั้นวิเคราะห์

4. ผู้วิจัยสุ่มโดยให้นักเรียนกลุ่มที่โดนสุ่ม บอกชื่อกลุ่มที่เป็นชื่อสัตว์ แล้วให้ร้องเป็นเสียงสัตว์ชนิดนั้น 3 ครั้ง กลุ่มใดซ้ำและไม่พร้อมเพรียงกันส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงาน

“คราวนี้ เราจะมาแข่งขันกันว่ากลุ่มใดจะได้ออกมาเสนอผลงานก่อน โดยครูจะชี้ไปกลุ่มใดก็ได้ ถ้าครูชี้ไปกลุ่มใด กลุ่มนั้นจะต้องเปล่งเสียงร้องของสัตว์ตามรูปภาพพร้อมกัน สามครั้งดัง ๆ ให้พร้อมกัน ถ้ากลุ่มใดซ้ำและไม่พร้อมกัน ครูจะตัดสินให้ออกมาเสนอผลงาน เริ่มเลยนะค่ะ”

ผู้วิจัยชี้นิ้วเพื่อสุ่มให้นักเรียนออกมาเสนอผลงาน ประมาณ 2-3 กลุ่ม โดยผู้วิจัยชี้กลุ่มใดนักเรียนกลุ่มนั้น เปล่งเสียงร้องเป็นเสียงสัตว์ชนิดนั้น

ผู้วิจัยตัดสินให้นักเรียนออกมาเสนอผลงาน

นักเรียนออกมาเสนอผลงานประมาณ 2-3 กลุ่ม

ได้เวลาพอสมควร จึงยุติ

“สำหรับการเสนอผลงานวันนี้พอแค่นี้ กลุ่มที่ไม่ได้ออกมาก็ไม่ต้องเสียใจ เดี่ยวครูจะไปอ่านผลงานของนักเรียนแต่ละคนอีกรอบหนึ่งหลังจากที่หัวหน้าชั้นเก็บรวบรวมส่งครู ครูจะได้นำไปพิจารณา แล้วครูจะมีรางวัลให้สำหรับคนที่ตั้งใจเขียน”

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยกันสรุป

“กิจกรรมที่นักเรียนได้ทำในวันนี้ นักเรียนได้รับอะไรบ้าง”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

ผู้วิจัยสรุป

“คราวที่แล้วนักเรียนได้สำรวจตัวเองว่ามีความสนใจ ความสามารถอะไร และต้องปรับปรุงแก้ไขตัวเองอย่างไร ส่วนกิจกรรมที่ทำในวันนี้ ทำให้นักเรียนมองเห็นสิ่งที่ตน

เองประสบความสำเร็จ เพื่อนักเรียนจะได้นำเอาความทรงจำที่มีคุณค่านี้ มาเก็บไว้เพื่อ
เป็นความภาคภูมิใจ นำไปเพิ่มพูนความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นในอนาคต”

ขั้นประเมินผล

จากความร่วมมือในกิจกรรม การเสนอผลงาน การตอบคำถาม

การประเมินกิจกรรม

ผู้วิจัยแจกแบบประเมินกิจกรรม

“ให้นักเรียนตอบแบบประเมินกิจกรรมเหมือนคราวที่แล้ว แล้วรวบรวมนำส่งครู พร้อม
ทั้งแบบบันทึกความทรงจำที่มีคุณค่า วันนี้หมดเวลาละ”

ใบงานที่ 3
แบบบันทึกความทรงจำที่มีคุณค่า

ชื่อ.....

ชั้น.....

วันที่ทำกิจกรรม.....

หมวดที่ 1 ความสำเร็จในระดับประถมศึกษา

1.....

2.....

3.....

หมวดที่ 2 ความสำเร็จในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงปัจจุบัน

1.....

2.....

3.....

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ข้าพเจ้าประสบผลสำเร็จ

1.....

2.....

3.....

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ครั้งที่ 4

กิจกรรม ไข่มุมไข

เทคนิคกระบวนการกลุ่ม การอภิปราย การใช้ตัวแบบ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนประเมินตนเองว่ามีลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือต่ำเพียงใด
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักตนเองได้ดีขึ้นทั้งด้านจุดเด่นของตนเอง ซึ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จควรรักษาไว้ และ ในด้านจุดด้อยซึ่งเป็นปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จ ต้องรีบแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

แนวคิด

การสำรวจตนเองนอกจากจะเป็นการสำรวจในด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม ซึ่งเป็นลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การสำรวจพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ก็มีความสำคัญ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จในการทำงานต่อไปในอนาคต

จำนวนสมาชิก 40 คน

เวลา 50 นาที

สถานที่ ร่มไม้ โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

อุปกรณ์

1. บัตรทายเกม คำสุภาษิตไทย จำนวน 4 บัตร ขนาด 8 X 8 นิ้ว
2. แบบประเมินไข่มุมไข จำนวน 40 ชุด

3. เครื่องเล่นเทป 1 เครื่อง เทปเพลง 1 ม้วน
4. แบบประเมินกิจกรรม จำนวน 40 ชุด
5. กระดาษหนังสือพิมพ์ 1 ฉบับ

ขั้นกิจกรรม

1. ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม โดยวิธีเปิดเพลง แล้วให้นักเรียนเดินเป็นวงกลม เมื่อผู้วิจัยให้สัญญาณโดยหยุดเพลงให้นักเรียนรวมกลุ่มให้ได้ 8 คน บนกระดาษหนังสือพิมพ์ที่ผู้วิจัยวางไว้ 5 แผ่น โดยทุกคนต้องยืนอยู่บนแผ่นกระดาษหนังสือพิมพ์ กลุ่มใดเรียบร้อยแล้วให้นั่งลง ส่วนกลุ่มที่ยังไม่เรียบร้อยให้เดินตามจังหวะเป็นวงกลมต่อไป เพื่อรอฟังสัญญาณการหยุดเพลงจนได้ครบ 5 กลุ่ม

“คราวที่แล้วครูได้ให้นักเรียนทบทวนความสำเร็จในอดีต คราวนี้ครูจะให้นักเรียนเล่นเกมแข่งขันทายคำสุภาษิตไทยแต่ก่อนอื่นเราจะต้องแบ่งกลุ่มก่อนโดยให้นักเรียนลุกขึ้น”

นักเรียนปฏิบัติ

“ขยายออกเป็นวงกลม”

นักเรียนปฏิบัติ

“ครูจะเปิดเพลงแล้วให้นักเรียนเดินตามจังหวะเป็นวงกลม ถ้าครูเปิดเพลงนักเรียนจะต้องพยายามเข้าไปอยู่ในกระดาษหนังสือพิมพ์ให้ครบ 8 คน โดยครูจะวางกระดาษหนังสือพิมพ์ไว้ 5 แผ่น จำไว้ว่าทั้ง 8 คนจะต้องอยู่บนกระดาษหนังสือพิมพ์ เข้าใจนะคะ”

ผู้วิจัยเปิดเพลง

นักเรียนเดินตามจังหวะเสียงเพลง

ผู้วิจัยวางกระดาษหนังสือพิมพ์ 5 จุด ๆ ละ 1 แผ่น ภายในวงกลม

ผู้วิจัยกะเวลาพอสมควร ปิดเครื่องเล่นเทป

นักเรียนจับกลุ่มกัน 8 คน ในกระดาษหนังสือพิมพ์ที่วางไว้

ผู้วิจัยนับ

“ครูจะนับนะ หนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า ให้กลุ่มที่เรียบร้อยนั่งลง ส่วนกลุ่มอื่น ๆ เดินตามจังหวะเสียงเพลงเป็นวงกลมต่อไป”

ผู้วิจัยเปิดเพลงทำจนครบ 5 กลุ่ม

“ทุกคนก็มีกลุ่มของตัวเอง คราวนี้เราจะมาแข่งทายคำสุภาษิตไทย โดยคำสุภาษิตที่จะให้นักเรียนทายจะมีความหมายเกี่ยวกับความอดทน ครูชี้ไปที่กลุ่มใด กลุ่มนั้นต้องตอบ ถ้าไม่ตอบครูจะผ่านไปกลุ่มต่อไป กลุ่มไหนตอบถูกจะได้คะแนน และจะต้องบอกความหมายของคำสุภาษิตคำนั้นด้วย พร้อมนะ”

ผู้วิจัยหยิบบัตรสุภาษิตไทยที่เตรียมไว้ขึ้นมา 1 แผ่น แต่ไม่ให้นักเรียนมองเห็นข้อความ “คำแรกมี 5 พยางค์”

ผู้วิจัยชี้ไปที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จนครบ 5 กลุ่ม ถ้าไม่มีใครตอบได้ จะถามนักเรียนว่า ต้องการให้ใบพยางค์ที่เท่าไร

“ยังไม่มีกลุ่มใดตอบได้ ครูจะชี้ให้ ไม่ทราบว่ายากให้ครูใบพยางค์ที่เท่าไร”

นักเรียนตอบ

“พยางค์ที่.....คำว่า.....”

ผู้วิจัยชี้ไปที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ถ้ายังตอบไม่ได้ก็ใบพยางค์ต่อไป จนได้คำตอบโดยเมื่อใบเป็นคำแล้วกำหนดเวลาให้สั้นลง

สุภาษิตมีดังนี้

1. อดเปรี้ยวไว้กินหวาน
2. เข็นครกขึ้นภูเขา
3. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น
4. ฝนทั่งให้เป็นเข็ม

เมื่อนักเรียนตอบถูกแต่ละสุภาษิตให้นักเรียนให้ความหมายของคำสุภาษิตนั้น ๆ ด้วย

“สำหรับคำสุภาษิตคำนี้ นักเรียนก็ตอบถูกนะ”

ผู้วิจัยชูสุภาษิตที่เขียนไว้ขึ้น

“คำว่าอดเปรี้ยวไว้กินหวาน มีความหมายว่าอย่างไรคะ”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

2. ผู้วิจัยนำเข้าบทเรียน

“จะเห็นว่าคำสุภาษิตของไทยที่ครูให้นักเรียนแข่งขันในวันนี้มีความหมายเกี่ยวกับความอดทนจึงจะประสบผลสำเร็จตามที่ตนตั้งไว้ ต่อไปครูจะให้นักเรียนลองสำรวจตัวเองว่ามีพฤติกรรมมุ่งสู่ความสำเร็จมากน้อยเพียงใด”

3. ผู้วิจัยแจกแบบประเมิน ใช่ ไม่ใช่

“นักเรียนได้รับแบบประเมิน ใช่ไม่ใช่ กันทุกคนแล้ว ให้นักเรียนทำเครื่องหมายถูกลงในช่องที่สอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมของนักเรียน ขอให้นักเรียนตั้งใจประเมินตนเองตามความเป็นจริง เพราะผลการประเมิน จะช่วยในการวิเคราะห์ตัวเองของนักเรียนชัดเจนยิ่งขึ้น โดยครูจะอ่านไปพร้อม ๆ กับให้นักเรียนทำ ให้นักเรียนเขียนชื่อ นามสกุล และเลขที่ด้วย ครูจะได้รู้ว่าเป็นของใครโดยครูจะอ่านไปพร้อมกับนักเรียน เริ่มเลยนะคะ”

นักเรียนเขียนชื่อ-สกุล เลขที่

ผู้วิจัยอ่านทีละข้อ เพื่อให้นักเรียนทำพร้อมกัน

“ข้อ 1 ฉันชอบทำงานที่ง่ายมาก ๆ ถ้าใช่ก็ทำเครื่องหมายถูกลงในช่อง ใช่ ถ้าไม่ใช่ก็ทำเครื่องหมายถูกลงในช่อง ไม่ใช่ แต่ถ้านักเรียนไม่แน่ใจก็ทำเครื่องหมายถูกลงในช่อง ไม่แน่ใจ”

“ข้อ 2 ฉันทำการบ้านเสร็จตามกำหนดทุกครั้ง

นักเรียนทำเครื่องหมายในแบบประเมิน

ผู้วิจัยอ่านไปจนครบ 20 ข้อ

“เราทุกคนก็ทำเสร็จพร้อมกัน คราวนี้จะเป็นการเฉลยและการแปลความหมายให้นักเรียนใช้ปากกาสีแดง ทำเครื่องหมายให้เห็นชัดเจนในข้อต่อไปนี้”

“ข้อ 2,3,6,8,11,14,17,18,19 และ 20”

นักเรียนทำเครื่องหมายโดยใช้ปากกาสีแดงในข้อดังกล่าว

“ต่อไปนี่เรามาคูทีข้อที่นักเรียนได้ทำเครื่องหมายไว้แล้ว”

“ถ้านักเรียนทำเครื่องหมายถูกในช่องที่ตอบว่า ใช่ ให้คะแนน 1 คะแนน ส่วนทำเครื่องหมายถูกในช่องอื่น ๆ ไม่ได้คะแนน ฉะนั้นคะแนนทั้งหมดจะได้ 10 คะแนน เสร็จแล้วให้นักเรียนรวมคะแนน ส่วนข้อที่ครูไม่ได้ให้ทำเครื่องหมายไว้ ไม่ต้องสนใจ เนื่องจากว่าข้อที่ครูให้นักเรียนทำเครื่องหมายด้วยปากกาสีแดง เป็นข้อที่แสดงถึงลักษณะของผู้มี

แรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ ถ้าได้คะแนนค่าแสดงว่านักเรียนยังมีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ต่ำอยู่ และให้สำรวจว่าตนเองขาดในข้อใด ให้นักเรียนใช้เวลาสำรวจอีกที”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

ขั้นวิเคราะห์

4. ให้แต่ละกลุ่มหาตัวแทนออกมาสรุป หลังจากที่ได้อภิปรายในกลุ่มว่าค้นพบอะไรบ้างจากการทำแบบประเมิน

“นักเรียนได้รู้จักว่าตนเองมีลักษณะของผู้มีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ข้อใดบ้างครูจะให้เวลาในการอภิปรายกันภายในกลุ่ม เพื่อจะได้ออกมาเสนอผลงานแต่ละกลุ่มว่า นักเรียนค้นพบอะไรจากการทำแบบประเมินดังกล่าว ลงมือทำได้”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม เมื่อได้เวลาพอสมควรจึงให้นักเรียน

“ได้เวลาในการเสนอผลงานแล้ว เชิญตัวแทนกลุ่มที่ 1 ออกมาเสนอผลงาน ค่ะ”

ตัวแทนจากกลุ่มที่ หนึ่ง ออกมาเสนอผลงาน

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

ผู้วิจัยให้ตัวแทนออกมาเสนอผลงาน 3 กลุ่ม

ผู้วิจัยให้ตัวแทนออกมาเสนอผลงาน 3 กลุ่ม

ขั้นสรุป

5. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ว่าได้อะไรจากการทำกิจกรรมในวันนี้

“ครูให้ออกมาเสนอผลงานเท่านั้นละ กลุ่มที่ไม่ได้ออกมาก็ไม่เป็นไร เพราะครูจะเฉลี่ยให้ออกมาในคราวต่อไปอยู่แล้ว ซึ่งก็เหมือนคราวที่แล้วไม่ได้ออกมาก็ให้ออกมาคราวนี้”

“นักเรียนคิดว่าได้อะไรบ้างจากการทำกิจกรรมในวันนี้”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

ผู้วิจัยสรุป

“กิจกรรมวันนี้ช่วยให้นักเรียนเห็นชัดเจนยิ่งขึ้นว่า บุคคลที่มีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น ต้องมีการสำรวจตนเองในทุก ๆ ด้านและ โดยเฉพาะพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ เพราะพฤติกรรมดังกล่าวทำให้ทุกคนทำงานด้วยความอดทน ทำให้งานสำเร็จได้ ตามที่ตั้งใจไว้”

ขั้นประเมินผล

จากความร่วมมือทำกิจกรรม การตอบคำถาม การเสนอผลงาน รวมทั้งผลงานของนักเรียน

การประเมินกิจกรรม

ผู้วิจัยแจกแบบประเมินกิจกรรม

“ให้นักเรียนตอบแบบประเมินกิจกรรมเหมือนคราวที่แล้ว และเก็บรวบรวมส่งครูพร้อมกับแบบประเมิน ใ้ช้ไมใช่ ด้วย วันนี้หมดเวลา พบกันวันที่.....เวลา..... ขอขอบใจทุกคนที่ร่วมกิจกรรมในวันนี้สวัสดีค่ะ”

ใบงานที่ 4

แบบประเมินตนเอง “ใช่ไม่ใช่”

ชื่อ..... เลขที่..... ชั้น.....

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายถูกลงในช่องซึ่งสอดคล้องกับลักษณะและพฤติกรรม
 ของนักเรียน ขอให้นักเรียนตั้งใจประเมินตนเอง ตามความเป็นจริง เพราะผลจากการ
 ประเมิน จะช่วยในการวิเคราะห์ตนเองของนักเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1.ฉันชอบทำงานที่ง่ายมากๆ.....			
2.ฉันทำการบ้านเสร็จตามกำหนดส่งทุกครั้ง.....			
3.ฉันมุ่งมั่นในความเป็นเลิศของผลงานที่ฉันทำ...			
4.ฉันยินดีทำตามความพอใจของเพื่อนเสมอ.....			
5.ฉันมักจะเลือกเพื่อนร่วมงานโดยเน้นที่ความ สามารถ.....			
6.ฉันปรารถนาที่จะทำงานให้เสร็จโดยไม่ถูกรบ กวน.....			
7.ฉันชอบเสียงทำงานที่ยากมาก.....			
8.ฉันยินดีทำงานหนักและต้องใช้ความอดทนสูง เพื่อความสำเร็จ.....			
9. งานที่ฉันทำล้มเหลวลงเพราะฉันขาดสิ่งอำนวยความสะดวก.....			
10.ฉันมักจะเลือกผู้ร่วมงานโดยเน้นที่ความมี ไมตรี.....			
11.ฉันไม่เคยทำงานโดยขาดเป้าหมายที่มีเหตุ ผล.....			
12.ฉันมีความสามารถแต่ฝึกฝนน้อย ๆ เพราะ โชคไม่ดี.....			
13.ฉันชอบใช้เวลาว่างไปเที่ยวเตร่กับเพื่อน ฝูง.....			

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
14.ฉันชอบทำงานที่ทำทลายความสามารถไม่่ง่าย และยาก.....			
15.ฉันชอบพึ่งพาความช่วยเหลือจากพ่อแม่ ครู คน อื่น.....			
16.ฉันต้องการเป็นหัวหน้ามากกว่าลูกน้องถ้า ทำงานกลุ่ม.....			
17.ถ้าฉันทำงานล้มเหลวลงในครั้งนี ในครั้งต่อไป ฉันจะเพิ่มความพยายามในการทำงานจนกว่าจะ สำเร็จ.....			
18.ฉันต้องการรู้ว่าผลการทำงานว่า ดี-ด้อย เพียง ใด.....			
19.ฉันชอบใช้ดุลยพินิจอย่างอิสระเป็นตัวของตัว เอง.....			
20.ฉันพยายามผลิตผลงานที่มีคุณภาพ.....			

ที่มา: สุโขทัยธรรมธิราช,มหาวิทยาลัย. การแนะแนวเพื่อคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ :
สถาบัน,2534.

โปรแกรมกระบวนการเพื่อพัฒนาแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ครั้งที่ 5

กิจกรรม ทำอะไรในวันหยุด

เทคนิคกระบวนการกลุ่ม เกม การอภิปราย

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนระบุกิจกรรมที่ทำในวันหยุด
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต และในการดำเนินงาน
3. ให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

แนวคิด

เนื่องจากทุกคนมีเวลาเท่ากันคือวันละ 24 ชั่วโมง คนที่ประสบความสำเร็จส่วนหนึ่งเนื่องมาจาก การเห็นคุณค่าและความสำคัญของเวลา นั่นคือ รู้จักแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นถ้านักเรียนจะทำวันหยุดให้เกิดคุณค่า โดยการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์จะเป็นการฝึกให้นักเรียนเห็นคุณค่าของเวลา เป็นการเพิ่มพูนความสำเร็จในอนาคต

จำนวนสมาชิก 40 คน

เวลา 50 นาที

สถานที่ ร่มไม้ โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

อุปกรณ์

1. ใบงาน 5.1 ประกอบด้วย - บันทึกกิจกรรมของนักเรียน
- รูปวงกลม 2 วง จำนวน 40 ชุด
2. ตัวอย่างนาฬิกาชีวิต บนกระดาษแข็งขนาด 12 X 16 นิ้ว 1 แผ่น
3. แบบบันทึก ฉันจะทำอะไรในวันหยุด 40 ชุด
4. ใบงานเรื่องเล่า 1 ชุด ตารางขนาด 30 X 30 นิ้ว 1 ชุด และตารางประจำเดือนขนาด 20 X 20 นิ้ว 1 ชุด
5. แบบบันทึกกิจกรรมนักเรียน 1 ชุด
6. แบบประเมินกิจกรรม 40 ชุด

ขั้นกิจกรรม

1. ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม โดยร้องเพลงรวมเงิน
- “ก่อนที่จะเราจะทำกิจกรรม ครูจะให้นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยทำกิจกรรมรวมเงิน โดยครูจะกำหนดให้ผู้หญิงมีค่าตัว หนึ่งบาท ผู้ชายมีค่าตัวห้าสิบสตางค์ ให้นักเรียนช่วยกันร้องเพลงรวมเงินไปเรื่อย ๆ ครูบอกให้รวมเงินเป็นจำนวนที่ครูต้องการ นักเรียนต้องรวมกัน”

“ให้นักเรียนยืนขึ้น”

นักเรียนปฏิบัติ

“ขยายตัวออกเป็นวงกลม”

นักเรียนปฏิบัติ

“ให้นักเรียนร้องเพลงรวมเงินพร้อมกันนะคะ”

“รวมเงิน รวมเงินให้ดี”

นักเรียนร้องตาม

“รวมกันวันนี้ขอให้พิศพลาด”

นักเรียนร้องตาม

“ผู้หญิงนั้นเป็นเหรียญบาท (ห้า)”

นักเรียนร้องตาม

“ผู้ชายเก่งกาจเป็น ห้าสิบสตางค์ (ห้า)”

นักเรียนร้องถาม

“จำเนื้อร้องได้แล้วนะ คราวนี้เราช่วยกันร้องเพลงรวมเงินพร้อมกับร่ำวไปเรื่อย ๆ แล้วครูจะบอกให้นักเรียนรวมกันเป็นกีบบาท เริ่มค่ะ”

นักเรียนร้องเพลงรวมเงิน และร่ำวเป็นวงกลม

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมได้เวลาพอประมาณ

“รวมเป็นสี่บาทห้าสิบ”

นักเรียนวิ่งรวมกลุ่ม

“กลุ่มไหนถูกให้นั่งลง ส่วนคนที่ยังรวมไม่ถูกให้ร่ำวต่อไป”

นักเรียนร่ำวต่อ ส่วนคนที่จับกลุ่มถูกก็นั่งลง

ผู้วิจัยให้นักเรียนทำงานได้เวลาพอสมควร และนักเรียนมีกลุ่มครบ 5 กลุ่ม

2. นำเข้าสู่บทเรียน โดยให้อาสาสมัครออกมาเล่านิทาน

“เราได้กลุ่มนักเรียนมาห้ากลุ่มแล้วนะคะ กิจกรรมต่อไป ครูจะให้นักเรียนได้ฟังเรื่องเล่าที่เล่าต่อ ๆ กันมานานนักเรียนชอบไหมคะ”

นักเรียนตอบ

“นักเรียนตั้งใจฟังด้วยนะคะ เชิญคนเก่งที่เป็นตัวแทนออกมาเล่าเรื่องค่ะ”

นักเรียนที่ผู้วิจัยเลือกให้เป็นตัวแทนไว้ก่อนแล้ว ออกมาเล่าเรื่องที่ผู้วิจัยเตรียมไว้แล้วจนจบ

“ขอบคุณตัวแทนค่ะ”

นักเรียนช่วยกันปรบมือ

ผู้วิจัยแสดงตารางประจำวันและตารางประจำเดือน

“หลังจากที่นักเรียนได้ฟังเรื่องเล่า ซึ่งเป็นเรื่องที่เล่าต่อ ๆ กันมา นักเรียนลองดูตารางการทำงานประจำวันของสมชาย ตามที่ตัวแทนได้เล่าผ่านไป จะได้เห็นชัดเจน เห็นไหมคะว่า สมชายใช้เวลาแต่ละวันอย่างมีคุณค่า ไม่ได้ปล่อยเวลาผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์เลย ส่วนสมศักดิ์นั้น วัน ๆ เขาไม่ได้ทำอะไรเลย ชีวิตจึงไม่มีคุณค่า สุดท้ายก็ต้องตายอย่างเดียวดาย นักเรียนเป็นคนที่มีฉลาด ครูคิดว่านักเรียนจะต้องเลือกทำตามแบบของสมชายอย่างแน่นอน ถึงไม่ได้ทั้งหมด แต่อย่างน้อยก็เอาซักครึ่งหนึ่ง ฉะนั้นนักเรียนต้องใช้เวลาให้เกิดประโยชน์”

3.ผู้วิจัยแจกใบงาน 5.1 แบบบันทึกพฤติกรรม และรูปวงกลม 2 วง เพื่อให้นักเรียนสำรวจกิจกรรม แล้วนำไปเขียนในวงกลมเป็นนาฬิกาชีวิต อีกวงหนึ่งเป็นนาฬิกาในฝัน สำหรับกิจกรรมที่นักเรียนวางแผนคิดว่าจะทำ

“ที่ครูแจกกระดาษใบงาน 5.2 ให้นักเรียนเขียนชื่อ เลขที่ โดยวงกลม 2 วง ในแผ่นที่ 2 ให้วงกลมแรก สมมติว่าเป็นนาฬิกาชีวิต จากการทำกิจกรรมในชีวิตของนักเรียน โดยนักเรียนเขียนไว้แล้วในแผ่นแรก ที่เป็นแบบบันทึกพฤติกรรม ว่านักเรียนทำอะไร ใช้เวลาที่ชั่วโมง ส่วนวงกลมวงที่ 2 นักเรียนอยากเปลี่ยนแปลงตัวเองอย่างไร โดยทำเป็นนาฬิกาในฝัน ซึ่งวงนี้นักเรียนได้พิจารณาว่า ตนเองใช้เวลาในหนึ่งวันมีข้อบกพร่องอย่างไร ต้องปรับปรุงอะไรบ้างแล้วเขียนเป็นนาฬิกาในฝันออกมา”

ผู้วิจัยแสดงนาฬิกาชีวิต (ตัวอย่าง) ให้นักเรียนดู

“นักเรียนลองดูตัวอย่างนาฬิกาชีวิตที่ครูแสดงให้เห็นดู”

“ในส่วนของนักเรียน เพื่อให้การทำนาฬิกาชีวิตง่ายขึ้น ครูมีแบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน เป็นกิจกรรมส่วนตัว การศึกษาเล่าเรียน งานที่ได้รับมอบหมาย การนอนหลับพักผ่อน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนง่ายต่อการจัดกิจกรรม ให้นักเรียนเขียนกิจกรรมลงไปก่อน แล้วลงเวลาในการทำกิจกรรม ลงมือทำ”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

“เสร็จแล้วทำนาฬิกาในฝันต่อนะคะ”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

“เสร็จรึยังคะ ถ้าเสร็จแล้วให้เก็บนาฬิกาชีวิตและนาฬิกาในฝันไว้ก่อน ครูจะให้ทำกิจกรรมต่อไปนี่”

ผู้วิจัยแจกแบบบันทึก ฉันจะทำอะไรในวันหยุด

“ให้นักเรียนวางแผนว่าจะทำอะไรในวันหยุดลงในแบบบันทึกที่ครูแจกให้ เสร็จแล้วให้ปรึกษากันในกลุ่มว่าจะให้ใคร และเลือกผลงานของใครในกลุ่มออกมาเสนอผลงาน ลงมือทำคะ”

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมและได้เวลาพอประมาณ

ครูคิดว่า นักเรียนทำเสร็จแล้วนะคะ ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงาน ตั้งแต่ นาฬิกาชีวิต นาฬิกาในฝัน จนถึงฉันจะทำอะไรในวันหยุด เชิญกลุ่มที่พร้อมค่ะ”

นักเรียนกลุ่มที่พร้อมส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงาน

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม และให้นักเรียนออกมาเสนอผลงานอีกหนึ่งกลุ่ม

“เนื่องจากมีเวลาน้อย และวันนี้เราทำกิจกรรมหลายอย่าง วันนี้จึงขอให้นักเรียนได้ออกมาเสนอผลงานแค่สองกลุ่มนะคะ”

ขั้นวิเคราะห์

4. ชักถามนักเรียนว่าได้ขอคิดอะไรจากการทำกิจกรรมในวันนี้

“วันนี้เราได้ทำกิจกรรมมากมาย ไม่ทราบว่านักเรียนได้ขอคิดอะไรบ้าง และนำไปใช้ประโยชน์กับตัวเองอย่างไร”

นักเรียนช่วยกันตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

ขั้นสรุป

5. ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุป

“เรามาช่วยกันสรุป กิจกรรมในวันนี้ช่วยให้เราทุกคนที่มีเวลาเท่ากัน คนที่มีการวางแผนใช้เวลาให้เกิดประโยชน์จะเป็นคนที่ได้เปรียบคนอื่น ๆ และคนที่ประสบผลสำเร็จเป็นคนที่มีการวางแผนในการใช้เวลาตลอดเวลา และทำตามสิ่งที่ตนเองวางแผนไว้ นักเรียนสามารถนำกิจกรรมในวันนี้ไปใช้ในการวางแผนการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียน”

“ถ้าจะให้ดียิ่งขึ้นก็ให้วางแผนไว้เลยว่า หนึ่งสัปดาห์จะทำอะไรบ้าง หนึ่งเดือนจะทำอะไร หรือทำเป็นปีซึ่งเป็นแผนระยะยาว ทำเป็นนิสัย นักเรียนก็จะเป็นคนที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และประสบผลสำเร็จในที่สุด ที่สำคัญต้องทำตามแผนที่วางไว้ด้วย”

ขั้นประเมินผล

จากความสนใจ ความร่วมมือในกิจกรรม การตอบคำถาม และผลงานของนักเรียน

การประเมินผลกิจกรรม

ผู้วิจัยแยกแบบประเมินกิจกรรม

“ให้นักเรียนตอบแบบประเมินกิจกรรมเหมือนคราวที่แล้ว พร้อมกับรวบรวมส่งครู พร้อมกับนาฬิกาชีวิต นาฬิกาในฝัน และแบบบันทึกฉันจะทำอะไรในวันหยุด ส่งครูด้วยนะค่ะ ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ร่วมกิจกรรมพบกันอีก วันที่..... เวลา..... เชิญค่ะ”

ใบกิจกรรมที่ 1

เรื่องเล่า

ในสมัยหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีพระภิกษุหนุ่ม 2 รูป รูปหนึ่งชื่อ “พระสมชาย” กับ “พระสมศักดิ์” เกิดความเบื่อหน่ายในสมณเพศ อยากจะสึกจากพระ จึงไปหาสมภารเจ้าอาวาสเพื่อลาสิกขาบท เจ้าอาวาสก็อนุญาตตามประสงค์ เมื่อสมชายกับสมศักดิ์ได้เป็นฆราวาสแล้ว ก็ได้ไปนมัสการลาเจ้าอาวาส เพื่อกลับไปยังภูมิลำเนาของตน ก่อนกลับเจ้าอาวาสจึงทำนายโชคชะตาในอนาคตให้ เจ้าอาวาสยิ้มและทำนายว่า

“นี่นะเจ้าสมศักดิ์ เจ้าเป็นคนโชคชะตาดีมากเจ้าจะใช้ชีวิตสุขสบายโดยไม่ต้องทำงานอะไรเลย เจ้าจะได้ดื่มน้ำในโอทองคำ และจะมีกลดกันเหนื่อหัวเจ้า” แล้วเจ้าอาวาสก็หันกลับมามองสมชาย และพูดว่า

“ส่วนเจ้าสมชาย ข้าเสียใจด้วยที่จะต้องบอกเจ้าว่า ชะตาชีวิตของเจ้าช่างแสนจะลำบาก เจ้าจะต้องทำงานไม่เห็นเดือนเห็นตะวันจนกระทั่งตาย”

หลังจากนั้นทั้งสองก็เดินทางกลับบ้านของตนเอง สมชายนั้นหลังจากคิดหนักคิดไม่ตกกลัวตัวเองลำบาก ดังนั้นจึงตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยวว่า

“เอาหละเป็นไงเป็นกัน เราจะมาวางแผนว่าเราจะทำอะไรในแต่ละวัน แล้วเราจะลงมือทำงานตามนั้น ถ้ามันจะลำบากจนตายก็ให้มันรู้ไป”

โดยสมชายทำตารางว่าวันหนึ่ง ๆ จะทำอะไร 1 สัปดาห์ทำอะไร 1 เดือนทำอะไร 1 ปีทำอะไร แล้วลงมือทำงานอย่างตั้งใจ โดยสมชายทำตารางดังนี้ (ให้นักเรียนที่เล่านิทานแสดงตารางวางแผนการทำงานของสมชาย)

ตารางประจำวันของสมชาย

ตื่นนอน	06.00 น.
ทำกิจส่วนตัว	06.00-06.30 น.
ทำงานในไร่	06.30-07.30 น.
พักเหนื่อย	07.30-08.00 น.
รับประทานอาหารเช้า	08.00-08.15 น.
เดินดูความเรียบร้อยของไร่	08.15-08.30 น.
ทำงานในไร่	08.30-12.00 น.
พักเหนื่อยและรับประทานอาหารเช้า	12.00-13.30 น.
ทำงานในไร่	13.30-17.30 น.
พักทำกิจส่วนตัว อาบน้ำ ทานข้าว	
คุยกับเพื่อนบ้านรับฟังข่าวสาร	17.30-20.00 น.
ประเมินว่าได้ทำอะไรไปบ้างในวันนี้	
และอะไรที่ยังไม่ได้ทำและต้องทำต่อ	20.00-21.00 น.
เตรียมของอุปกรณ์ที่จะต้องทำในวันต่อไป	21.00-22.00 น.
เข้านอน	22.00 น.

ตารางประจำเดือนของสมาชิก

วัน/เดือน	กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2	กิจกรรมที่ 3
เดือนธันวาคม			
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
.			
.			
.			
31			

สมาชิกทำตามที่ได้วางแผนไว้อย่างสม่ำเสมอจนเขากลายเป็นคนที่มีฐานะดี เป็นคนมีอันจะกินในละแวกนั้น แต่สมาชิกก็ยังปฏิบัติตัวเหมือนเดิมจนกระทั่งตาย

ส่วนสมศักดิ์นั้นหลังจากที่เจ้าอาวาสได้ทำนายชะตาชีวิตว่าตนเองจะสุขสบาย ก็ไม่ยอมทำอะไรวัน ๆ เอาแต่นั่ง นอน จนในที่สุดต้องยากจนลง และกลายเป็นขอทาน แต่สมศักดิ์ก็ยังขี้เกียจไม่ยอมทำงานอะไรเลยเป็นขอทานก็มีแต่คนรังเกียจหาว่าเกียจคร้าน ไม่ยอมให้ทาน จนล้มป่วยนอนรอความตายอยู่ข้างถนน วันนั้นพอดีพระราชพร้อมข้าราชการเสด็จผ่าน และพบสมศักดิ์นอนตากแดดและร่างกายผอมโซนอนรอความตาย จึงทรงมีเมตตาให้พระราชทานน้ำในโอทองคำ และให้กลดของพระองค์บังแดดเหนือศีรษะของสมศักดิ์ สักครูสมศักดิ์ก็สิ้นใจ

ใบงานที่ 5.1

ชื่อ.....สกุล..... เลขที่.....
 ชั้น.....

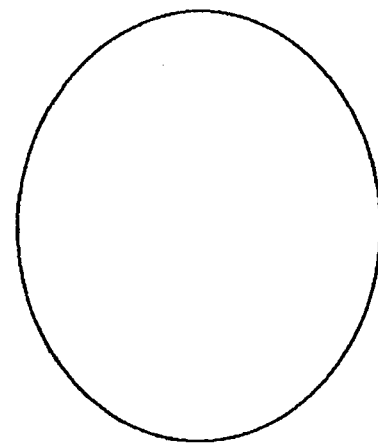
บันทึกกิจกรรม

1.กิจวัตรส่วนตัว

.....

2.การศึกษาเล่าเรียน

.....

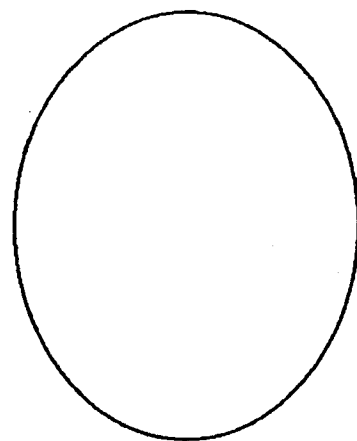
วงกลมหมายเลข 1 นาฬิกาชีวิต

3.งานที่ได้รับมอบหมาย

.....

4.การนอนหลับพักผ่อน

.....

วงกลมหมายเลข 2 นาฬิกาในฝัน

ใบงานที่ 5.2

แบบบันทึก “ฉันจะทำอะไรในวันหยุด”

ชื่อ.....

เลขที่.....

วันที่ทำกิจกรรม.....

เป้าหมายของฉันในวันหยุดนี้ได้แก่.....

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ครั้งที่ 6

กิจกรรม กำหนดเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จ

เทคนิคกระบวนการกลุ่ม การอภิปราย

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนและการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิต
2. นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายและการวางแผนในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

แนวคิด

การกำหนดเป้าหมายและการวางแผนเป็นการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับนักเรียน เนื่องจากบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะมีลักษณะเป็นผู้ที่ทำงาน โดยมีการกำหนดเป้าหมายและการวางแผนในการทำงาน คนที่ไม่มีการวางแผนเป้าหมายในชีวิต จะไม่มีสิทธิก้าวหน้า

จำนวนสมาชิก 40 คน

เวลา 50 นาที

สถานที่ ร่มไม้ โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

อุปกรณ์

1. ใบงาน งานคือชีวิต
2. แบบบันทึกการกำหนดเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จ จำนวน 40 ชุด

3. แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน 1 ชุด แบบประเมินกิจกรรม 40 ชุด

ขั้นกิจกรรม

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นอาสาสมัคร ออกมาอ่านบทกลอน งานคือชีวิต

“คราวก่อน นักเรียนได้วางแผนในการใช้เวลา และยังช่วยกันกำหนดเป้าหมายในวันหยุด รวมทั้งได้ช่วยกันทำนาฬิกาชีวิต นาฬิกาในฝันไปแล้ว ครั้งนี้ครูมีบทกลอนเพราะๆ มาให้นักเรียนฟัง อยากฟังไหมคะ”

นักเรียนตอบ

“เชิญเพื่อนที่จะมาอ่านบทกลอนคะ เชิญคะ”

นักเรียนที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ก่อนแล้ว ออกมาอ่านบทกลอน

2. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญ และสาระสำคัญของบทกลอนที่อ่าน

นักเรียนปรบมือหลังจากที่ตัวแทนอ่านบทกลอนจบลง

“หลังจากที่เพื่อนอ่านบทกลอนจบไปแล้ว นักเรียนได้ข้อคิดอะไร จากบทกลอนดังกล่าว ให้ช่วยกันแสดงความคิดเห็น”

นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมและสรุป

“การกำหนดเป้าหมายเป็นลักษณะอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้ประสบผลสำเร็จ”

3. ผู้วิจัยทบทวนกิจกรรมที่นักเรียนเคยทำมาแล้ว

“ครั้งก่อนๆ นักเรียนเคยทำกิจกรรม ความทรงจำที่มีคุณค่า กิจกรรมใช่ไม่ใช่ ซึ่งทำให้นักเรียนทราบสาเหตุที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ มีจุดเด่นอะไรควรรักษาไว้ มีจุดด้อยอะไรที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ครูจะให้นักเรียนทำกิจกรรมต่อไปนี้ ก่อนอื่นต้องแบ่งกลุ่ม จำได้ไหมที่เราเคยแบ่งกลุ่ม โดยครูได้ให้รูปสัตว์ 8 ชนิดในคราวก่อน ครั้งนี้ให้แบ่งกลุ่มเป็นสัตว์ชนิดเดิม”

นักเรียนแบ่งกลุ่ม

4. ผู้วิจัยแจกแบบบันทึกการกำหนดเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จ

“นักเรียนได้แบบบันทึกการกำหนดเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จ ให้นักเรียนดูพร้อมๆ กัน ช่องที่หนึ่งให้นักเรียนเติมกิจกรรมที่นักเรียนทำสำเร็จ ที่นักเรียนเคยทบท

ทวนมาแล้ว ช่องที่สอง จุดเด่นที่ทำให้นักเรียนทำสำเร็จ และช่องที่สาม เป็นจุดด้อยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จ ส่วนช่องที่สี่ เป็นเป้าหมายที่นักเรียนคิดว่าจะทำให้สำเร็จมีอะไรบ้าง ให้นักเรียนทำของตัวเอง เมื่อทำเสร็จแล้วให้ปรึกษากันในกลุ่ม เพื่อคัดเลือกผลงานเป็นผลงานของกลุ่ม เพื่อนำเสนอให้เพื่อนๆ ฟัง ลงมือทำค่ะ”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมและกำหนดเวลา

“หมดเวลา ครูจะให้นักเรียนแข่งขันกันว่ากลุ่มใดจะได้ออกมาเสนอผลงาน โดยครูจะชี้ไปที่กลุ่มแรกก็ให้เปล่งเสียงบอชื่อสัตว์ชนิดนั้น และส่งเสียงร้องของสัตว์ชนิดนั้น 3 ครั้ง พอนักเรียนร้องเสร็จนักเรียนอยากให้กลุ่มใดร้องต่อ นักเรียนในกลุ่มเดิมก็จะบอกว่า นักเรียนทุกคนชอบเสียงสัตว์ ถ้าอยากให้กลุ่มไหนร้อง ก็บอชื่อสัตว์ชนิดนั้นๆ ตามหลัง และต้องชี้ให้ถูกกลุ่มสัตว์ชนิดนั้นด้วย ถ้าไม่ถูกกลุ่มก็โดนปรับให้ออกมาเสนอผลงาน และกลุ่มไหนช้า ก็จะถูกปรับให้ออกมาเสนอผลงานเช่นกัน พร้อมนะค่ะ”

“ครูจะเริ่มต้นให้ก่อน พวกเราทุกคนชอบเสียงสัตว์...ลิง”

นักเรียนกลุ่มลิง เปล่งเสียงบอชื่อ และร้องเสียงลิง 3 ครั้ง หลังจากนั้นส่งให้กลุ่มอื่นต่อไป โดยชี้และบอชื่อสัตว์ชนิดนั้นๆ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม ได้เวลาพอสมควรผู้วิจัยจึงตัดสินใจให้กลุ่มออกมาเสนอผลงาน

“เชิญกลุ่มลิง ส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงาน แต่ก่อนนำเสนอผลงานให้นักเรียนกลุ่มลิงให้สัญญาร่วมกันว่า สิ่งที่คุณตัวแทนออกมาเสนอนี้ เป็นคำสัญญาของกลุ่มโดยให้คำสัญญาพร้อมกันว่า พวกเรากลุ่มลิงขอสัญญาว่า ต่อไปนี้พวกเราจะปฏิบัติตามที่คุณตัวแทนออกมาเสนอ ถ้าพวกเราไม่ปฏิบัติตามขอให้เพื่อนๆ ในห้องตำหนิเราได้ สำหรับกลุ่มอื่นๆ ให้ดูไว้เพราะต้องทำแบบกลุ่มลิง เชิญค่ะ”

ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมาเสนอผลงานประมาณ 3 กลุ่ม โดยการเล่นเกมหงกต่าง

“เนื่องจากเวลาจำกัด จึงไม่สามารถออกมาเสนอผลงานได้ทุกกลุ่ม คราวต่อไปครูจะพยายามเลือกกลุ่มที่ยังไม่ได้ออกมา ได้เสนอผลงานบ้าง”

ขั้นวิเคราะห์

5. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่า นักเรียนได้ อะไรจากการทำกิจกรรมในครั้งนี้

“นักเรียนคิดว่านักเรียนได้รับอะไร จากการทำกิจกรรมในครั้งนี้”

นักเรียนช่วยกันตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

ขั้นสรุป

6. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมในครั้งนี้

“เรามาช่วยกันสรุปประโยชน์จากการทำกิจกรรมครั้งนี้พร้อมๆกัน การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้น นักเรียนจะต้องการคาดหวังความสำเร็จ ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นได้ ต้องนำเอาเป้าหมายที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติ ถ้าสำเร็จแล้ว ก็ควรจะมีเป้าหมายใหม่มารองรับ และทำต่อไปเรื่อยๆ จะทำให้นักเรียนเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้น”

ขั้นประเมินผล

จากความสนใจ การมีส่วนร่วม การนำเสนอผลงาน และผลงานของนักเรียน

การประเมินผลกิจกรรม

จากแบบประเมินกิจกรรม

“หลังจากนักเรียนได้รับแบบประเมินกิจกรรม ให้นักเรียนตอบ แล้วเก็บรวบรวมส่งครู พร้อมทั้งแบบบันทึก การกำหนดเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จ เราจะพบกันครั้งต่อไป วันที่.....เวลา.... ขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ร่วมมือ สวัสดิ์ค่ะ”

ใบงานกิจกรรมที่ 2
บทกลอน “งานคือวิถีชีวิต”

เขาวางงานคือวิถีของชีวิต

เราลิขิตแนวทางบ้างหรือไม่

อย่าละเลยเฉยเฉื่อยอยู่เรื่อยไป

เหมือนเรือไม่มีเข็มทิศจะผิดทาง

จงกำหนดเป้าหมายให้เด่นชัด

แล้วจัดทุกปัญหามาขัดขวาง

แต่สิ่งหนึ่งคืออุสาหะอย่าละวาง

เพื่อแผ้วถางอนาคตสดใสเอย

ที่มา : (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ,2534 อ้างจาก สวัสดิ์ สุวรรณอักษร,2531)

ใบงานที่ 6
แบบบันทึก “การกำหนดเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จ”

ชื่อ.....สกุล..... เลขที่..... ชั้น.....

กิจกรรมที่นักเรียนทำสำเร็จ	จุดเด่นที่ทำให้เรื่อง	จุดด้อยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จ	เป้าหมายที่นักเรียนคิดว่าจะทำให้สำเร็จ
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ครั้งที่ 7

กิจกรรม หลายชีวิต

เทคนิคกระบวนการกลุ่ม กรณีศึกษา

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์จากแนวทางการดำเนินชีวิตของผู้ประสบความสำเร็จ
2. เพื่อให้นักเรียนระบุแนวทางการดำเนินสู่เป้าหมายของตนเองได้

แนวคิด

การศึกษาการดำเนินชีวิตของผู้ประสบผลสำเร็จจะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ เป็นแบบอย่างให้นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองได้

จำนวนสมาชิก 40 คน

เวลา 50 นาที

สถานที่ ห้องเรียน โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

อุปกรณ์

1. โคลงสี่สุภาพ ปลุกใจตนเอง
2. กรณีศึกษา 3 กรณี
 - กรณีที่ 1. เรื่องครูเพชรคนขยันชั้นหนึ่ง
 - กรณีที่ 2. เรื่อง สุกิจ คาราวีกุล เจ้าของธุรกิจที่จบแค่ ป. 4
 - กรณีที่ 3. เรื่อง บุญส่ง พิมพ์การัง ลูกผู้ชายที่พยายามไม่ได้
3. แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน 1 ชุด

4.แบบประเมินกิจกรรม 40 ชุด

ขั้นกิจกรรม

1.แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม

“ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม โดยแบ่งจากคำว่า ปึก ปัก โป่ง โดยเวียนไปเรื่อยๆ สมมติคนแรกพูดว่า ปึก คนต่อไปต้องพูดว่า ปัก คนถัดไปต้องพูดว่า โป่ง แล้วก็เริ่ม ปัก ใหม่สำหรับคนต่อไป จะเวียนไปเรื่อยๆ คนที่พูดว่า ปึกคนแรกให้มายืนหัวแถวรอ คนที่พูด ปัก และโป่งคนแรกทำเช่นเดียวกัน จะแข่งขันว่ากลุ่มใด ปัก ปัก หรือโป่ง จะรวมกลุ่มเสร็จก่อน เริ่มเลยละ”

นักเรียนแบ่งกลุ่ม และหากกลุ่มเอง

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

“กลุ่มไหนเสร็จก่อน”

นักเรียนตอบ

“เราได้กลุ่ม 3 กลุ่มเป็นที่เรียบร้อย ให้นักเรียนนั่งลง”

นักเรียนปฏิบัติ

“วันนี้ครูมีโคลงสี่สุภาพมาให้เพื่อนที่เป็นตัวแทนอ่านให้ฟัง คอยอ่านเป็นทำนองเสนาะ อยากให้นักเรียนตั้งใจฟัง เชิญตัวแทนที่ครูได้เลือกไว้แล้ว เชิญละ”

นักเรียนที่เป็นตัวแทนออกมาอ่าน โคลงสี่สุภาพ ปลุกใจตนเอง เมื่ออ่านเสร็จนักเรียนปรบมือ

“เพราะใช่ไหมละ แล้วหลังจากนักเรียนได้ฟังโคลงที่เพื่อนอ่านให้ฟัง นักเรียนรู้สึกอย่างไร”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกกิจกรรม

3. ผู้วิจัยแจกกรณีศึกษา ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน เพื่อจะได้อภิปรายรายกลุ่ม

“โคลงสี่สุภาพที่ครูนำมาให้นักเรียนฟังในวันนี้ เป็นการปลุกใจให้เราสู้ว่า ก่อนที่เราจะประสบผลสำเร็จเราจะต้องผ่านความยากลำบาก ดังที่ท่านที่เคยประสบความสำเร็จมาแล้ว ฉะนั้นในช่วงวัยเด็กเราจึงไม่ควรย่อท้อ ครูจะให้นักเรียนทำกิจกรรมต่อไป”

ผู้วิจัยแจกกรณีศึกษาให้แต่ละกลุ่ม

“ครูได้แจกกรณีศึกษาให้แต่ละกลุ่มไปแล้ว จะเป็นประวัติของผู้คนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตในด้านต่างๆ ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่ม อ่านให้สมาชิกในกลุ่มฟัง ให้ได้อินเฉพาะในกลุ่ม แล้วให้ร่วมกันอภิปราย เพื่อตอบคำถามท้ายกรณีศึกษาที่ครูแจกให้ ซึ่งมี 3 ข้อดังนี้

1. ตัวเอกของเรื่อง มีแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างไร จึงจะสำเร็จ
2. ข้อคิดและสาระประโยชน์ ที่ได้จากการศึกษาประวัติ ของผู้ที่เป็นตัวเอกของเรื่อง
3. คิดคำขวัญของกลุ่มเพื่อใช้ในการปลุกใจ ให้มุ่งมั่นก้าวสู่ความสำเร็จ

“เมื่อตอบคำถาม 3 ข้อได้แล้ว นักเรียนต้องหาตัวแทนออกมาเสนอผลงาน และต้องเล่าเรื่องย่อๆ ให้เพื่อนกลุ่มอื่นๆ ฟัง โดยอาจเป็นตัวแทนคนอื่นๆ ในกลุ่ม แทนที่จะเลือกมาคนเดียว ก็อาจจะเป็น 2 คน ให้ลงมือทำคะ”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

“เสร็จกันหรือยังคะ ถ้าเสร็จแล้วครูจะให้แต่ละกลุ่มออกมาเสนอผลงาน เพื่อนๆ ในกลุ่มต้องช่วยคนที่ออกมาเสนอผลงานด้วย ถ้าเพื่อนกลุ่มอื่นซักถาม โดยเรื่องแรก ครูอยากฟังเรื่องของบุญส่ง พิมพ์การัง ลูกผู้ชายที่พยายามไม่ได้ เชิญตัวแทนกลุ่มคะ ต้องเล่าเรื่องย่อด้วยนะคะ”

นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงาน

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม และเปิดโอกาสให้นักเรียนออกมาเสนอผลงานจนครบ 3 กลุ่ม

“นักเรียนได้ออกมาเสนอผลงาน ครบทั้ง 3 กลุ่มแล้วนะคะ นักเรียนคิดว่านักเรียนได้รับอะไร จากการเสนอผลงานของเพื่อนๆ”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

“จากกรณีศึกษาที่ครูนำมาให้นักเรียนศึกษา เป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ที่สู้ชีวิตและประสบความสำเร็จ เราจึงพอสรุปได้ว่า สิ่งที่เป็นเงื่อนไขที่ทำให้คนเหล่านั้นประสบความสำเร็จ มีดังนี้

1. ความลำบากในเบื้องต้น ทำให้ทุกคนเกิดไฟในตัว เป็นไฟแห่งความอยากจะประสบความสำเร็จ หรือเรียกกันว่า มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (พนม พงษ์ไพบูลย์, 2536) ความ

ไม่อยากลำบาก ทำให้ต้องตั้งหน้าทำงาน เพื่อหวังความสบายในวันหน้า ความสงสารพ่อแม่ ญาติพี่น้องที่ลำบาก สิ่งเหล่านี้ช่วยจุดไฟแห่งความปรารถนาต้องการความสำเร็จ

2. ทุกคนเป็นคนดี มีพ่อแม่ ญาติพี่น้องเป็นคนดี คบหาสมาคมกับคนดี คนดีในที่นี้หมายถึงคนที่มีจิตใจมีคุณธรรม ใฝ่แต่ทางที่ดี ไม่เลื่อมเสีย จะเห็นว่าทุกคนแม้จะลำบากไม่ว่าจะทำกิจการใดๆ ไม่คดโกงผู้อื่น เมื่อพบกับความสำเร็จแล้ว ก็ยังเป็นผู้เสียสละบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย”

ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

“ 3. ทุกคนใฝ่หาความรู้ในการงานอาชีพของตนอยู่เสมอ แต่ละคนมีการศึกษาเบื้องต้นมาน้อย นับว่ามีทุนการศึกษาคำ ความเป็นคนที่มีพื้นฐานการศึกษาน้อย ทำให้ต้องขยันศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง และสุดท้ายทุกคนไม่ย่อท้อต่อชีวิต เมื่อทำอะไรไม่ประสบความสำเร็จ จะเริ่มใหม่ ทำสิ่งใหม่ที่คิดว่าดีกว่าเก่า มีการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น มาถึงตรงนี้ครูก็อยากถามว่า นักเรียนคงรู้จักอดีต นายกรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย ซึ่งปัจจุบันท่านทำหน้าที่เป็นหัวหน้าผู้นำฝ่ายค้านเนื่องจากชีวประวัติของท่านก็น่าสนใจ นักเรียนอยากฟังเรื่องของคุณชวนไหมคะ “

นักเรียนตอบ

“ครูจะเล่าให้ฟังย่อๆ คนเราเลือกเกิดไม่ได้ แต่ก็มีสิทธิที่จะเลือกดำเนินชีวิตได้ ชีวิตของคุณชวนก็มีอะไรคล้ายๆ กับคนอื่นๆ ที่กล่าวมา เพราะไม่ได้มี雄厚的เงินทองติดตัวมาเมื่อแรกเกิด พ่อแม่คุณจะมีฐานะไม่ค่อยดีนัก จึงถูกฝึกให้ทำงานหนักตั้งแรกเกิด ต้องช่วยแม่เก็บน้ำยาง หั่นหยวกกล้วยเลี้ยงหมู แต่คุณชวนต่างจากคนอื่นที่มีโอกาสดี ด้านการศึกษา มีพ่อแม่ส่งเสริมสนับสนุนส่งเสริมให้ลูกเรียน และตนเองก็สนใจการศึกษา ชอบอ่านหนังสือ รักความยุติธรรม และชอบช่วยเหลือคนอื่น เริ่มสมัครผู้แทนก็เป็นมานอกสายคา นักเรียนรู้จักมานอกสายคาไหมคะ “

นักเรียนช่วยกันตอบ

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

“คะ ม้านอกสายคาเป็นคำที่เปรียบเทียบกับ ทุกคนไม่คิดว่าจะได้รับการเลือกตั้งเนื่องจากว่า อายุก็น้อย ทุนก็น้อย แทบไม่มีใครรู้จัก ตอนช่วงท้ายๆ ของการสมัครรับเลือกตั้งครั้งแรก มีรายงานข่าวจากจังหวัดตรังว่า เด็กที่ยืนพูดหาเสียงบนถังสุมมาแรงแล้วก็มีเสียงปรามาสขึ้นมาว่า เด็กตัวเท่าลูกหมาจะหรือจะมาเป็นผู้แทน แล้วคุณชวนก็

ได้เป็นผู้แทน และเป็นตลอดมา จนกระทั่งได้เป็นนายกรัฐมนตรี ความสำเร็จดังกล่าว เพราะความเป็นคนดี มีมานะมุ่งมั่น ขยันศึกษาหาความรู้ ฉะนั้นถ้าใครที่ตอนนี้มีชีวิตที่ลำบากยากแค้น ก็ไม่ต้องน้อยอกน้อยใจ ต้องสู้ชีวิตต่อไป เคยฟังลิเกไหมคะ ที่พระเอกชอบร้องว่า ประคองเขาก็ก่เปิดทำไมไม่ไปเกิดในวัง ซึ่งแทนที่จะไปโทษโชคความสาหัส ดังกล่าว เราก็มาเปลี่ยนเสียใหม่เป็น มาเร่งศึกษาหาความรู้กันเถิด ชีวิตจะได้เกิดพลัง”

ขั้นวิเคราะห์

5. ผู้วิจัยซักถามนักเรียน ว่าได้ข้อคิดอะไรจากการทำกิจกรรมในวันนี้

“ฟังครูพูดมาตั้งนาน นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง “

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

ขั้นสรุป

6. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากการทำกิจกรรมและการนำไปใช้ประโยชน์

“เรามาช่วยกันสรุปอีกรอบนะคะ ว่านักเรียนได้ข้อคิดอะไร และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวนักเรียนได้อย่างไร “

นักเรียนช่วยกันตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมและสรุป

“ถึงแม้คนเราเกิดมาโอกาสจะไม่เท่าเทียมกัน บางคนเกิดมารวย บางคนเกิดมาอัตคัด แต่นั่นไม่ใช่สิ่งสำคัญ เพราะสิ่งที่ทุกคนมีเท่ากันนอกจากเวลาแล้ว ทุกคนยังมีโอกาสที่จะปรับปรุงและพัฒนาตนเองเท่ากันทุกคน ขึ้นอยู่กับว่า นักเรียนต้องการประสบความสำเร็จในชีวิตหรือไม่ ถ้าต้องการประสบความสำเร็จต้องรู้จักนำเอาแบบอย่างของผู้ประสบความสำเร็จ และต้องรู้จักปลุกใจตนเอง เพื่อการนำไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม “

ขั้นประเมินผล

จากความสนใจ ความร่วมมือในการทำกิจกรรม การนำเสนอผลงาน

การประเมินกิจกรรม

จากแบบประเมินกิจกรรม

“ นักเรียนได้รับแบบประเมินกิจกรรมเหมือนคราวที่แล้ว ช่วยตอบและรวบรวมส่งครู พร้อมกับผลงานการศึกษากรณีศึกษาด้วยคะ พบกันครั้งต่อไปวันที่...เวลา... ขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ร่วมกิจกรรม “

แหล่งอ้างอิง : พนม พงษ์ไพบูลย์. “ชีวิตต้องสู้.” วารสารแนะแนว ปีที่ 27 (เมษายน - พฤษภาคม): 13-17.

ใบกิจกรรมที่ 3

กรณีที่ 1

ครูเพชรคนขยันขันแข็ง

เพชร ชื่อจริงว่า โสภา รัตนวรรณ เป็นคนจังหวัดนครราชสีมา ในวัยเด็กเพชรจำเป็นต้องระเห่ร่อนไปกับพ่อและน้องชาย เพื่อขออาศัยอยู่กับญาติ ตั้งแต่อายุ 5 ขวบต้องช่วยญาติค้าขายเพื่อแลกเปลี่ยนกับอาหารและที่อยู่ เมื่อสิ้นญาติ ครอบครัวต้องย้ายไปขออาศัยอยู่ที่หลังบ้านของผู้มีพระคุณ เพชรทำหน้าที่ทำงานบ้าน ซักผ้า ทำอาหาร ทำความสะอาดบ้าน เมื่อเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษา สมาชิกในครอบครัวต่างก็ช่วยกันหารายได้ ประหยัด ออคอม เพื่อจะได้มีทุนสำหรับการศึกษาของเพชร และขณะเรียนมัธยมศึกษาได้รับจ้างทำงานทุกอย่าง เช่น ทำกล้วยน้ำว้าต้มใส่มะพร้าว น้ำตาล นำไปขายที่โรงเรียน ถึงหน้ามะม่วงก็หามะม่วงมาคอง เลิกเรียนก็ไปรับจ้างเป็นลูกมือขายขนม แม้กระทั่งเตถึงส้วมก็ไม่เคยเกี่ยง

จบชั้นมัธยมศึกษา เพชรก็สอบเข้าเรียนที่วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม ตามที่ตนเองสนใจ เมื่อว่างจากการเรียนก็ไปรับจ้างเป็นลูกมือทำงานเกี่ยวกับเครื่องถม เก็บสะสมเงินเอาไว้เป็นทุนการศึกษา และเป็นทุนหมุนเวียน หลังจากจบ ปวช. เพชรก็สอบเข้าเรียนที่วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเพาะช่างกรุงเทพ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ก็ยังคงใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ กลับไปนครราชสีมา ก็ซื้อของมาขายในกรุงเทพ เมื่อเรียนจบได้บรรจุเข้ารับราชการครู ก็ยังหารายได้พิเศษ ทำสกรีนเสื้อยืด แต่ก็ต้องเลิกกิจการทำเพราะไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เพชรจึงสำรวจสภาพแวดล้อมและพบว่างานที่เหมาะสมกับตนเอง คืองานลงแรงมากกว่าการลงทุน จึงเริ่มทำปลาทองโก๋ขาย ปีแรกๆ ยังไม่ได้กำไร เขาจึงวิเคราะห์และค้นพบว่า ต้องปรับส่วนผสมของปลาทองโก๋ให้ถูกปากยิ่งขึ้น จนขายดีและมีกำไร แต่เพชรยังใฝ่หาความรู้ โดยการไปเรียนทำชาละเปาและสูตรสังขยา และต่อมาได้ทำอาหารขายเพิ่มอีกหลายชนิด ซึ่งก่อนทำอาหารชนิดใหม่ เพชรจะค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ จากผู้มีประสบการณ์ คำรา และการฝึกปฏิบัติจริง

ด้วยความขยันขันแข็ง เพชรจึงมีฐานะดีขึ้นเรื่อยๆ มีตึกแถวสองชั้นเป็นของตนเอง โดยชั้นบนเป็นที่พักอาศัย ชั้นล่างและด้านหน้าทำเป็นร้านขายของ

กิจวัตรประจำวันที่น่าสนใจ คือ เมื่อกลับจากโรงเรียน ครูเพชรจะรีบทำแปรง
 โขนัท หมักทิ้งไว้ จากนั้นทำกับข้าว แล้วจึงไปทอดโขนัทชุดที่หนึ่ง เพื่อไปฝากขายตาม
 ร้านค้าหู้ พอมีเวลาว่างตอนค่ำก็จะอ่านหนังสือ และดูรายการวิทยุและโทรทัศน์ เข้า
 นอนสองทุ่ม ตื่นมาสี่ทุ่ม เพื่อนวดแป้งโขนัทชุดที่สอง หมักทิ้งไว้แล้วนวดแป้งชาละเปา
 ขณะรอชาละเปาขึ้น ก็ไปทอดโขนัทจนเสร็จ แล้วมานึ่งชาละเปา ห่อชาละเปา ระหว่าง
 รอชาละเปาสุก จะนวดแป้งปาท้องโก๋ แล้วต่อด้วยนวดแป้งทำขนมขาไก่ทิ้งไว้ เขาจะ
 ทำงานด้วยความคล่องแคล่ว ทุกอย่างจะเสร็จภายในเวลาสองชั่วโมง จะกลับเข้านอน
 ตอนเวลาเที่ยงคืน และตื่นตอนตีสี่ครึ่ง รีบทำขนมขาไก่จนเสร็จ แล้วบรรจุถุงเตรียมขาย
 รีบไปจัดหน้าร้าน เตรียมทอดปาท้องโก๋ แล้วจึงเตรียมตัวไปโรงเรียน เขาจะไม่ปล่อย
 เวลาให้สูญเปล่า และเขาทำงานได้ดี ทั้งงานหลักและงานเสริม เพชรมีความสุขจากการ
 ทำงาน การดำรงชีวิตดังกล่าวสมกับคำกล่าวที่ว่า ครูเพชรคนขยันขันชั้นหนึ่ง

ที่มา: สุโขทัย, มหาวิทยาลัย. การแนะแนวเพื่อคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: สถาบัน, 2534.

ใบกิจกรรมที่ 4

กรณีที่ 2

สุกิจ คาราวีกุล เจ้าของธุรกิจที่จบแค่ ป. 4

ชีวิตของคุณสุกิจ คาราวีกุล ชาวระยองเป็นชีวิตตัวอย่างที่น่าสนใจ เขาเป็นลูกช่างเย็บเสื้อผ้าจนๆ ได้เรียนหนังสือถึงชั้นป. 4 เริ่มต่อสู้ชีวิตด้วยการเป็นเด็กทำยรถสองแถวรับคนโดยสารในเมืองระยอง ได้รับค่าตอบแทนเพียงวันละเล็กน้อยเท่านั้น เขาอดทนทำงานนี้ 3 ปี ชีวิตจึงเริ่มหักเห เมื่อบิดาอยากให้มีอาชีพถาวรเช่นบิดา จึงส่งให้ไปหัดตัดเย็บเสื้อผ้ากับญาติ จนมีความชำนาญพอสมควร จึงออกมารับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้ากับร้านต่างๆ เขาจะย้ายร้านไปเรื่อยๆ เพื่อศึกษาวิชาชีพไปในตัว เขาประกอบอาชีพรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้าอยู่นานพอสมควร แต่เขารู้สึกว่าไม่ใช่ช่องทางสู่ความสำเร็จของชีวิต เขากับภรรยาจึงหันมาจับอาชีพค้าขาย โดยเบื้องต้นก็เพียงรับผลไม้มาขายแล้วขยายกิจการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เขาจะทำงานหนักตลอดและจะมองหาช่องทางอาชีพอยู่ตลอดเวลา จนสามารถนำเงินที่สะสมได้มาลงทุนร่วมหุ้นกับเพื่อนทำกิจการรถดักดิน รับจ้างขุดดินถมดิน ขุดบ่อ ทำถนน และในที่สุดเขาก็ได้เป็นเจ้าของกิจการ KS หรือห้างหุ้นส่วนกิสัมพันธ์ ที่มีทั้งรถดักดิน รถแทรกเตอร์ รถสิบล้อ รับเหมากิจการต่างๆ มากมาย จำหน่ายวัสดุก่อสร้างทุกชนิด ฯลฯ และเขาก็มีฐานะร่ำรวยคนหนึ่ง เขาบอกว่าที่เขาประสบความสำเร็จได้ เพราะเขามีหลักการทำงานที่ว่า ขยัน ประหยัด อดทน จริงใจ และทำงานให้ดีที่สุด และคุณสุกิจดำเนินชีวิตตามหลักที่กล่าวนี้ เมื่อศึกษาทุกขั้นตอนชีวิตของเขาจะเต็มไปด้วย ความขยัน ประหยัด ความอดทน ความจริงใจ และการทำงานให้ดีที่สุดจริงๆ ความสำเร็จในชีวิตคนเราไม่ได้เป็นไปด้วยโชค ชะตา อำนาจ หรือวาสนา แต่สำเร็จด้วยความมุ่งมั่น ความตั้งใจ ขยันศึกษาและเฝ้าหาโอกาสอยู่ตลอดเวลา

ที่มา : พนม พงษ์ไพบูลย์. “ชีวิตต้องสู้” วารสารแนะแนว ปีที่ 27 (เมษายน-

พฤษภาคม 2536) : 13-17.

ใบกิจกรรมที่ 5

กรณีที่ 3

บุญส่ง พิมพการัง ถูกผู้ชายที่หยามไม่ได้

ชีวิตของคุณบุญส่ง เป็นชีวิตที่น่าศึกษา ชีวิตเขาเริ่มต้นดังนี้

“ผมมีชีวิตที่ยากไร้ บ้านแตก พ่อแม่แยกกันอยู่ พ่อมีเมียใหม่ ย้ายไปอยู่จังหวัด เชียงราย ผมอยู่กับแม่ที่จังหวัดเชียงใหม่ ซ้ำร้ายผมต้องเป็นกำพร้า เมื่อผมเรียนอยู่ชั้น ประถมปีที่ 3 แม่ก็เสียชีวิต ผมต้องอยู่กับพี่สาว ช่วยพี่สาวขายกล้วยเดี่ยว “ คนที่เริ่ม ต้นเช่นนี้ แล้วสามารถต่อสู้จนประสบความสำเร็จได้ คงไม่ใช่คนธรรมดาแน่นอน แต่ คุณบุญส่งก็ประสบความสำเร็จจริงๆ และก็ยังเป็นคนธรรมดาๆ คุณบุญส่งยังโชคดีแม้ จะอยู่กับพี่สาว แต่พี่สาวก็เป็นพี่ที่ดี ส่งเสริมให้น้องชายได้เล่าเรียนถึงชั้นมัธยมศึกษา คุณบุญส่งสนใจวิชาช่าง ตั้งแต่เรียนมัธยมศึกษา จะเรียนช่างทุกชนิดที่สอนในโรงเรียน ด้วยความสนใจ และจุดนี้เอง ที่นำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตในชีวิต จากความรู้ช่างไฟฟ้า เขาไปรับจ้างเดินสายไฟ ต่อมาเขาเลี้ยงไก่ ขายรองเท้าน้ำ เป็นพ่อค้าเร่ จากพ่อค้าเร่มาทำ ประตุเหล็ก และต่อมาซื้อรถตุ้มมาให้เช่าเพื่อท่องเที่ยว และขยายกิจการจนมีรถตุ้มให้เช่า ถึง 12 คัน จากการมีรถเช่า เมื่อเครื่องปรับอากาศในรถเสีย เขาก็ศึกษาและซ่อมเอง ในที่สุดก็เปิดกิจการซ่อมแอร์อีก ปัจจุบันเขาเป็นเจ้าของกิจการหลายอย่างในจังหวัด เชียงราย “ ผมภูมิใจในตนเองมาก ผมมีแล้วทุกอย่างที่ไม่เคยมี ทั้งที่ดิน บ้าน เงิน ทอง ฯลฯ ผมบุญส่ง พิมพการังถูกผู้ชายที่หยามไม่ได้

ที่มา : พนม พงษ์ไพบูลย์. “ชีวิตต้องสู้” วารสารเนาะเนว ปีที่ 27(เมษายน-

พฤษภาคม 2536): 13-17.

ใบกิจกรรมที่ 6
โคลงสี่สุภาพ ปลุกใจตนเอง

จงเอาอย่างผู้ซึ่ง	เรื่องนาม
วัยเด็กยากยิ่งยาม	ยุ่งไซ้
วัยหนุ่มพยายาม	สร้างส่ง ตนแฮ
วัยแก่กลับเลิศได้	เกียรติก็องแผ่นดิน

ที่มา : พิสิทธิ์ สารวิจิตร. คู่มือพัฒนาเพื่อความรุ่งโรจน์และส่งเสริมความก้าวหน้าของ
นักเรียน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2508

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ครั้งที่ 8

กิจกรรม เคล็ดลับคนเก่ง

เทคนิคกระบวนการกลุ่ม เกม สถานการณ์จำลอง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนมองเห็นความสำคัญ ของการวางแผนก่อนการทำงาน
2. เพื่อให้นักเรียนนำวิธีการไปใช้ ในการวางแผนในการทำงาน ให้เกิดการพัฒนาตนเอง

แนวคิด

การที่คนเราจะทำอะไรก็ตาม ถ้ามีการวางแผนไว้ล่วงหน้า ก็เหมือนมีภาพแห่งความสำเร็จรออยู่ข้างหน้า ทำให้มีการทำงานอย่างมีขั้นตอน สามารถทำงานได้อย่างราบรื่น มีทิศทางในการทำงานที่แน่นอน

จำนวนสมาชิก 40 คน

เวลา 50 นาที

สถานที่ ร่มไม้โรงเรียนขอนแก่นพัฒนาศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

อุปกรณ์

1. เกมทายภาพมีภาพประกอบ 10 ภาพ
2. กรณียตัวอย่างให้นักเรียนแสดงสถานการณ์จำลอง 1 กรณีย เรื่อง เคล็ดลับของเจม
ใช้ผู้แสดง 3 คน

3. ใบประเมินกิจกรรม 40 ชุด
4. ใบบันทึกพฤติกรรม 1 ชุด
5. ฉลากสี สีแดง และสีเหลืองอย่างละ 20 ชิ้น
6. กล่องใส่ฉลากสี 1 กล่อง

ขั้นกิจกรรม

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยการจับฉลากสี 2 สี สีแดง สีเหลือง
- “ครูจะให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม โดยให้นักเรียนจับฉลากสี คนที่ได้สีแดง
- กัน อยู่กลุ่มเดียวกัน ให้นักเรียนออกมาจับฉลากเลยคะ และดูว่าตัวเองได้สีอะไร ให้
- รวมกลุ่มไว้รอเลยคะ แข่งขันกันว่ากลุ่มใดจะเสร็จก่อน”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

“เราก็ได้กลุ่มมา 2 กลุ่มแล้วนะคะ ครูจะให้นักเรียนแข่งขันทายภาพ กลุ่มใดจะทำ

คะแนนได้ดี โดยครูมีภาพให้นักเรียนดู แล้วครูจะใบความหมายให้ กลุ่มไหนตอบถูกก็

จะได้คะแนนไป ดูตัวอย่างก่อนนะคะ”

ผู้วิจัยแสดงภาพตัวอย่าง

“อย่างภาพนี้ มีภาพผู้หญิงท้องหายไป และเด็กกำลังสาวผ้าพันแผล และคำใบ้ที่ครูให้

สำหรับภาพนี้คือ ผู้หญิงที่ยังไม่แต่งงาน”

“นักเรียนคิดว่าเป็นคำอะไร”

นักเรียนตอบ

“คำตอบก็คือ คำว่านางสาว นักเรียนพอเข้าใจใช่ไหมคะ ครูจะมีภาพ และจะใบคำแบบ

เดียวกัน กลุ่มใดพร้อมที่ตอบให้ยกมือขึ้น ถ้าไม่มีกลุ่มใดพร้อมครูจะนับถึง 5 ก็

จะไม่มีกลุ่มใดได้คะแนน แล้วครูจะเฉลยเรามาเริ่มกันเลยนะคะ”

ผู้วิจัยแสดงภาพ

“ภาพที่ 1. นักเรียนดูภาพนะคะ เป็นของใช้ชนิดหนึ่งคะ”

นักเรียนช่วยกันคิดและตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม และให้คะแนนกลุ่มที่ตอบถูก

“กลุ่มที่ 1. ได้คะแนน คำตอบก็คือ ผ้าขาวม้า ภาพที่ 2.”

ผู้วิจัยแสดงภาพที่ 2 และใบ้ความหมาย

“ชื่อผักสวนครัวชนิดหนึ่ง”

นักเรียนช่วยกันคิด และตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม และทำอย่างเดิมจนครบ 10 ภาพ

“ครบทั้ง 10 ภาพ แล้วนะคะ เรามารวมคะแนนกันนะคะ กลุ่มไหนชนะ”

นักเรียนตอบ

“กลุ่มที่ชนะ ได้แก่อุ่ม”

3. นำเข้าสู่บทเรียน การเป็นคนเก่ง

“เราก็ได้เล่นเกมทายภาพผ่านไปแล้วก็ได้กลุ่มชนะเรียบร้อยแล้ว การที่ทำอะไรได้ดีกว่าคนอื่น ๆ เขาเรียกว่าเป็นคนแบบไหนคะนักเรียน”

นักเรียนตอบ

“คะ เขาเรียกว่าเป็นคนเก่ง และการเป็นคนเก่งจะต้องทำอะไร คงไม่มีใครไม่อยากจะเป็นคนเก่ง ทุกคนอยากเป็นคนเก่งทั้งนั้น อยากรู้ไหมคะ ว่าคนเก่งเขามีเคล็ดลับอย่างไร ทำไมเขาถึงเป็นคนเก่ง”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

4. ให้นักเรียนที่ได้รับมอบหมายให้ออกมาแสดงสถานการณ์จำลอง 3 คน

“ถ้านักเรียนอยากรู้เคล็ดลับคนเก่ง ครูไม่บอก แต่ครูมีตัวแทนออกมาเสนอเคล็ดลับคนเก่ง เชิญตัวแทนคะ”

นักเรียนทั้ง 3 คน ออกมาแสดงสถานการณ์จำลอง ความลับของเจม

ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปรึกษากันว่า นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากสถานการณ์จำลองที่เพื่อนแสดงผ่านไปแล้ว

“ปรบมือให้เพื่อนด้วยคะ”

นักเรียนปฏิบัติ

“จากสถานการณ์จำลองที่เพื่อนแสดงผ่านไปแล้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปรึกษากันว่า นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่ม ทำตารางการใช้ชีวิตประจำวัน

เหมือนของเจม แต่ทำหลังจากเลิกโรงเรียน ว่านักเรียนจะเอาเวลาเหล่านั้นไปทำอะไรบ้าง แล้วส่งตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาเสนอผลงาน ครูใช้เวลา 5 นาที ลงมือทำคะ”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมและควบคุมเวลา

“หมดเวลา เสร็จหรือยังคะ ให้ส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานว่าได้ข้อคิดอะไรจากการแสดงสถานการณ์จำลอง และตารางชีวิตประจำวันของแต่ละกลุ่ม เชิญคะ”

นักเรียนออกมาแสดงผลงาน

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

ขั้นวิเคราะห์

6. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ได้อะไรจากกิจกรรม และนำไปใช้ประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร

“นักเรียนได้ออกมาเสนอผลงานแล้ว นักเรียนคิดว่ากิจกรรมที่เราร่วมกันทำในวันนี้ นักเรียนได้อะไรบ้าง และนำไปใช้ประโยชน์กับนักเรียนได้อย่างไร”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

ขั้นสรุป

7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัยเพิ่มเติม

“เรามาช่วยกันสรุปอีกครั้ง ว่าการทำกิจกรรมในวันนี้ นักเรียนได้รับอะไร และนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร”

นักเรียนช่วยกันสรุป

ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

“กิจกรรมในวันนี้ เป็นเรื่องของการวางแผน ซึ่งจะเห็นว่าการวางแผน ช่วยให้รู้ทิศทางว่า ตนจะทำอะไร เวลาไหน นักเรียนคงมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการ

วางแผนไปแล้ว แต่ที่สำคัญนักเรียนจะต้องปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างเคร่งครัด ถ้าไม่ปฏิบัติตามวางแผนก็ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย ครูก็ขอฝากข้อคิดท่านนี้ อย่าลืมนำกิจกรรมที่ได้ทำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเองให้มากที่สุดนะคะ”

ขั้นประเมินผล

จากความร่วมมือ ความสนใจ และผลงานของนักเรียน

การประเมินผลกิจกรรม

จากการตอบแบบประเมินกิจกรรม

ใบกิจกรรมที่ 7

ความลับของเจม

วันประกาศผลการสอบมาถึง โป้งไปถึงโรงเรียนแต่เช้า เมื่อไปถึงห้องก็พบกับเจม ซึ่งมาถึงก่อนแล้ว โป้งแปลกใจเพราะคิดว่าตัวเองมาเช้าที่สุด เนื่องจากนอนไม่ค่อยหลับกังวลใจเรื่องผลการสอบ โป้งจึงเดินไปทัก

“เป็นไงเจม นายก็นอนไม่หลับเหมือนกันหรอ มาถึงโรงเรียนแต่เช้า”

“เปล่านี้ เราก็มาตามปกติ เพียงแต่ก่อนหน้านี้เราไม่ได้มาในห้องเรียน”

“เออใช่ พักหลังนายไม่ค่อยได้เข้ากลุ่มกับพวกเราเลย” โป้งกล่าว “เออผลการสอบคราวนี้สงสัยจะแย่นะ เราทำไม่ได้เลย เรามัวไปเที่ยวกับเพื่อน โรงเรียนหยุดที่จะอ่านหนังสือก็ไม่ได้ อ่านพอวันสอบอ่านไม่ทัน และจำไม่ค่อยได้ แล้วนายหละ”

“เราคิดว่าเราพอทำข้อสอบได้”

ผลการสอบปรากฏว่า เจมได้คะแนนอยู่ในระดับเดียวกับนักเรียนที่เคยเรียนเก่งในห้องจนเพื่อนๆ ในห้องแปลกใจ รวมทั้งโป้งด้วย

“เฮ้ย นายทำยังไง ทำไมนายเรียนเก่งขึ้น แต่เราทำไม่ตก ต้องซ่อมตั้ง 3 วิชา เราจะบอกแม่ยังงี้”

“อย่ากังวลไปเลย ผิดคราวนี้ถือว่าเป็นครูก็แล้วกัน คราวต่อไปปรับปรุงตัวเองใหม่ เห็นไหมเรายังทำได้เลย” เจมกล่าว “เฮงใจแล้วกันไปเที่ยวบ้านเราดีกว่า”

“ดีเหมือนกันกำลังแข็งอยู่พอดี”

หลังจากที่ได้ทักทายพ่อแม่ของเจมแล้ว เจมก็ชวนโป้งไปเที่ยวไปที่ห้องของเจม ที่ห้องของเจม มีโต๊ะสำหรับเขียนหนังสือ มีชั้นหนังสือและมีหนังสือวางอยู่มากมาย ทั้งหนังสือเรียนหนังสืออ่านเล่น หนังสือพิมพ์

“โอโห้ นายอ่านหนังสือมากมายขนาดนี้เลยหรือ” โป้งกล่าวอย่างตื่นเต้น เพราะไม่เคยเข้ามาในห้องเจม

“เปล่าหรอก เราเพิ่งจะเริ่มๆ อ่าน พออ่านๆ แล้วยิ่งสีกมีอะไรอีกมากมายที่เรายังไม่รู้คิดแล้วเรายังเสียเวลาที่ผ่านมา ก่อนหน้านี้เราไม่ได้สนใจหนังสือพวกนี้เลย ส่วนมากเป็นของพี่เรา ห้องนี้ก็เหมือนกัน พอพี่เราไปเรียนมหาวิทยาลัยก็เลยยกให้เรา พี่เราก็นั่นแหละที่ทำให้เราคิดได้ เราเห็นพี่เราเข้าห้องเราก็คิดว่าพี่เราเข้ามาอ่านเล่นแท้จริงพี่เขาอ่านหนังสือ” นายชอบเล่มไหนลองหยิบมาอ่านดูสิ”

“เจม แล้วนายเอาเวลาที่ไหนมาอ่านหนังสือ”

“เวลาที่อ่านหนังสือคิดแล้วยังน้อยกว่าเวลาที่เราไปนั่งเล่น นอนเล่นเป็นไหนๆ แล้วทำไมต้องไปหาเวลาที่ไหนอีกหละ” เจมกล่าว

โป้งหันไปมองรอบๆ ห้อง ก็พบว่าที่ปลายเตียง มีตารางปฏิบัติงานประจำวันของเจมติดอยู่

เวลา	รายการปฏิบัติ
05.30-05.35 น.	ตื่นนอนและเก็บที่นอน
05.35-05.40 น.	ฝึกทำจิตใจให้สงบและแผ่เมตตา
05.40-05.45 น.	ล้างหน้าแปรงฟัน
05.45-06.15 น.	ทบทวนบทเรียนและความรู้ต่างๆ
06.15-07.00 น.	ช่วยทำงานบ้าน
07.00-07.30 น.	อาบน้ำแต่งตัว รับประทานอาหาร
7.30 น.	ไปโรงเรียน

“อย่างนี้เอง นายถึงได้มีเวลาทำอะไรต่อมิอะไรได้มากมาย” โป้งกล่าว

“เราคิดไว้ปลายเตียงเพราะว่าตื่นนอน ลืมตาขึ้นก็จะมองเห็น ตอนเริ่มทำแรกๆ เราต้องเขียนข้อความกระตุ้นปลุกใจ ให้ทำตามตาราง เคี้ยวนี้ไม่ต้องแล้ว” เจมกล่าว

“เราต้องเอาอย่างนายบ้างแล้วหละ ทำตารางประจำวัน นายคงไม่ว่าเราเลียนแบบนายนะ”

“ก็ดีสิ เราไม่ว่าหรอก เคล็ดลับนี้พี่เราบอกเราเอง พี่เราบอกว่ามันเป็นเคล็ดลับของคนเก่ง ทำให้เรารู้ว่าจะทำอะไร เวลาไหน แต่ที่สำคัญนายจะต้องทำตามอย่างตารางจริงๆ นะ “

“แน่นอน ไม่แน่นอนะเทอมหน้า ผลการเรียนเราอาจจะแซงหน้านายก็ได้” วันนี้เรากลับก่อนนะ เออ ยืมหนังสือไปอ่านซัก 3 เล่มนะ”

เจมและโป้งลากันด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้ม

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ครั้งที่ 9

กิจกรรม ความกระตือรือร้น

เทคนิคกระบวนการกลุ่ม บทบาทสมมุติ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญ ของความกระตือรือร้นในการทำงาน
2. นำไปปรับปรุงตนเอง ให้มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

แนวคิด

ความกระตือรือร้น เป็นความสนใจที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ หรือเสร็จก่อนซึ่งลักษณะดังกล่าว เป็นลักษณะของผู้มีแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์

สมาชิก 40 คน

เวลา 50 นาที

สถานที่ ร่มไม้โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

อุปกรณ์

1. ใบงาน แสดงบทบาทสมมุติ เรื่องชื่อนั้นสำคัญไฉน และนักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ 3 คน ป้ายชื่อตัวละคร ที่แสดงบทบาทสมมุติ 3 ป้าย มีกระดืบ เขี่ย ครูที่ปรึกษา
2. ใบประเมินกิจกรรมจำนวน 40 ชุด
3. ใบบันทึกพฤติกรรม 1 ชุด

ชั้นกิจกรรม

1. แบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม โดยใช้สี

“ให้นักเรียนเลือกสีที่ตนเองชอบ โดยครูกำหนดให้มี 5 สี คือ สีแดง สีนํ้าเงิน สีเหลือง สีขาว และสีม่วง ใครชอบสีใดให้เลือกสีนั้น”

“ไหนใครชอบสีแดง”

นักเรียนยกมือ

“ใครชอบสีเหลือง”

นักเรียนยกมือ

“ใครชอบสีอะไรก็ให้เลือกสีนั้น ทีนี้ครูจะถามทวนอีกรอบ เมื่อนักเรียนเลือกได้สีที่ตนเองชอบแล้ว ให้มารวมกลุ่มกันนะคะ ครูขอเริ่มเลยนะคะ”

“สีแดง”

นักเรียนยกมือ

“คนที่ชอบสีแดงมารวมกันตรงนี้คะ”

นักเรียนที่ยกมือออกมารวมกลุ่มกัน

“สีนํ้าเงิน”

นักเรียนยกมือ

“ให้มารวมกันตรงนี้คะ”

นักเรียนที่ยกมือมารวมกลุ่มกัน

ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกจนครบ 5 สี และตรวจดูจำนวนแต่ละกลุ่มให้ใกล้เคียงกัน ถ้าไม่เท่ากันก็ดึงคนจากกลุ่มที่มีจำนวนมากเกินไปเฉลี่ยเท่า ๆ กัน

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ปรึกษาเพื่อหาข้อดีและข้อเสีย ของการทำการบ้านที่ได้รับมอบหมาย ให้เสร็จก่อนเวลาที่กำหนดส่ง

“ทีนี้เราก็ได้กลุ่ม 5 กลุ่ม ครูจะให้นักเรียนช่วยกันคิดในแต่ละกลุ่มว่า การทำการบ้านที่ได้รับมอบหมาย ให้เสร็จก่อนเวลาที่กำหนด มีข้อดีอย่างไร และมีข้อเสียอย่างไร ครูให้เวลาในการคิด 5 นาที”

ผู้วิจัยแจกกระดาษเปล่า กลุ่มละ 1 แผ่น

นักเรียนในแต่ละกลุ่มปรึกษากัน

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

3. ให้นักเรียนช่วยกันสรุป

“หมดเวลา ให้ช่วยกันตอบสิ่งที่ได้จากการปรึกษากันนะคะ เอาข้อดีมีอะไรบ้าง ให้กลุ่มสีแดงตอบคะ”

นักเรียนกลุ่มสีแดงช่วยกันตอบ

“กลุ่มสีเหลือง”

นักเรียนกลุ่มสีเหลืองตอบ

ผู้วิจัยถามทุกกลุ่มจนครบและสรุป

“จะเห็นว่าข้อดี ของการทำการบ้านให้เสร็จก่อนกำหนด มีมากมาย ตามที่นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ช่วยกันคิด ส่วนข้อเสียนั้นมีน้อย หรือแทบจะไม่มีเลย นักเรียนเป็นเด็กที่ฉลาด ฉะนั้นครูเชื่อว่าเด็กฉลาด ก็ต้องเลือกทำการบ้านให้เสร็จก่อนอยู่แล้วใช่ไหมคะ”

นักเรียนช่วยกันตอบ

4. ผู้วิจัยให้ตัวแทนออกมาแสดงบทบาทสมมุติ เรื่องชื่อนั้นสำคัญไฉน

“ต่อไปครูจะให้ให้นักเรียนได้รับชมการแสดงบทบาทสมมุติ เรื่องชื่อนั้นสำคัญไฉน ขอเชิญตัวแทนทั้ง 3 คนคะ”

นักเรียนได้รับคัดเลือกไว้แล้ว 3 คน ออกมาแสดงบทบาทสมมุติ

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

นักเรียนช่วยกันปรบมือหลังจากจบการแสดง

ขั้นวิเคราะห์

“เป็นไงคะ ที่เพื่อนแสดงผ่านไปครูมีคำถามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตอบ คำถามของครูมี 4 ข้อคือ

1. นักเรียนคิดว่าเฉื่อยเป็นคนอย่างไร
2. นักเรียนคิดว่ากระฉับเป็นคนอย่างไร
3. ทำไมกระฉับจะทำอะไรก็ประสบความสำเร็จ
4. ทำไมเฉื่อยเปลี่ยนชื่อเป็นสมหวัง แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ

โดยครูใช้เวลา 5 นาที ถ้ากลุ่มใดเสร็จให้ส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงาน ลงมือทำคะ”

นักเรียนลงมือปรึกษากันภายในกลุ่ม

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมและควบคุมเวลา

“หมดเวลา กลุ่มไหนเสร็จจะออกมารายงานก่อน เชิญค่ะ”

นักเรียนกลุ่มสีทั้ง 5 สี ส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงาน

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

ขั้นสรุป

6. ให้นักเรียนช่วยกันสรุป

“กิจกรรมที่ครูได้นำมาให้นักเรียนทำในวันนี้ นักเรียนคิดว่าได้ข้อคืออะไรบ้าง”

นักเรียนช่วยกันตอบ

ผู้วิจัยสรุป

“จากการที่ครูได้ให้นักเรียนทำข้อดีของการทำการบ้านให้เสร็จก่อนกำหนดนั้น ทั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนรู้ว่าการทำอะไรเสร็จก่อนกำหนด เป็นลักษณะของความกระตือรือร้น ซึ่งนักเรียนก็ได้ทราบข้อดีไปแล้ว และจากบทบาทที่เพื่อนได้มาแสดงให้ดู นักเรียนก็ได้ช่วยกันวิเคราะห์ผ่านไปแล้ว จะเห็นว่าคนที่มีความกระตือรือร้นจะเป็นคนได้เปรียบคนอื่นเสมอ ทำอะไรก็ประสบความสำเร็จ ครูหวังเป็นอย่างยิ่งว่ากิจกรรมในวันนี้ นักเรียนจะนำไปใช้ประโยชน์กับตัวเองต่อไป วันนี้หมดเวลาค่ะ”

ขั้นประเมินผล

จากการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น การนำเสนอผลงาน

การประเมินผลกิจกรรม

จากการตอบแบบประเมินกิจกรรม

“ให้นักเรียนตอบแบบประเมินกิจกรรม และช่วยกันเก็บรวบรวมส่งครู และอย่าลืมเก็บผลงานทุกอย่างที่ทำในวันนี้ส่งครูด้วย พบกันครั้งต่อไปวันที่..... เวลา.....
ขอบใจทุกคนที่ร่วมกิจกรรมค่ะ”

ใบกิจกรรมที่ 8 ชื่อนั้นสำคัญไฉน

กระฉับกับเฉื่อย เป็นเพื่อนรักกันมาก มีบ้านอยู่ในละแวกเดียวกัน ทุกเช้าเมื่อกระฉับเดินผ่านบ้านเฉื่อยไปโรงเรียน น้อยครั้งที่เฉื่อยจะไปพร้อมกับกระฉับ แต่กระฉับก็ยังเรียกเฉื่อยทุกครั้ง บางครั้งกระฉับได้ยินเสียงแม่ของเฉื่อยปลุกให้เฉื่อยลุกจากที่นอน กระฉับและเฉื่อยเรียนที่ห้องเดียวกัน แต่ความสามารถต่างกันไกล เฉื่อยมักจะบ่นว่า ทำการบ้านส่งไม่ทัน รายงานก็ส่งไม่ทัน ทำให้ผลการเรียนติด “ร” ผลการเรียนของเฉื่อยอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี เพราะคิดว่าตัวเองชื่อเฉื่อย พยายามหาชื่อมาเปลี่ยน แต่ก็ไม่ถูกใจ ในที่สุดกระฉับก็ยินดีที่จะยกชื่อของตนให้เฉื่อย แต่เฉื่อยก็หัวเราะว่างคตลกที่มีชื่อเดียวกัน ซึ่งความคิดเรื่องการเปลี่ยนชื่อก็ไม่ได้จางหายไปจากใจของเฉื่อยเลย สุดท้ายจึงไปพบครูที่ปรึกษา พร้อมทั้งให้เหตุผลว่า เป็นเพราะตัวเองชื่อเฉื่อย จึงทำอะไรไม่สำเร็จ เฉื่อยหาเรียนก็หลับเสมอ จึงเรียนไม่ทันเพื่อน งานก็ส่งไม่ทันตามกำหนด ครูที่ปรึกษาจึงแนะนำให้เฉื่อยทำงานให้เสร็จตามที่ได้รับมอบหมาย ใช้เวลาว่างทยอยทำไปเรื่อย ๆ แต่เฉื่อยก็ไม่ยอม ยังอยากเปลี่ยนชื่ออยู่ดี ครูก็เลยตั้งชื่อให้ว่า “สมหวัง” หลายวันต่อมา สมหวังก็บ่นว่าชื่อที่ครูตั้งให้นั้น ไม่ดีเลย เพราะไม่เห็นตัวเองดีขึ้น ไม่เห็นสมหวังเหมือนชื่อ จี้เกียจอย่างไร ก็ยังเป็นอยู่อย่างนั้น จึงไปพบครูที่ปรึกษาอีกครั้ง เพื่อให้เปลี่ยนชื่อให้ใหม่ ครูที่ปรึกษาจึงบอกว่า การเปลี่ยนชื่อไม่สามารถเปลี่ยนแปลงตัวเฉื่อยได้ トラบใดที่เฉื่อยยังไม่เปลี่ยนการกระทำของตัวเองเสียใหม่ และครูที่ปรึกษาได้แนะนำ ให้เฉื่อยเห็นความสำคัญของการกระทำมากกว่าชื่อ และขอให้ดูกระฉับเป็นตัวอย่าง เฉื่อยก็ปฏิบัติตาม และผลการเรียนของเฉื่อยก็ดีขึ้นเรื่อย ๆ

บทบาทของกระฉับ

ฉับชื่อกระฉับ เป็นเด็กขยันเรียน เมื่อครูสั่งงานหรือการบ้านก็จะหาโอกาสทำให้เสร็จ เมื่อกลับไปบ้านจะได้มีเวลาทบทวนหนังสือให้มากขึ้นผลการเรียนจึงดีมาตลอด ตื่นมาตอนเช้าก็ช่วยพ่อแม่ทำงาน เวลาไปโรงเรียนก็ตั้งใจเรียน ครูก็ชมเสมอว่าฉับเป็นเด็กดี ฉับมีเพื่อนที่รักมากชื่อเฉื่อย บ้านอยู่ใกล้กัน ทุกเช้าฉับจะเป็นคนไปเรียกให้เฉื่อย

ไปโรงเรียนพร้อมกัน ก็เลยมาปรึกษาเรื่องเปลี่ยนชื่อ เพราะคิดว่าชื่อเป็นตัวการทำให้
อะไรไม่ทันเพื่อน ฉันก็ยินดีที่จะยกชื่อให้ แต่เขาก็ไม่พอใจ จึงไปพบครูที่ปรึกษา

บทบาทของครูที่ปรึกษา

ฉันเป็นครูที่ปรึกษาของเฉื่อยและกระฉับ เฉื่อยมาปรึกษาขอให้เปลี่ยนชื่อให้ใหม่
ว่า สมหวัง แต่เฉื่อยก็ไม่พอใจ ต้องการเปลี่ยนชื่อใหม่ ฉันจึงแนะนำว่า ต้องกระทำตัว
เอง ต้องเปลี่ยนแปลงการกระทำต้องมีความกระตือรือร้น พยายามทำงานให้เสร็จ ส่ง
ตามเวลาที่กำหนด หาโอกาส หาเวลาว่างทำให้เสร็จ ถ้าทำได้ตามคำแนะนำ ก็จะ
ประสบผลสำเร็จ และชื่อนั้นไม่มีความสำคัญเท่ากับการกระทำ

บทบาทของเฉื่อย

ฉันชื่อเฉื่อย เป็นเด็กเกียจคร้าน นอนตื่นสาย ผลการเรียนไม่ดี ทำอะไรก็ไม่ทัน
เพื่อน มีเพื่อนชื่อกระฉับมีบ้านอยู่ใกล้กัน ทุกเช้ากระฉับจะมาเรียกฉันไปโรงเรียนพร้อม
กัน ฉันคิดว่าเป็นเพราะฉันชื่อเฉื่อย จึงทำให้ฉันทำอะไรไม่ประสบความสำเร็จ จึงอยาก
เปลี่ยนชื่อ ซึ่งกระฉับก็ยินดียกชื่อให้ฉัน ฉันยังไม่พอใจ จึงไปหาครูที่ปรึกษา และเปลี่ยน
ชื่อเป็น สมหวัง แต่ฉันก็ยังเหมือนเดิม ฉันอยากเปลี่ยนชื่ออีก ครูจึงแนะนำให้ฉันทำการ
บ้านให้เสร็จ มาโรงเรียนแต่เช้า ตั้งใจเรียน เอากระฉับเป็นแบบอย่าง ฉันก็ทำตาม ผล
การเรียนของฉันก็ดีขึ้นเรื่อย ๆ ฉันจึงเห็นว่าชื่อไม่ได้ทำให้ฉันดีขึ้น การกระทำต่างหาก
ที่ทำให้ฉันดีขึ้น

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ครั้งที่ 10

กิจกรรม ความสำเร็จของทาทำ

เทคนิคกระบวนการกลุ่ม บทบาทสมมุติ

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญ ของความรับผิดชอบ การยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง
นำไปปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

แนวคิด

ความรับผิดชอบ เป็นความคิด ความรู้สึก รวมทั้งพฤติกรรมจะมุ่งทำงาน หรือทำกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จ พยายามที่จะรักษาสีทิมและหน้าที่ของตนเอง อย่างเคร่งครัด เช่น ตั้งใจเรียน ตั้งใจทำงาน รวมทั้งการยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง พยายามปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

สมาชิก 40 คน

เวลา 50 นาที

สถานที่ ร่มไม้โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

อุปกรณ์

1. ใบงาน แสดงบทบาทสมมุติ ความสำเร็จของทาทำ ใช้ผู้แสดง 4 คน
2. ป้ายชื่อ 4 ป้าย ขนาด 5 x 6 นิ้ว
3. ป้ายข้อความ ความรับผิดชอบ 1 แผ่น ขนาด 8 x 8 นิ้ว
4. ใบบันทึกพฤติกรรม 1 ชุด

5. ใบประเมินกิจกรรม 40 ชุด

ขั้นกิจกรรม

1. นำเข้าสู่บทเรียน โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบ และช่วยกันสรุป

“นักเรียนได้ทำกิจกรรมผ่านไปมากมาย อย่างที่แล้วนักเรียนได้รู้จักความกระตือรือร้นไปแล้ว สำหรับวันนี้ครูอยากให้นักเรียนรู้จักคำนี้ค่ะ”

ผู้วิจัยชูแผ่นป้ายข้อความ ความรับผิดชอบ

“อ่านว่าอย่างไรคะ ไหนลองอ่านพร้อมกันซิ”

นักเรียนอ่าน

“แล้วรับผิดชอบเป็นอย่างไรคะ”

นักเรียนช่วยกันคิดและช่วยกันตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

“ครูจะสรุปจากที่นักเรียนช่วยกันตอบนะคะ ความรับผิดชอบ เป็นความรู้สึกลึกซึ้งนึกคิด รวมทั้งพฤติกรรมที่มุ่งทำงานให้ประสบผลสำเร็จ พยายามรักษาสีหน้าและหน้าที่ของตนเองอย่างเคร่งครัด เช่น การที่เป็นนักเรียนต้องรับผิดชอบในเรื่องการเรียน ต้องตั้งใจเรียน ต้องมาโรงเรียนให้ทันเวลา ตั้งใจทำงานที่ครูมอบหมายให้ ถ้าครูคำหนาก็ต้องยอมรับข้อบกพร่อง และพยายามปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ”

“จะเห็นได้ว่าความหมายของความรับผิดชอบจะกว้างมาก ที่ครูกล่าวมาใครคิดว่าตรงกับนักเรียนบ้างคะ”

นักเรียนตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

“ใครคิดว่าตนเองมีความรับผิดชอบบ้าง”

นักเรียนยกมือ

ผู้วิจัยบันทึก

“ครูขอชมเชย คนที่คิดว่าตนเองมีความรับผิดชอบสูง ส่วนคนที่คิดว่าตัวเองมีความรับผิดชอบน้อย หรือยังขาดความรับผิดชอบก็ขอให้ปรับปรุงตนเอง ซึ่งการปรับปรุงตนเองก็เป็นความรับผิดชอบอย่างหนึ่ง”

“ต่อไปนี่ครูจะให้นักเรียนได้ชม บทบาทสมมุติ เรื่องความสำเร็จของทาทำ ขอเชิญนักเรียนที่จะแสดงออกมาเลยละ”

นักเรียนที่ได้รับมอบหมายให้แสดงบทบาทสมมุติ คล้องป้ายชื่อตัวที่ตนเองแสดงออกมาแสดง

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

ขั้นวิเคราะห์

3. ให้นักเรียนวิเคราะห์จากบทบาทที่เพื่อนแสดง

นักเรียนปรบมือเมื่อการแสดงจบลง

“ขอบคุณละ สำหรับตัวแทนที่ออกมาแสดง หลังจากที่คุณเพื่อนแสดงผ่านไปแล้ว ครูก็อยากให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้”

“1. ฝันดี ประพฤติตนอย่างไรจึงประสบความสำเร็จ”

“2. เหตุใดทาทำจึงไม่ประสบผลสำเร็จในครั้งแรก”

“3. ประธานชมรมมีลักษณะอย่างไร”

“4. พ่อของทาทำให้อึดคิดกับทาทำว่าอย่างไร”

“ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามเป็นผลงานของห้อง ครูอยากทราบว่าถ้าครูให้ทำงานเป็นกลุ่มใหญ่ นักเรียนจะช่วยกันไหม นักเรียนในห้องนี้จะรักกัน สามัคคีกันไหม ครูจะดูจากผลงานที่นักเรียนออกมาเสนอหน้าชั้น และการร่วมมือในการคิดตอบคำถาม โดยครูจะให้เวลา 10 นาที ลงมือทำละ”

ผู้วิจัยแจกกระดาษเปล่า 2 แผ่น

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม รวมทั้งควบคุมเวลา

“หมดเวลาละ ขอเชิญตัวแทนที่นักเรียนได้คัดเลือกออกมาเสนอผลงาน”

นักเรียนออกมาเสนอผลงาน

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

นักเรียนปรบมือ เมื่อจบการเสนอผลงาน

ขั้นสรุป

4. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม

“นักเรียนคิดว่านักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากการทำกิจกรรมในวันนี้”

นักเรียนช่วยกันตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

ครูจะสรุปอีกครั้งนะคะ จะเห็นว่าความรับผิดชอบเป็นลักษณะอย่างหนึ่ง ที่ทำให้นักเรียนทำงานประสบผลสำเร็จ ไม่ว่าเรื่องการเรียนรู้ การทำงาน หรืออะไรก็ตาม นักเรียนจะต้องมีความรับผิดชอบด้วย ซึ่งตอนนี้ความรับผิดชอบของการเป็นนักเรียนก็ต้องตั้งใจเรียน สนใจเรียน วันนี้เวลาหมด เราจะพบกันอีก 2 ครั้ง ครั้งต่อไปวันที่..... เวลา.....อย่าลืมตอบแบบประเมินกิจกรรม และเก็บรวบรวมผลงานส่งครูด้วยนะคะ”

ผู้วิจัยแจกแบบประเมินกิจกรรม

ขั้นประเมินผล

ความร่วมมือ ความสนใจกิจกรรม และผลงานการนำเสนอผลงาน จากแบบบันทึกกิจกรรม

การประเมินกิจกรรม

ประเมินจากแบบประเมินกิจกรรม

ใบกิจกรรมที่ 9

ความสำเร็จของทาทำ

ทางโรงเรียนได้จัดการแข่งขันประกวดร้องเพลง เพื่อหาตัวแทนไปแข่งขันระดับจังหวัด ผลการแข่งขันปรากฏว่าทาทำกับผินดีได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนของโรงเรียน ฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย พอกลับถึงบ้านทาทำ ได้เล่าเรื่องที่ตนเองได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของโรงเรียน ทุกคนพลอยตื่นเต้นยินดีด้วยกัน ในช่วงก่อนการแข่งขัน ครูที่เป็นประธานชมรมขับร้อง ได้ให้ทาทำและผินดี ไปฝึกซ้อมการร้องเพลงให้ตรงอักขระและจังหวะ ทาทำนั้นมีความมั่นใจ จึงไม่ขยันไปฝึกซ้อมเท่าไร ผิดกับผินดี ที่หมั่นขยันไปฝึกซ้อมทุกวัน และหาข้อบกพร่องของตนเอง พยายามปรับปรุงตนเอง ตามที่ครูประธานชมรมขับร้องแนะนำ แล้ววันแข่งขันก็มาถึง ครูประธานชมรมขับร้องเป็นคนควบคุมไป ถึงบริเวณงานแข่งขัน ผู้คนมากมาย ทุกคนอดตื่นเต้นไม่ได้ ทาทำรู้สึกตื่นเต้นมาก และไม่มีความมั่นใจเอาเลย ทาทำต้องคอยชำเลื่องมองครูบ่อย ๆ ครั้นพอถึงเวลาที่กรรมการเรียกชื่อ ผินดีก้าวขึ้นเวทีด้วยความมั่นใจ เนื้อร้องทำนอง ไม่มีข้อผิดพลาด ครั้นผินดีร้องจบ ทุกคนต่างปรบมือแสดงความชื่นชม ส่วนทาทำ กลับไม่มั่นใจ ร้องเพลงจังหวะกับทำนองไม่แม่นยำ ผลการตัดสินปรากฏว่า ผินดีได้รับรางวัลชนะเลิศ ส่วนทาทำไม่ได้รับรางวัล วันต่อมา หลังจากเคารพธงชาติ สวดมนต์ในตอนเช้าเสร็จ ครูประธานชมรมขับร้อง ได้ประกาศชื่อผู้ที่สามารถนำชื่อเสียงมาให้โรงเรียน ท่ามกลางเสียงปรบมือของเพื่อน ๆ ทั้งยังพูดให้กำลังใจ สำหรับผู้ที่พลาดรางวัล ก็อย่าได้เสียใจ ถือว่าเป็นประสบการณ์ เพราะทุกคนได้พยายามอย่างเต็มที่ โอกาสหน้ายังมี ขอให้ทุกคนมีความสามารถให้เตรียมตัวให้พร้อม

เมื่อทาทำกลับถึงบ้าน ทาทำได้รับคำเตือนจากพ่อว่า ทาทำไม่ต้องเสียใจ เพราะเราได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ อย่าโกรธคนที่ได้ที่ 1 จนไม่สนใจว่าเขาทำอะไรจึงได้รางวัล เราต้องยอมรับความสามารถ และยอมรับเอาส่วนดีของเขามาปรับปรุงตัวเราในครั้งต่อไป เพื่อที่เราจะได้ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง

ในปีต่อมา ทาทำได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนไปแข่งขันระดับประเทศ คราวนี้ทาทำขยันฝึกซ้อม ยอมรับข้อบกพร่อง พยายามปรับปรุงตนเองอยู่ตลอด และครั้งนี้ทาทำก็ทำให้ทุกคนสมหวังในความสามารถ

บทบาทครูประธานชมรมขับร้อง

ฉันเป็นครูที่เป็นประธานชมรมขับร้องของโรงเรียน ได้จัดให้มีการคัดเลือกตัวแทนไปแข่งขันประกวดระดับจังหวัด และระดับประเทศ คัดเลือกได้ 2 คน คือ ทาทา และ ผินดี ก็ขอให้ใช้ความพยายามให้เต็มที่ เพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน

ผลการแข่งขันปรากฏว่า ผินดีได้รับรางวัลชนะเลิศ ส่วนคนที่พลาดไม่ได้รางวัล ก็ขอให้ถือว่าเป็นประสบการณ์ ปีหน้าทางโรงเรียนก็จะส่งไปแข่งขันอีก และปีต่อมาทาทาก็ได้ทำชื่อเสียงให้กับโรงเรียน

บทบาทของทาทา

ฉันชื่อทาทา ฉันได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทน ไปแข่งขันร้องเพลงระดับจังหวัด พร้อมกับผินดี ฉันต้องไปฝึกซ้อมร้องเพลงทุกวัน แต่ฉันคิดว่าฉันมีความสามารถอยู่แล้ว ไม่ต้องฝึกซ้อมทุกวันก็ได้ ในวันแข่งขัน ฉันตื่นเต้นมาก จำเนื้อเพลงไม่ได้ และไม่มีความมั่นใจ และฉันก็พลาดรางวัล ในวันที่ครูประธานชมรมขับร้องประกาศรางวัลผู้ได้รางวัลชนะเลิศ และให้กำลังใจผู้ที่พลาดรางวัล ให้ถือเป็นประสบการณ์ เพื่อจะได้ปรับปรุงตนเองให้มีความพร้อม และพ่อฉันได้ให้ข้อคิดว่า ต้องยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง และต้องพยายามปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ ในปีต่อไป และในปีต่อมามีฉันได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทน และฉันก็ตั้งใจฝึกซ้อม จนฉันสามารถทำได้สำเร็จในที่สุด

บทบาทของผินดี

ฉันชื่อผินดี ฉันได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนไปแข่งขันประกวดร้องเพลง และต้องฝึกขับร้องทุกวัน เพื่อปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ วันแข่งขันฉันก็ตื่นเต้นเหมือนกัน แต่ฉันก็มั่นใจ เพราะฉันได้ฝึกซ้อมมาอย่างดี และฉันก็ทำได้สำเร็จ

บทบาทของพ่อ

ฉันเป็นพ่อของทาทา ฉันดีใจที่ได้ทราบว่า ทาทาได้เป็นตัวแทนไปประกวดร้องเพลงประจำจังหวัด เมื่อทาทาผิดหวังจากการแข่งขัน ฉันก็ปลอบใจ ให้คิดว่าเป็น

ประสบการณ์ ให้ยอมรับในความสามารถของผู้ที่ชนะเลิศการแข่งขัน เพื่อที่จะเอาข้อดี มาปรับปรุงตนเอง เพื่อจะได้ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ครั้งที่ 11

กิจกรรม **ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน**

เทคนิคกระบวนการกลุ่ม **สถานการณ์จำลอง**

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญ ของการพึ่งตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนทราบลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะต้องมึลักษณะการพึ่งตนเอง ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

แนวคิด

การพึ่งตนเอง หมายถึง ความคิดความรู้สึก และพฤติกรรมของนักเรียน ที่มุ่งทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ โดยพยายามใช้ความสามารถของตนเอง

สมาชิก 40 คน

เวลา 50 นาที

สถานที่ ร่มไม้โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

อุปกรณ์

1. ใบงาน สถานการณ์จำลอง เรื่องใครจะช่วย ใช้ผู้แสดง 2 คน
2. ป้ายข้อความ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ขนาด 4 x 12 นิ้ว 1 แผ่น
3. ใบบันทึกพฤติกรรม 1 ชุด
5. ใบประเมินกิจกรรม 40 ชุด

ชั้นกิจกรรม

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 7 กลุ่ม โดยเลือกกลุ่มตามวันเกิด

“นักเรียนรู้จักใช้ไหมคะ ว่าตัวเองเกิดวันไหน”

“คนที่เกิดวันอาทิตย์คะ”

นักเรียนยกมือ

“คนที่เกิดวันอาทิตย์ให้มารวมกลุ่มกันคะ”

นักเรียนที่เกิดวันอาทิตย์มารวมกลุ่มกัน

“ครูจะให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามวันเกิดนะคะ คนที่เกิดวันอื่น ๆ ให้เดินหากกลุ่ม นักเรียนจะใช้วิธียังงี้ก็ได้ที่จะทำให้เพื่อนรู้ว่า ตัวเองเกิดวันไหน แข่งขันกันนะคะกลุ่มใดจะเสร็จก่อน ลงมือคะ”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

“เราได้กลุ่มตามวันเกิดแล้วนะคะ ให้นักเรียนทั้ง 7 กลุ่มนั่งลงคะ ครูจะให้นักเรียนช่วยกันดูป้ายข้อความต่อไปนี่”

ผู้วิจัยแสดงป้ายข้อความ คนเป็นที่พึ่งแห่งตน

“อ่านพร้อมกันคะ”

นักเรียนปฏิบัติ

“คนเป็นที่พึ่งแห่งตน มีความหมายว่าอย่างไร”

นักเรียนพยายามช่วยกันตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

“คนเป็นที่พึ่งแห่งตน หมายถึงความคิด ความรู้สึก แบบละพฤติกรรมของนักเรียน ที่มุ่งทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ โดยพยายามใช้ความสามารถของตน และจากนี้ไปครูจะให้นักเรียนชมสถานการณ์จำลอง เรื่องใครจะช่วย เชิญตัวแทนคะ”

นักเรียนที่ได้รับเลือกให้เป็นตัวแทน แสดงสถานการณ์จำลอง ออกมาแสดง

ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน

นักเรียนปรบมือเมื่อการแสดงจบลง

ขั้นวิเคราะห์

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ปรึกษากันเพื่อตอบคำถาม

“ขอขอบคุณตัวแทนที่ออกมาแสดงนะคะ ที่นี้ให้แต่ละกลุ่ม ปรึกษากันและตอบคำถามต่อไปนี่

1. ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของแจ่มจันทร์ ในเช้าวันนั้น นักเรียนจะอย่างไร
2. นักเรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร ถ้าเจอกับเหตุการณ์เช่นนี้ ให้เวลานักเรียน 5 นาที ”

นักเรียนลงมือปฏิบัติ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมและควบคุมเวลา

“หมดเวลาละ”

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงผลงาน

“ขอเชิญกลุ่มวันอาทิตย์ออกมาเสนอผลงาน กลุ่มอื่น ๆ เตรียมตัวให้พร้อมเรียงตามวันเดียนะคะ เชิญค่ะ”

นักเรียนออกมาเสนอผลงานจนครบทุกกลุ่ม

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

ขั้นสรุป

“จากที่ตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ได้ออกมาเสนอผลงาน และจากการที่ได้ร่วมกันทำกิจกรรม นักเรียนคิดว่าได้ข้อคิดอะไรบ้าง”

นักเรียนช่วยกันตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมและสรุป

“นักเรียนคงเคยได้ยินคำว่า อัคติ อัคติโน นาโต มาแล้ว หมายถึงอะไรใครรู้บ้าง”

นักเรียนตอบ

“ค่ะ มีความหมายว่า ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ซึ่งก็หมายความว่าใครได้กล่าวไปแล้ว จะเห็นว่าลักษณะการพึ่งตนเอง เป็นลักษณะที่สำคัญมากอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้คนเราทำงานทุกอย่าง ประสบความสำเร็จ เพราะถ้าเรามัวแต่จะไปหวังพึ่งพาคนอื่น งานของเราก็ไม่สำเร็จ หรือสำเร็จช้าไม่เป็นไปตามที่เรากำหนดไว้ การพึ่งตนเองนี่ก็เป็นลักษณะ

อย่างหนึ่งของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นักเรียนเองก็สามารถเป็นคนที่พึ่งตนเองได้ โดยเริ่มตั้งแต่เรื่องง่าย ๆ เช่น ดูแลเรื่องซักผ้าด้วยตนเอง ทำการบ้านเอง ไม่เข้าใจก็ถามเพื่อน ไม่ใช่ลอกเพื่อนเลย ครูเชื่อว่า นักเรียนทุกคนในห้องนี้ จะเป็นที่พึ่งตนเองอยู่แล้ว วันนี้หมดเวลา เราจะพบกันอีกเป็นครั้งสุดท้าย วันที่.....เวลา.....อย่าลืมตอบแบบประเมินกิจกรรมเหมือนทุกครั้งและรวบรวมผลงานทุกอย่างส่งครู ขอบใจนักเรียนทุกคนที่ร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี สวัสดีค่ะ”

ผู้วิจัยแจกแบบประเมินกิจกรรม

ขั้นประเมินผล

ความร่วมมือ ความสนใจกิจกรรม และผลงานการนำเสนอผลงาน จากแบบบันทึกกิจกรรม

การประเมินกิจกรรม

ประเมินจากแบบประเมินกิจกรรม

ใบกิจกรรมที่ 10

สถานการณ์ เรื่อง ใครจะช่วย

มยุรีเป็นเด็กนักเรียนชั้น ม.1 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง มยุรีเป็นเด็กที่มีความสามารถแก้ไขปัญหาคำถามต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ทำงานก็มักจะต้องพยายามทำให้เสร็จ และถ้าไม่อยากเกินความสามารถของมยุรี แล้วมยุรีก็พยายามที่จะทำอะไรด้วยตัวเองเสมอ

วันหนึ่งในชั่วโมงคณิตศาสตร์ ซึ่งเรื่องที่สอนเป็นเรื่องยาก เมื่ออาจารย์สอนจบก็สั่งการบ้านให้นักเรียนทำ 20 ข้อ ส่งตอนเช้าวันรุ่งขึ้น ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่แอบบ่นกันว่า อาจารย์ให้การบ้านมากมาย เพราะการบ้านวิชาอื่นก็มีมากอยู่แล้ว แต่ในที่สุดทุกคนก็ต้องทำการบ้านมาส่งอาจารย์ ซึ่งทุกคนก็พยายามคิดที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว

แจ่มจันทร์ได้เสนอความคิดขึ้นว่า จะนำการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ไปให้พี่ชายของเธอที่เรียนอยู่ชั้น ม. 3 ช่วยทำเพราะพี่ชายของเธอเป็นคนที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์เก่งมาก แล้วแจ่มจันทร์ก็ได้บอกเพื่อน ๆ ว่าจะมาโรงเรียนแต่เช้าเพื่อนำมาให้เพื่อนลอก ก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ

ส่วนมยุรีพยายามกลับให้ถึงบ้านเร็วที่สุด หลังจากโรงเรียนเลิก เมื่อถึงบ้านเธอพยายามในการทำการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ มยุรีไม่ยอมดูโทรทัศน์ นอนดีกว่าปกติ เพื่อพยายามทำการบ้านให้เสร็จทุกวิชา มยุรีจำได้เสมอว่าคุณพ่อของเธอเคยสอนไว้ว่า “เวลาทำงานอะไรจะต้องทำให้เสร็จ”

เมื่อมยุรีมาถึงโรงเรียนในตอนเช้า มยุรีบอกเพื่อน ๆ ว่า เธอทำการบ้านหมดทุกวิชาใครมีอะไรสงสัยบ้างเธอจะอธิบายให้ฟัง แต่ถ้าเพื่อนคนใดจะขอลอก มยุรีไม่เห็นด้วย ซึ่งเพื่อน ๆ ในห้อง ไม่มีใครสนใจฟังคำพูด-คำอธิบายของมยุรีเลย ทุกคนต่างเฝ้ารอแจ่มจันทร์ เช้าวันนั้นแจ่มจันทร์มาโรงเรียนสาย มาด้วยอาการอ่อนเพลีย เหลือเวลาอีกเพียง 10 นาที จะเข้าแถวเคารพธงชาติ แจ่มจันทร์บอกเพื่อน ๆ ว่า เธอต้องเสียตั้งแต่เมื่อคืน การบ้านก็ไม่ได้ให้พี่ชายช่วยทำ เพราะพี่ไม่ว่าง และเวลาที่จะให้มยุรีอธิบายก็ไม่พอแล้ว มยุรีคิดในใจว่า ถ้าเพื่อน ๆ ทุกคนมีความตั้งใจจริงที่จะทำงานให้สำเร็จ และพยายามทำด้วยความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่แล้วก็จะไม่ตกอยู่ในสภาพเช่นนี้

โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงงูใจใฝ่สัณฤทธึ ครั้งที่ 12

กิจกรรม กิจกรรมอ่ำลา

เทคนิคกระบวนการกลุ่ม เกมและเพลง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ให้นักเรียนสรุปทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาและสิ่งที่ได้รับจากการทำกิจกรรมทั้งหมด
2. ทบทวนความหมายและลักษณะของผู้มีแรงงูใจใฝ่สัณฤทธึ
3. ร่วมกิจกรรมอ่ำลาก่อนจากกัน

แนวคิด

มนุษย์เมื่อได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกัน มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันและยังได้ร่วมกิจกรรมต่างๆ ด้วยกัน ก่อนออกจากกันก็ควรมีการทบทวนสิ่งที่ได้ทำร่วมกัน เป็นการเก็บและทบทวนความทรงจำที่ดี มีการกล่าวคำลา เมื่อพบกันใหม่อีกครั้งจะได้ทักทาย ทำให้การจากกันด้วยดี และมีความอาลัยห่วงใยกัน

สมาชิก 40 คน

เวลา 50 นาที

สถานที่ ร่มไม้โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

อุปกรณ์

1. แผ่นป้ายแสดงความหมายและลักษณะของผู้มีแรงงูใจใฝ่สัณฤทธึ (จากการกระบวนการกลุ่มครั้งที่ 1)
2. ใบงานเนื้อเพลง ใจประสานใจจำนวน 20 ชุดและ เพลงคำสัญญา จำนวน 20 ชุด

3. ใบบันทึกพฤติกรรม 1 ชุด

4. ใบประเมินกิจกรรม 40 ชุด

ขั้นกิจกรรม

1. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ทำมาทั้งหมด ช่วยกันสรุป ผู้วิจัย ทบทวนกิจกรรมที่ทำร่วมกันมา และแสดงแผ่นป้ายข้อความ ความหมายและลักษณะ ของแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์

“นักเรียนคะ เราก็ได้ร่วมกิจกรรมมา 11 ครั้ง รวมกับครั้งนี้ครั้งที่ 12 เป็นครั้งสุดท้าย นักเรียนจำได้ไหมคะว่าได้ทำอะไรไปบ้าง”

นักเรียนช่วยกันตอบ

ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรม

“เรามาทบทวนไปพร้อม ๆ กันเลยนะคะ เริ่มตั้งแต่ความหมายของแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์”

ผู้วิจัยแสดงป้ายความหมายของแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์

“ให้นักเรียนอ่านพร้อม ๆ กันเลยนะคะ”

นักเรียนปฏิบัติ

ผู้วิจัยแสดงป้ายข้อความลักษณะของผู้มีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์

“อ่านพร้อมกัน”

นักเรียนปฏิบัติ

“หลังจากที่เราได้ทราบความหมายและลักษณะของผู้มีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ นักเรียนยัง ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสำรวจตนเอง การกำหนดเป้าหมาย การวางแผนในการทำงาน การวางแผนดำเนินชีวิตในแต่ละวัน นักเรียนยังได้ทำนาฬิกาชีวิต นาฬิกาในฝัน มีการสำรวจหาเป้าหมายและข้อผิดพลาด ได้ชมการแสดงของเพื่อนในเรื่องของความ กระตือรือร้น ความรับผิดชอบ และการพึ่งตนเอง นักเรียนยังได้รู้จักเคล็ดลับของคนเก่ง ครุหวังเป็นอย่างยิ่งว่า นักเรียนจะได้นำเอาสิ่งเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด เพื่อความสำเร็จของตัวนักเรียนเอง จะได้เป็นประโยชน์และความภูมิใจ ต่อนักเรียนและ ครอบครัว พ่อแม่ และที่สำคัญจะเป็นกำลังสำคัญที่จะพัฒนาประเทศของเราให้เจริญ รุ่งเรืองต่อไป ครูเชื่อว่านักเรียนของครูทุกคน จะต้องประสบความสำเร็จแน่นอน ถ้าทำ ตามที่เราได้ทำตามกิจกรรมที่เราทำร่วมกันมา อย่าลืมว่าอนาคตของประเทศอยู่ในกำมือ

ของนักเรียน ถ้านักเรียนประสบความสำเร็จประเทศชาติก็ประสบความสำเร็จไปด้วย ครูก็จะคอยดูนักเรียนต่อไป”

3. นักเรียนจับมือกันเป็นรูปวงกลม จับมือไขว้กันและร่วมกันร้องเพลง “ใจประสานใจ” และ “คำสัญญา”

“ให้นักเรียนยืนขึ้น จับมือกันขยายออกเป็นวงกลม”

นักเรียนปฏิบัติ

“ครูจะแจกเนื้อเพลงที่มีอยู่ 20 ชุด ให้นักเรียนดูด้วยกัน ใครที่ร้องได้ก็ไม่ต้องดู”

ผู้วิจัยแจกเนื้อเพลง

“ให้นักเรียนเอามือไขว้กัน แล้วจับมือกับเพื่อนที่อยู่ข้าง ๆ แล้วร้องเพลงร่วมกัน ในขณะร้องเพลงก็โยกตัวไปตามจังหวะ โดยเริ่มจากเพลง “ใจประสานใจ” ต่อด้วยเพลง “คำสัญญา” ครูจะนับ 1 ถึง 3 เริ่มเลยนะค่ะ”

ผู้วิจัยเข้าไปจับมือกับนักเรียนในวงกลม และร่วมร้องเพลงกับนักเรียนจนจบ

ก่อนจากกันในวันนี้ ครูขอขอบใจทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ครูจะไม่มีวันลืมนักเรียนได้เลย นักเรียนอย่าลืมสิ่งที่เราได้ทำร่วมกัน และอย่าลืมนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด แล้วฝันของนักเรียนจะเป็นจริง ครูจะกลับมาเยี่ยมนักเรียนอีกครั้ง เพื่อให้นักเรียนตอบแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อีกครั้งหนึ่ง วันที่.....เวลา..... สำหรับวันนี้สวัสดิ์ค่ะ”

ขั้นประเมินผล

ความร่วมมือ ความสนใจกิจกรรม และผลงานการนำเสนอผลงาน จากแบบบันทึกกิจกรรม

การประเมินกิจกรรม

ประเมินจากแบบประเมินกิจกรรม

เพลงใจประสานใจ

*มองแววตาทุกคน	เปี่ยมสุขสันต์ระคนสุขสันต์
ยิ้มแย้มเข้าใจกัน	ดาสบประสานไมตรีฉายมา
ควงอุทัยทุกดวง	ถ่วงด้วยรักและแรงศรัทธา
ปรารภนาในสิ่งเดียวกัน	

*ความกลางแคลงหายไป	โลกสดใสคืนมาอีกครา
ฟ้าหลังฝนงามตา	ความมืดโรยรามลายหายพลัน
มีแต่ความเข้าใจ	อุ่นไอรักไมตรีต่อกัน
ผ่านมานั้นลืมมันลบไป	

*ร้องเถิดร้องเพลงกัน	ประสานรอยร้าวในใจ
ลบรอยร้าวภายในอุรา	ร้องเถิดร้องเพลงกัน
จับมือกันไว้ดีกว่า	หันหน้ามาเข้าใจกัน

*อันคนเราทุกคน	ต่างเกิดมาควรพาพึ่งกัน
มีไมตรีสัมพันธ์โลกนั้นสดใส	จงมารวมพลังร่วมสร้างสรรค์จรรโลงอุทัย
จับมือกันเดินก้าวไป	มุ่งสู่จุดหมายอนาคตเรา

*ร้องเถิดร้องเพลงกัน	ประสานรอยร้าวในใจ
ลบรอยร้าวภายในอุรา	ร้องเถิดร้องเพลงกัน
จับมือกันไว้ดีกว่า	หันหน้ามาเข้าใจกัน

เพลงคำสัญญา

ก่อนจากกันขอสัญญา ฝากประทับใจตรา จนกว่าจะพบกันใหม่
 โบกมืออำลา สัญญาด้วยหัวใจ เพราะความรักติดตรึงหัวใจ
 ด้วยใจผูกพันมั่นคง

ด้วยความดีนั้นฝังตรึง จากไปแล้วคำนึง ตรึงประทับใจ
 อย่าได้ลืมเลือน สัญญากันไว้อย่างไร ขอให้เรามั่นคงจิตใจ
 ก้าวไปสรรค์สร้างชีวิต

*โอ้เพื่อนเอ๋ย เคยร่วมสนุกกันมา แต่เวลาต้องพาให้เราจากกัน
 ไม่นานหรือหนา เราคงได้มาพบกัน ไม่มีสิ่งใดขวางกัน เพราะเรามั่นในสัญญา

**หากแผ่นดินไม่ฝังกาย จะสุขจะทุกข์เพียงใด น้อมกายยืมสุ์พันผ้า
 ร้อยรัดดวงใจ มั่นในคำสัญญา สรรค์สรรค์เพื่อมวลประชา นี่คือนิสัญญา
 ของเรา

(ข้า **,*)

แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

กิจกรรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ครั้งที่..... วันที่.....

พฤติกรรมขณะเข้าร่วม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การตอบคำถาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุป

.....

.....

.....

แบบประเมินกิจกรรม

ชื่อ.....สกุล..... เลขที่.....

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยการกาเครื่องหมายลงในช่องระดับความคิดเห็น

ชื่อกิจกรรม.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1.	กิจกรรมน่าสนใจ.....			
2.	กิจกรรมมีความสนุกสนาน.....			
3.	กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา.....			
4.	กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ.....			
5.	สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเหมาะสม.....			
6.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม.....			
7.	นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น.....			
8.	นักเรียนได้รับประโยชน์จากกิจกรรม.....			

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่

☐ เคย☐ ไม่เคย☐ ไม่แน่ใจ

10. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ภาคผนวก ค

สรุปการประเมินผลการใช้โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ครั้งที่ 1: กิจกรรม ปฐมนิเทศ

ประเมินจากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

นักเรียนสนใจทำกิจกรรมที่น่าเสนอ ไม่เดินไปเดินมา จ้องหน้า ช่วงแรกยังไม่คุ้นเคย หลังจากเล่นเกม นักเรียนเริ่มคุ้นเคยและให้ความร่วมมือ เล่นเกมอย่างสนุกสนาน มีสมาธิ ต้องการเล่นซ้ำอีก เพื่อทดสอบความสามารถอีกครั้ง ในช่วงแรกให้ออกมาพูดหน้าชั้นเรียนต้องกระตุ้น ครั้งต่อไปกล้าแสดงออกมาแสดงความคิดเห็นหน้าชั้นมากขึ้น ในการตอบคำถามครั้งแรกๆ ไม่กล้าตอบ เมื่ออธิบายว่าต้องกล้าแสดงความคิดเห็น เพราะการแสดงความคิดเห็นไม่ต้องกลัวผิด การตอบคำถามครั้งต่อมา พยายามช่วยกันตอบมากขึ้น โดยสรุปแล้ว นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรม กล้าตอบกล้าแสดงความคิดเห็น

จากแบบประเมินกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กิจกรรมน่าสนใจ	28 คน	14 คน	-
2. กิจกรรมมีความสนุกสนาน	27 คน	15 คน	-
3. กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา	15 คน	6 คน	-
4. กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ	13 คน	22 คน	7 คน
5. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเหมาะสม	20 คน	19 คน	3 คน
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	30 คน	9 คน	2 คน
7. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	14 คน	25 คน	8 คน
8. นักเรียนได้ประโยชน์จากกิจกรรม	34 คน	8 คน	-

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่ เคย 6 คน ไม่เคย 32 คน ไม่แน่ใจ 4 คน

10. ข้อเสนอแนะ

อยากให้มีโอกาสทำกิจกรรมทุกวัน

เพิ่มเวลาอีก
 อยากให้มีการเรียนการสอนทุกสัปดาห์
 อยากให้มีการเรียนการสอนตลอดไป
 ให้ความรู้เพิ่มเติม
 กิจกรรมดีมากสำหรับนักเรียน
 อยากให้หาเกมสนุกๆ

สรุปจากผลงานนักเรียน

จากคำถามให้นักเรียนไปทำเป็นการบ้าน ทำอย่างไรนักเรียนจึงจะเป็นคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่าตั้งใจเรียน มีความรับผิดชอบ และขยันอดทน บางส่วนตอบว่า มีการวางแผนและต้องขยันฝึกฝนเพิ่มเติมในสิ่งที่ตนเองชอบรวมทั้งต้องใช้ความพยายามด้วย จากผลงานของนักเรียน นักเรียนให้ความร่วมมือในการตอบเป็นอย่างดี

ครั้งที่ 2: กิจกรรม คนก็มีหัวใจ

ประเมินจากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

นักเรียนสนใจทำตามที่คุณวิทยอธิบายและทำไปพร้อมๆกัน มีการซักถาม ขณะที่ทำรูปหัวใจนักเรียนบางคนก็ถามว่ารูปหัวใจของตนเล็กใช้ได้หรือไม่ มีการอวดรูปหัวใจกันว่าของใครสวย การตอบคำถามลงในรูปหัวใจ ก็มีความกระตือรือร้น ช่วงให้สำรวจตนเองจากแบบทดสอบถาม ให้นักเรียนอ่าน เนื่องจากมีนักเรียนบางคนอ่านหนังสือช้า คนที่ทำเสร็จก่อนก็เดินไปที่โต๊ะเพื่อน ผู้ช่วยวิทยบอกก็เชื่อฟัง กลับไปนั่งที่ของตนเอง การเฉลยแบบสำรวจนักเรียนสนใจฟัง เนื่องจากมีการเปรียบเทียบคะแนนที่ตนเองเลือกเป็นข้อๆ ดังนั้นจึงมีความสนุกสนาน ได้เปรียบเทียบกับคะแนนของเพื่อนด้วย เมื่อรวมคะแนนและแปลความหมายนักเรียนก็ยอมรับ

จากแบบประเมินกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กิจกรรมน่าสนใจ	28 คน	14 คน	-
2. กิจกรรมมีความสนุกสนาน	24 คน	16 คน	2 คน
3. กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา	16 คน	22 คน	4 คน
4. กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ	15 คน	22 คน	5 คน
5. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเหมาะสม	18 คน	20 คน	4 คน
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	31 คน	9 คน	2 คน
7. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	17 คน	23 คน	2 คน
8. นักเรียนได้ประโยชน์จากกิจกรรม	30 คน	12 คน	-

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่ เคย 4 คน ไม่เคย 39 คน

10. ข้อเสนอแนะ

น่าจะมีเวลามากกว่านี้ เวลาน้อยเกินไป
 อยากให้ทำกิจกรรมมากกว่านี้
 กิจกรรมดีมากน่าจะมีกิจกรรมแบบนี้มานานแล้ว
 อยากให้มาสอนทุกวัน
 อยากให้มีกิจกรรมแบบนี้เสมอ

สรุปจากผลงานนักเรียน

จากรูปคนมีหัวใจ

จากคำถาม

1. สิ่งที่นักเรียนทำได้ดีที่สุดคืออะไร

เรียนหนังสือ 17 คน

ช่วยพ่อ แม่ทำงาน 15 คน

เล่นฟุตบอล 5 คน

ทำกับข้าวทานเองตอนเช้า 2 คน

งานศิลปะ 1 คน

เรียนคณิตศาสตร์และอังกฤษได้ดี 1 คน

ทำนา 1 คน

2. คนที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนมากที่สุด

พ่อ แม่ 17 คน

พ่อแม่และ ครู 10 คน

ครู 5 คน

พ่อแม่และพี่ 4 คน

พ่อแม่ เพื่อน ครู 2 คน

พ่อแม่ และครอบครัว 2 คน

พ่อ 1 คน

แม่ 1 คน

3. สิ่งที่เป็นความสำเร็จสำหรับนักเรียนและนักเรียนรู้สึกภูมิใจ

นักเรียนจะตอบว่าได้เป็นนักฟุตบอลตัวจริง ได้รับทุนเรียนดี สอบได้คะแนนวิชาภาษาอังกฤษได้ลำดับที่ 1 ไปสอบแข่งขันทางวิชาการและ โครงการเพชรน้ำหนึ่งปลูกผักทานเองได้ ทำบั้งไฟเองได้ นอกจากนั้นตอบว่า เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. สิ่งที่นักเรียนชอบและอยากทำมากที่สุด

เล่นกีฬาและได้เป็นนักกีฬา 6 คน

นอกจากนั้นจะตอบเกี่ยวกับการเรียน เรียนหนังสือให้จบ เรียนหนังสือให้มาก

5. อนาคตอยากเป็นอะไร

ครู 11 คน

วิศวกร 7 คน

ทหาร 6 คน

ตำรวจ 4 คน

นักกีฬา 3 คน

นักฟุตบอล 2 คน

แพทย์ 3 คน

ตำรวจหญิง 2 คน

ช่างเสริมสวย 2 คน

พยาบาล 2 คน

นักธุรกิจ 1 คน

จากแบบสำรวจตนเอง

ดีมาก 3 คน

ดี 18 คน

พอใช้ 16 คน

ยังต้องปรับปรุง 3 คน

ยังต้องปรับปรุงอีกมาก 2 คน

ครั้งที่ 3: กิจกรรม ความทรงจำที่มีคุณค่า

ประเมินจากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

นักเรียนสนใจภาพที่ผู้วิจัยนำมาให้ดู มีการซักถามในขณะที่ผู้วิจัยย้อนคิดถึงความสำเร็จของตัวนักเรียนตามแต่ละภาพ ผู้วิจัยให้ดูตั้งแต่ความสำเร็จเล็กๆ จนถึงความสำเร็จใหญ่ๆ นักเรียนจะเงยฟังผู้วิจัยเล่าอย่างตั้งใจ ในช่วงแบ่งกลุ่มโดยการแจกภาพสัตว์ให้นักเรียนร้องเป็นเสียงสัตว์ที่ได้รับ นักเรียนสนุกสนานมีการหัวเราะขบขันเสียงสัตว์ที่เพื่อนร้อง แข่งขันเพื่อจะได้ออกมานำเสนอผลงาน ช่วงเวลาที่ให้ภายในกลุ่มคิดรวบรวมความสำเร็จในอดีตของแต่ละคน และให้หาภายในกลุ่มคัดเลือกดูว่าความสำเร็จของคนใดที่จะเป็นตัวแทนออกมาเสนอ นักเรียนสนใจทำ และบางกลุ่มคัดเลือกตัวแทนและมีความพร้อม หลังจากเล่นเกม ให้ออกมาเสนอผลงาน ครั้งแรกยังต้องกระตุ้น พอกลุ่มต่อไปก็ร่วมมือดี

จากแบบประเมินกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กิจกรรมน่าสนใจ	27 คน	15 คน	-
2. กิจกรรมมีความสนุกสนาน	22 คน	19 คน	1 คน
3. กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา	15 คน	23 คน	4 คน
4. กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ	20 คน	18 คน	4 คน
5. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเหมาะสม	30 คน	12 คน	-
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	17 คน	22 คน	3 คน
7. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	20 คน	22 คน	-
8. นักเรียนได้ประโยชน์จากกิจกรรม	33 คน	9 คน	-

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่ ไม่เคย 40 คน ไม่แน่ใจ 2 คน

10. ข้อเสนอแนะ

อยากให้มาทุกวัน ทุกสัปดาห์

อยากให้มีครูเพิ่มอีก 1 คน

ได้รู้พื้นอดีต

อยากให้มีเวลามากกว่านี้

อยากให้มีรางวัล

ครั้งที่ 4: กิจกรรม ไซไมไซ

ประเมินจากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

ช่วงเล่นเกมนักเรียนสนุกสนาน มีการเดินรอบๆ เครื่องเล่นเทป และแสดงอาการจ้องว่าผู้วิจัยจะปิดเครื่องเล่นเทปเมื่อใด เมื่อหยุดเพลง นักเรียนรีบจัดกลุ่มแล้วรีบเข้าไปอยู่ใน

ถูกคำด้วยความสนุกสนาน บางคนขอเล่นต่ออีกรอบ หลังจากได้กลุ่มแล้ว มีการแข่งทายคำสุภาษิตไทย นักเรียนสนใจมาก ต่างแย่งกันตอบและพยายามให้ความหมาย ผู้วิจัยช่วยสรุปเพิ่มเติมให้ครบถ้วนเต็มความหมายของคำนั้นๆซึ่งเป็นคำสุภาษิตที่ให้ ความหมายเกี่ยวกับความสำเร็จ ในช่วงเวลาการทำแบบประเมินใช้ไม่ใช้ นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการตอบแบบสอบถาม และเมื่อผู้วิจัยเฉลยคำตอบนักเรียนก็มีการสำรวจว่าตนเองไม่มีลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ข้อใด นักเรียนยอมรับ เมื่อผู้วิจัยให้แต่ละกลุ่มเรียกให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงผลงานหน้าชั้นเรียนก็ไม่มี การโต้เถียงกัน

จากแบบประเมินกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กิจกรรมน่าสนใจ	35 คน	7 คน	-
2. กิจกรรมมีความสนุกสนาน	36 คน	6 คน	-
3. กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา	28 คน	14 คน	-
4. กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ	25 คน	15 คน	2 คน
5. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเหมาะสม	30 คน	12 คน	-
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	27 คน	15 คน	-
7. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	25 คน	17 คน	-
8. นักเรียนได้ประโยชน์จากกิจกรรม	33 คน	9 คน	-

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่ เกย 2 คน ไม่เคย 38 คน ไม่แน่ใจ 2 คน

10. ข้อเสนอแนะ

อยากให้มีความรู้มากกว่า 1 คน

อยากให้มีความรู้มากมาย แบบนี้ทุกวัน

อยากให้หมดไป

สรุปจากผลงานนักเรียน

การตอบแบบประเมิน ใช่/ไม่ใช่

นักเรียนได้คะแนน 6-9 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยพบว่านักเรียนขาดลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่จะขาดข้อที่เกี่ยวกับการวางแผน ชอบงานง่ายๆ ไม่ยาก และยังคิดว่าเป็นเพราะโชคชะตา

ครั้งที่ 5: กิจกรรม ทำอะไรในวันหยุด

ประเมินจากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

ช่วงแรกซึ่งเป็นช่วงแบ่งกลุ่มให้นักเรียนร้องเพลงรวมเงินโดยจับมือเป็นวงกลม มีนักเรียนบางคนร้องเพลงได้และเคยเล่นเกมนี้ จึงให้นักเรียนกลุ่มนี้เป็นผู้นำร้องเพลงรวมเงิน เมื่อผู้วิจัยบอกให้รวมเงิน นักเรียนก็จะวิ่งเข้ากลุ่มรวมกัน แต่ครั้งแรกๆ ยังมีการแยกเพศหญิงกับชาย ผู้วิจัยจึงขอให้แต่ละกลุ่มต้องคละหญิงและชาย กิจกรรมนี้สร้างความสนุกสนานให้นักเรียนได้ดี หลังจากได้กลุ่มแล้ว นักเรียนก็นั่งตามกลุ่ม ขณะที่รอฟังเรื่องเล่าจากตัวแทนนักเรียน มีบางคนที่นั่งอยู่ไกลจึงต้องเรียกให้เข้ามานั่งใกล้ๆ และเนื่องจากผู้วิจัยได้ให้เงื่อนไขว่าหากไม่ตั้งใจฟัง นักเรียนจะไม่สามารถนำข้อมูลไปสร้างตารางชีวิตประจำวันได้ ถ้าเห็นว่ายังไม่เหมาะสมต้องปรับเวลาใหม่ ดังนั้นนักเรียนจึงตั้งใจฟัง หลังจากตัวแทนเล่าจบ ผู้วิจัยได้สรุปถึงการใช้เวลาในแต่ละวันให้ได้อย่างมีคุณค่าและแสดงนาฬิกาชีวิตให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนได้เลือกตัวแทนออกมาเสนอผลงาน ช่วงที่เสนอผลงานมีการเก็งกันพอสมควรจนผู้วิจัยให้กลุ่มที่ต้องการออกมาเสนอผลงานยืนขึ้นทั้งกลุ่ม และแสดงผลงานของตนเองทีละคน

จากแบบประเมินกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กิจกรรมหน้าสนใจ	32 คน	9 คน	1 คน
2. กิจกรรมมีความสนุกสนาน	30 คน	12 คน	-
3. กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา	25 คน	12 คน	5 คน
4. กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ	20 คน	18 คน	4 คน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
5. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม เหมาะสม	32 คน	10 คน	-
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	32 คน	20 คน	-
7. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	18 คน	20 คน	4 คน
8. นักเรียนได้ประโยชน์จากกิจกรรม	35 คน	7 คน	-

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่ เคย 10 คน ไม่เคย 30 คน ไม่แน่ใจ 2 คน

10. ข้อเสนอแนะ

อยากให้มีความยาว

อยากให้สอนทุกวัน

กิจกรรมนี้ดี

สรุปจากผลงานนักเรียน

จากใบงานทำอะไรในวันหยุด

กิจกรรมนี้คำตอบที่นักเรียนระบุกิจกรรมที่คาดว่าจะทำในวันหยุด คือ อ่านหนังสือ
เตรียมตัวสอบ เตรียมซักเสื้อผ้า และช่วยพ่อแม่ทำงาน

จากนาฬิกาชีวิต นาฬิกาในฝัน

นักเรียนทุกคนสามารถทำนาฬิกาชีวิตของแต่ละคนได้ มีบางคนเปรียบเทียบกับเพื่อน
แล้วเห็นว่าตนเองยังใช้เวลาไม่คุ้มค่าก็จะมี การปรับสร้างนาฬิกาในฝันขึ้น โดยจำกัดการ
เล่นและการนอนลง ในกรณีที่เห็นว่าตนเองใช้เวลานานมากเกินไป

ครั้งที่ 6: กิจกรรม กำหนดเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จ

ประเมินจากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

ในช่วงที่มีการนำเสนอบทกลอนของตัวแทน “งานคือชีวิต” นักเรียนสนใจฟัง บางคนบอกว่าได้ยินไม่ชัดเจนให้อ่านใหม่ เมื่อผู้วิจัยถามถึงความหมายของบทกลอน มีผู้ตอบ 4-5 คน ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายและย้ำว่าการกำหนดเป้าหมาย เป็นลักษณะอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ประสบผลสำเร็จ แล้วให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อทำแบบบันทึกการกำหนดเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จโดยดูไปพร้อมกับผู้วิจัย เมื่อเข้าใจแล้วลงมือทำด้วยตนเอง และให้แต่ละกลุ่มคัดเลือกตัวแทนมาเสนอผลงาน หลังจากนั้นเริ่มเล่นเกม นักเรียนสนใจเล่นเกมและเล่นได้ดี เมื่อให้ออกมาเสนอผลงานก็ให้ความร่วมมือดี

จากแบบประเมินกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กิจกรรมน่าสนใจ	24 คน	18 คน	-
2. กิจกรรมมีความสนุกสนาน	30 คน	12 คน	-
3. กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา	18 คน	20 คน	4 คน
4. กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ	21 คน	17 คน	4 คน
5. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเหมาะสม	19 คน	20 คน	3 คน
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	16 คน	25 คน	1 คน
7. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	17 คน	22 คน	3 คน
8. นักเรียนได้ประโยชน์จากกิจกรรม	32 คน	10 คน	-

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่ เคย 5 คน ไม่เคย 30 คน ไม่แน่ใจ 7 คน

10. ข้อเสนอแนะ

น่าจะมีครู 2 คน

เกมสนุกมาก

อยากให้มีคะแนนส่งอาจารย์ที่ปรึกษา

อยากให้มีเวลามากขึ้น จะได้ทำกิจกรรมมากขึ้น

จากผลงานของนักเรียน

จากใบงานกำหนดเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จ

นักเรียนส่วนใหญ่ระบุว่าจุดด้อยที่ทำให้ตัวเองไม่ประสบผลสำเร็จในการทำกิจกรรมต่างๆ เนื่องจากยังอยากเล่น อยากดูโทรทัศน์ เหนื่อยหรือท้อแท้ บางคนบอกว่าตนเองมักง่ายเพื่อให้เสร็จๆ ไป และจุดเด่นที่ทำให้สำเร็จคือ ความตั้งใจและพยายาม ฉะนั้นเป้าหมายในการทำงานให้สำเร็จในครั้งต่อไป นักเรียนบอกว่า จะตั้งใจทำ ต้องทำให้ได้ จะพยายามอดทนทำในสิ่งที่ตนเองตั้งเป้าหมายเอาไว้

ครั้งที่ 7: กิจกรรม หลายชีวิต

ประเมินจากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

ในการเล่นเกมนิเวศน์แบ่งกลุ่ม นักเรียนให้ความสนใจพอสมควร มีบางคนไม่เข้าใจเพื่อนๆ ต้องอธิบายให้เข้าใจ ช่วงการเคลื่อนไหวย้ายหากกลุ่ม นักเรียนส่งเสียงดัง การรวมกลุ่มช้า ผู้วิจัยต้องกระตุ้นให้ปฏิบัติเร็วขึ้น หลังจากนั้นให้นั่งลง และให้ตัวแทนออกมาอ่านโคลงสี่สุภาพ นักเรียนสนใจฟัง แต่ตัวแทนอ่านเสียงเบา ต้องอ่านอีกรอบ รอบที่สองตัวแทนอ่านทำนองธรรมดา เมื่อผู้วิจัยถามว่าเมื่อนักเรียนฟังโคลงสี่สุภาพจบแล้ว นักเรียนรู้สึกอย่างไร นักเรียน 3-4 คนช่วยกันตอบว่า คนที่ประสบความสำเร็จตอนเด็กๆ เขาต้องลำบาก ต้องทำงานหนัก พอตอนแก่จึงสบาย เป็นตัวอย่างให้นักเรียนรู้จักอดทน รู้จักการทำงาน และรู้จักอดทนต่อความลำบาก จากนั้นผู้วิจัยแจกกรณีศึกษาให้แต่ละกลุ่มได้ศึกษา และให้ออกมาเสนอผลงาน ทุกกลุ่มสนใจฟังกลุ่มอื่น นักเรียนสามารถสรุปลักษณะที่สำคัญที่ทำให้กรณีศึกษาประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยได้สรุปเพิ่มเติม เพื่อให้ นักเรียนมองเห็นชัดเจน และยังได้ยกตัวอย่างให้ฟังอีกเรื่อง นักเรียนสนใจมาก จากการซักถาม นักเรียนได้ข้อคิดอะไรในกิจกรรมในครั้งนี้ นักเรียนตอบว่าได้ข้อคิดในการนำ

แบบอย่างวิถีชีวิตของผู้ประสบผลสำเร็จมาใช้กับตนเอง ทำให้มีกำลังใจ ไม่ย่อท้อต่อความลำบาก

จากแบบประเมินกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กิจกรรมน่าสนใจ	26 คน	15 คน	1 คน
2. กิจกรรมมีความสนุกสนาน	16 คน	24 คน	2 คน
3. กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา	20 คน	20 คน	2 คน
4. กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ	24 คน	18 คน	-
5. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเหมาะสม	23 คน	16 คน	3 คน
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	25 คน	14 คน	3 คน
7. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	18 คน	22 คน	2 คน
8. นักเรียนได้ประโยชน์จากกิจกรรม	36 คน	6 คน	-

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่ เลข 4 คน ไม่เคย 36 คน ไม่แน่ใจ 2 คน

10. ข้อเสนอแนะ

อยากให้มิกิจกรรมตลอดไปเพราะได้ประโยชน์

น่าจะมีเวลามากกว่านี้

อยากให้นำเรื่องแบบนี้มาเล่าให้ฟังอีก

อยากให้มิกิจกรรมด้วย

ครั้งที่ 8: กิจกรรม เคลื่อนย้ายคนเก่ง

ประเมินจากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

ช่วงจับฉลากแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม เสียเวลานาน นักเรียนเดินไปเดินมา ผู้วิจัยต้องตัดสินใจให้แบ่งกลุ่ม โดยแบ่งเป็นหญิงและชาย แล้วแข่งขันเล่นเกมทายภาพ ระหว่าง 2 กลุ่ม นักเรียนสนใจ กลุ่มผู้ชายกลัวแพ้กลุ่มผู้หญิง แต่ผลสุดท้ายกลุ่มผู้หญิงเป็นฝ่ายชนะ กลุ่มผู้ชายไว้วายอยากแข่งขันใหม่ ผู้วิจัยต้องนำเข้าสู่บทเรียน การเป็นคนเก่งทำอย่างไร ให้ตัวแทนออกมาแสดงสถานการณ์จำลองความลับของเจม นักเรียนสนใจดี แต่เนื่องจากตัวแทนคนหนึ่งจำบทไม่ได้ ตอนแสดงอีกคนต้องเตือนว่าตนเองเป็นเจมหรือโป๊งถึงตาที่จะพูดแล้วนะ ทำให้เป็นที่สนุกสนาน ผู้วิจัยต้องคอยให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ มีการแสดงตารางประจำวันของเจม แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงาน กลุ่มผู้ชายกลัวแพ้กลุ่มผู้หญิงจึงออกมาเสนอผลงานก่อน

จากแบบประเมินกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กิจกรรมน่าสนใจ	35 คน	6 คน	1 คน
2. กิจกรรมมีความสนุกสนาน	20 คน	20 คน	2 คน
3. กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา	30 คน	10 คน	2 คน
4. กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ	32 คน	10 คน	-
5. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเหมาะสม	33 คน	8 คน	1 คน
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	37 คน	5 คน	-
7. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	19 คน	20 คน	3 คน
8. นักเรียนได้ประโยชน์จากกิจกรรม	36 คน	6 คน	-

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่ เคย 2 คน ไม่เคย 40 คน ไม่แน่ใจ - คน

10. ข้อเสนอแนะ

อยากให้เวลามากกว่านี้

ได้เคล็ดลับของคนเก่งทำให้ได้ข้อคิด

อยากให้เกมและการทำงานร่วมกันแบบนี้อีก

อยากให้เพื่อนๆ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

อยากให้ครู 2 คน

ครั้งที่ 9: กิจกรรม ความสำเร็จหรือรันท

ประเมินจากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มโดยให้นักเรียนที่นั่งในแถวเดียวกัน อยู่กลุ่มเดียวกัน ขณะให้ช่วยกันคิด คำตอบจากคำถาม การทำการบินเสร็จก่อนกำหนดมีข้อดีข้อเสียอย่างไร นักเรียนแต่ละกลุ่มต่างจะมักเขม้นช่วยกันทำ มีการเลือกตัวแทนในการลุกขึ้นตอบคำถาม ทุกกลุ่มพบว่าไม่มีข้อเสียเลย ช่วงที่ตัวแทนออกมาแสดงบทบาทสมมติ นักเรียนสนใจและหัวเราะ สนุกสนาน เนื่องจากตัวแทนตีความและแสดงบทบาทสมมติโดยใช้ภาษาท้องถิ่น เมื่อให้สรุปก็สนใจ มีการแย่งกันออกมาเสนอผลงาน

จากแบบประเมินกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กิจกรรมน่าสนใจ	31 คน	11 คน	-
2. กิจกรรมมีความสนุกสนาน	26 คน	16 คน	-
3. กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา	20 คน	22 คน	-
4. กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ	38 คน	4 คน	-
5. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเหมาะสม	30 คน	12 คน	-
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	25 คน	17 คน	-
7. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	21 คน	18 คน	3 คน
8. นักเรียนได้ประโยชน์จากกิจกรรม	36 คน	6 คน	-

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่ เลข 3 คน ไม่เคย 39 คน ไม่แน่ใจ - คน

10. ข้อเสนอแนะ

กิจกรรมน่าสนใจได้ประโยชน์

น่าจะจัดกิจกรรมให้มากกว่านี้

อยากให้มีกิจกรรมแบบนี้ทุกรายวิชา

ควรมีเวลามากกว่านี้

อยากให้มีกิจกรรมทุกวัน

อยากให้ครูดูว่านี่

อยากให้เพื่อนในห้องอื่นๆได้ทำกิจกรรมแบบนี้ด้วย

ครั้งที่ 10: กิจกรรม ความสำเร็จของทาทา

ประเมินจากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

นักเรียนมีส่วนร่วม พยายามที่จะตอบคำถาม ขณะที่ตัวแทนแสดงบทบาทสมมติ ความสำเร็จของทาทา นักเรียนสนใจฟัง เมื่อให้ตอบคำถามก็จับประเด็นตอบได้ เนื่องจากเป็นกลุ่มใหญ่ ผู้วิจัยจึงพยายามให้ทุกคนตอบคำถาม หลังจากนั้นจึงให้เลือกตัวแทนออกมาเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปข้อคิดจากกิจกรรมครั้งนี้

จากแบบประเมินกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กิจกรรมน่าสนใจ	30 คน	12 คน	-
2. กิจกรรมมีความสนุกสนาน	25 คน	17 คน	-
3. กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา	28 คน	12 คน	2 คน
4. กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ	26 คน	16 คน	-
5. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเหมาะสม	20 คน	22 คน	-
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	18 คน	19 คน	5 คน
7. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	21 คน	21 คน	-
8. นักเรียนได้ประโยชน์จากกิจกรรม	36 คน	6 คน	-

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่ เคย 5 คน ไม่เคย 37 คน ไม่แน่ใจ - คน

10. ข้อเสนอแนะ

สนุก ได้ข้อคิด

อยากให้มีความมากกว่านี้

อยากให้ครูดูกว่านี้

ครั้งที่ 11: กิจกรรม คนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ประเมินจากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

ช่วงแบ่งกลุ่มโดยวันเกิด วุ่นวายเล็กน้อย นักเรียนเดินไปเดินมา พูดกันเสียงดัง ผู้วิจัยต้องกระตุ้นให้มีการแข่งขัน ระหว่างคนที่เกิดวันต่างๆ นักเรียนกระตือรือร้นมากขึ้น เมื่อดำเนินเข้าสู่กิจกรรมสนใจอ่าน และฟังคำอธิบาย ขณะที่ตัวแทนออกมาแสดงสถานการณ์จำลอง ผู้แสดงเป็นนักเรียนหญิงและไม่เคยแสดงออก นักเรียนภายในห้องจึงจับตามอง เมื่อให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามและสรุป ออกมาเสนอผลงาน ผู้วิจัยไม่ได้มีการกระตุ้น

จากแบบประเมินกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กิจกรรมน่าสนใจ	20 คน	22 คน	-
2. กิจกรรมมีความสนุกสนาน	15 คน	20 คน	-
3. กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา	21 คน	20 คน	1 คน
4. กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ	25 คน	17 คน	-
5. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเหมาะสม	20 คน	19 คน	3 คน
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	16 คน	20 คน	6 คน
7. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	20 คน	18 คน	4 คน
8. นักเรียนได้ประโยชน์จากกิจกรรม	33 คน	9 คน	-

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่ เคย 10 คน ไม่เคย 30 คน ไม่แน่ใจ 2 คน

10. ข้อเสนอแนะ

อยากทำกิจกรรมแบบนี้อีก

ได้ความรู้ สามารถนำไปใช้ได้

อยากให้ครูร้องเพลงให้ฟัง

ครั้งที่ 12: กิจกรรม อ่าลา

ประเมินจากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

ช่วงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำมาทั้งหมด นักเรียนตอบได้ดี นักเรียนชายช่วยกันตอบน้อย ผู้วิจัยทบทวนโดยใช้ป้ายข้อความ ในกิจกรรมครั้งที่ 1 เพื่อทบทวนอีกครั้ง นักเรียนสนใจดี ช่วงสุดท้ายผู้วิจัยแจกเนื้อเพลง ให้นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลมและร่วมกันร้องเพลง นักเรียนสนใจ ก่อนจากกันได้มีการอวยพรให้แก่กันและกัน นักเรียนพูดว่าอยากให้ผู้วิจัยมาอีก

จากแบบประเมินกิจกรรมของนักเรียน

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. กิจกรรมน่าสนใจ	30 คน	10 คน	2 คน
2. กิจกรรมมีความสนุกสนาน	32 คน	10 คน	-
3. กิจกรรมที่จัดเหมาะกับเวลา	20 คน	20 คน	2 คน
4. กิจกรรมมีความยากง่ายพอเหมาะ	25 คน	15 คน	2 คน
5. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเหมาะสม	22 คน	18 คน	2 คน
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	19 คน	23 คน	-
7. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	23 คน	19 คน	-
8. นักเรียนได้ประโยชน์จากกิจกรรม	33 คน	9 คน	-

9. นักเรียนเคยทำกิจกรรมนี้มาก่อนหรือไม่ เคย 2 คน ไม่เคย 40 คน ไม่แน่ใจ - คน

10. ข้อเสนอแนะ

อยากให้มีการทำกิจกรรมแบบนี้ตลอดไป

อยากให้ครูมาอีก

หมายเหตุ

จำนวนนักเรียนทั้งหมดในห้องมีจำนวนทั้งสิ้น 43 คน เข้าร่วมกิจกรรมโดยเฉลี่ย
ครั้งละ 42 คน เนื่องจากในแต่ละครั้งมีนักเรียนลา หรือ ขาดเรียน

ภาคผนวก ง
สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาค่าความเที่ยงของแบบวัดแรงงใจไฟ้สัมฤทธิ์ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach มีสูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531)

$$\alpha = \frac{k}{(k-1)} \left\{ 1 - \sum \frac{Si^2}{Si^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของเครื่องวัด

$\sum Si^2$ แทน ผลรวมของของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

Si^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

2. การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงงใจไฟ้สัมฤทธิ์ หลังการทดลองของกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง โดยที่ทั้งสองกลุ่มเป็นอิสระกัน (ัดดา อาชะวงศ์, 2533)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 - 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \left[\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right]}}$$

ชั้นของความเป็นอิสระ $df = N_1 + N_2 - 2$

$\overline{X}_1, \overline{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังให้กระบวนการของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนก่อนและหลังให้กระบวนการของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

N_1, N_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงงูใจไฟฟ้าสัมฤทธิ์ ก่อนและหลัง
การทดลองของกลุ่มทดลอง (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}$$

ชั้นแห่งความอิสระ $df = n-1$

D แทน ผลต่างระหว่างคู่คะแนน

N แทน จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง